ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΤΟΜΟΣ Γ'. ΤΕΥΧΟΣ 29
'Αθῆναι Μάρτιος 1910

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

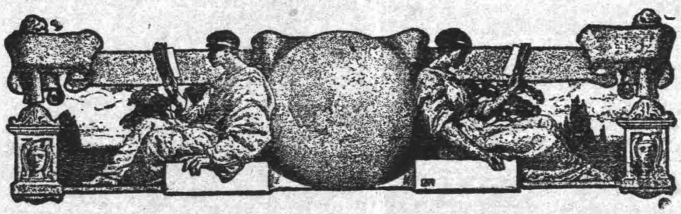

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ταξειδιωτικαὶ 'Εντυπώσεις: Κύπρος—Λευκωσία . . . . **Εὐγ. Ζωγράφου**
Κοινωνικὴ 'Αλληλεγγύη ἢ Κοινωνικὴ Μεταρρύθμισις . . . **'Ιωάν. Καμπᾶ**
Ὁ Γυρισμός του.—L. M. Jameson—(*Διήγημα*). Μετάφρ. **Τσ.**
Μιὰ βραδυὰ 'στὴ θάλασσα (*Ποίημα*) . . . . . **Α. Γ. Ζ.**
Διαπρεπεῖς 'Ελληνίδες κατὰ τὸν ΙΘ' Αἰῶνα. 'Ελένη 'Αρμένη Μοτσενίγου . . . . . **Σπ. Δε—Βιάζη**
'Η 'Ελληνὶς τοῦ μέλλοντος . . . . . **Μ. 'Ιωσὴφ**
Τὸ 'Άσμα τοῦ Πόνου . . . . . **Πολ. Λασκάρεως**
Περὶ Κομητῶν καὶ Διαττόντων 'Αστέρων . . . . . **Ι. Β. Λελάκη**
«Πομπεῖα»—*Μ, Γκόρκι*— . . . . . Μετάφρ. **Α. Στ.**
Αἱ 'Αγγλικαὶ 'Ασφάλειαι καὶ ἡ 'Ελληνικὴ 'Ατμοπλοΐα . . . **Α. Σπουργίτη**
'Εκ τοῦ Σημειωματαρίου μου: 'Αμμόχωστος . . . . . **Μὴ—μῦς**
Κυριακὴ 'Αργία . . . . . **'Αριστ. Θεοδωρίδου**
Τὸ Πτερὸ.—*Σημειώσεις*— . . . . . **Μ. 'Ιω.**
Αἱ 'Αναθεωρητέαι Διατάξεις τοῦ Συντάγματος . . . . .
'Ανερεύνητοι Δυνάμεις . . . . . **Κ. 'Εσσλιν**
Πολιτικὸν Δελτίον . . . . . **Γ. Δ. Χατζηγιαννάκογλου**
Βασιλεὺς ἄνευ Θρόνου [*Τὸ Μυθιστόρημά μας*] Montegut. *Μετάφρ.* **Μήτσας Περρωτῆ**
'Επιθεώρησις τοῦ μηνός.—ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ. . . . . **Μελτ. 'Ιωσὴφ**
ΚΟΣΜΟΣ: Ὁ κ. Δ Καλαμάνος περὶ τοῦ Χάϊνε. *Σελ. 905.*—Κοινὴ Γνώμη. *Σελ. 910.*—'Η Διάλεξις τοῦ Πρεσβευτοῦ τῆς 'Ιταλίας. *Σελ. 916.*—Ὁ κ. Γ, Φικιώρης. *Σελ. 923.*—'Εταιρία Οἰκοδομικῶν 'Επιχειρήσεων. *Σελ. — 925* Βαρβαρότης. *Σελ. 926.*—Τὸ ἔργον τῆς «Φιλοπτώχου». *Σελ. 932.* . . . . . .
Θεατρικά: Chantecler . . . . . .
Διαλέξεις . . . . . .
Βιβλία καὶ Περιοδικὰ . . . . . .
'Αλληλογραφία. . . . . .
ΕΙΚΟΝΕΣ: *ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ*:—'Η Κύπρος καὶ τὸ ὄνειρόν της. *Σελ. 903.*—Πλάτραι. *Σελ. 911.*—Περίπατος τῶν Πλατρῶν. *Σελ. 915.*—'Οδὸς ἄγουσα εἰς τὸ Τρόοδος. *Σελ. 919.* Εἰκὼν ἐκ τοῦ διηγήματος «*Ὁ γυρισμός του*». *Σελ. 907.*—Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης 'Υπουργὸς κ. Γ. Φικιώρης. *Σελ. 919.*—'Εδμόνδος Ροστάν. *Σελ. 931.* . . . . . .

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΑΧΜΗ 1

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ

Διὰ τὸ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ . . . . . Δραχ. 12.
Διὰ τοὺς διδασκάλους » 8.
Διὰ τὴν ΑΜΕΡΙΚΗΝ . . . . . δολλάρια 3.
Διὰ τὴν ΑΙΓΥΠΤΟΝ . . . . . 1)2 λίρα Ἀγγλίας.
Διὰ τὴν ΚΥΠΡΟΝ . . . . . 10 σελίνια
Διὰ τὴν ΕΥΡΩΠΗΝ . . . . . φρ. χρ. 12.

Διεύθυνσις: ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΑ ΕΥΓΕΝΙΑΝ ΖΩΓΡΑΦΟΥ
Ὁδὸς Μενάνδρου 83. Ἀθήνας
Τηλεγραφικὴ διεύθυνσις: «Ἑλληνικὴν Ἐπιθεώρησιν» Ἀθήνας.

Ἀντιπρόσωπος καθ' ὅλην τὴν Ρωσσίαν τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως» ἀναγνωρίζεται ὁ Καθηγητὴς κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΛΤΟΣ**, *Ὀδησσός.—(*Rue Pouschkine, No *66).*

Ἀνταποκριτὴς καθ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον : ὁ κ. **ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΤΣΙΤΣΕΛΗΣ**, *Βιβλιοπώλης ἐν Ἀλεξανδρείᾳ (ἔναντι τοῦ Ἀβερωφείου Γυμνασίου).*

Ἀντιπρόσωπος εἰς Kafr-Zayat *: ὁ κ.* **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΙΑΤΡΙΔΗΣ**, *παρὰ τοῖς κ. κ. Χωρέμη-Μπενάκη.*

» *ἐν* Zagazik *: ὁ κ.* **ΖΗΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΣ**, *πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Συλλόγου.*

» *ἐν* Facous *τῆς Αἰγύπτου : ὁ κ.* **ΝΕΑΡΧΟΣ ΠΑΠΠΑΣ**.

» *ἐν Πὸρτ—Σάϊτ ἡ Δνὶς* **ΑΓΛΑΪΑ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ**, *Διευθύντρια τοῦ ἐν Πὸρτ—Σάϊτ Παρθεναγωγείου.*

» *ἐν Μιτυλήνῃ : ὁ κ.* **ΜΙΧ. Β. ΜΠΙΝΟΣ**

» *ἐν Ἀμμοχώστῳ Κύπρου : ἡ Δνὶς* **ΕΛΕΝΗ ΧΑΤΖΗΠΕΤΡΟΥ**, *Διευθύντρια Παρθεναγωγείου Ἀμμοχώστου.*

» *ἐν Λευκωσίᾳ Κύπρου : ἡ Δνὶς* **ΕΛΕΝΗ ΧΡΗΣΤΟΥ**, *Διευθύντρια τοῦ Παρθεναγωγείου Φανερωμένης.*

» *ἐν Λάρνακι Κύπρου : ἡ Δνὶς* **ΕΛΕΝΗ ΧΑΤΖΗΛΟΪΖΟΥ**, *Ὑποδιευθύντρια Παρθεναγωγείου.*

» *ἐν Λεμεσῷ : ὁ κ.* **ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΖΗΝΩΝ**, *Δικηγόρος.*

» *ἐν Πάφῳ : ὁ κ.* **ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ**, *Δικηγόρος.*

» *ἐν Καλάμαις : ὁ κ.* **ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΜΠΑΣ**.

Πᾶν χειρόγραφον δημοσιευόμενον ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφεται.

Πᾶν σύγγραμμα ἀποστελλόμενον εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως» ἀναγγέλλεται δι' αὐτῆς.

ΣΗΜ.— Γνωρίζομεν τοῖς ἐνδιαφερομένοις ὅτι αἱ ἐγγραφαὶ τῶν συνδρομητῶν μας ἄρχονται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἢ ἀπὸ 1ης Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους.

ΕΡΓΑ ΤΗΣ Δ^ΟΣ ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Ἐκδοθέντα				Ἀνέκδοτα		
ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ	Α' τόμος	φρ.	3.00	Η ΜΟΝΑΧΗ	δρᾶμα βυζαντινὸν	τρίπρακτον
»	Β' »	»	2.00	Ο ΕΞΙΛΑΣΜΟΣ	» κοινωνικὸν	»
»	Γ' »	»	1.50	Η ΚΛΕΦΤΟΠΟΥΛΑ	» ἱστορικὸν	»
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ		»	2.00	Η ΤΖΕΝΗ ΜΕ ΤΟ ΓΕΛΟΙΟ ΤΗΣ	κοινωνικὸν δρᾶμα	τίον μονόπρακτον.
Η ΓΚΟΥΡΑΙΝΑ (Ἱστορικὸν μυθιστόρημα			5.00			

Σειραὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως τοῦ Α' καὶ Β' ἔτους πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖά μας πρὸς 18 φρ. ἑκάστη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΤΟΜΟΣ Γ'. §§ ἘΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1910 §§ ΤΕΥΧΟΣ 29

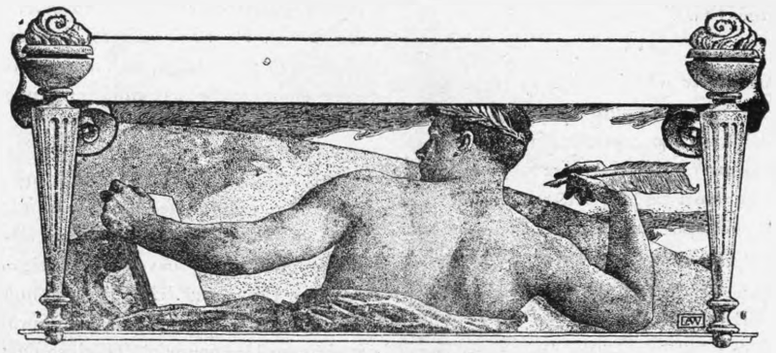

ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΙΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΚΥΠΡΟΣ—ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Β'.

Ἡ Λευκωσία εἶνε ἡ πρωτεύουσα ὁλοκλήρου τῆς Κύπρου. Ἔχει πληθυσμὸν κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπογραφὴν τοῦ 1901 δέκα τεσσάρων χιλιάδων κατοίκων, ἐξ ὧν ὀκτὼ χιλιάδες εἶνε ὀρθόδοξοι Ἕλληνες καὶ ἓξ χιλιάδες Μωαμεθανοί. Ἡ Λευκωσία ὑπῆρξε πόλις γνωστὴ ἀτ' αὐτῶν τῶν μεσαιωνικῶν χρόνων. Τοῦτο ἄλλως τε ἀποδεικνύει τὸ ἐνετικὸν φρούριόν της—σχεδὸν τελείως σωζώμενον—κτῖσμα τῆς δεκάτης ἑκτης ἑκατονταετηρίδος, περιφερείας τριῶν μιλίων περίπου, μὲ ἕνδεκα προμαχῶνας καὶ τρεῖς πύλας, Ἀμμοχώστου, Πάφου καὶ Κερωνείας.

Ἤδη ὅμως τὰ τείχη αὐτῆς διηνοίχθησαν καὶ ἐσχηματίσθησαν εἰς πολλὰ μέρη εἴσοδοι διὰ τῶν ὁποίων εἰσέρχεταί τις εἰς τὴν πόλιν, μὴ ἀναγκαζόμενος νὰ καταφεύγῃ εἰς τὰς τρεῖς προαναφερθείσας πύλας, ἢ καὶ πολλάκις νὰ διανυκτερεύῃ ἐκτὸς τῆς πόλεως καὶ παρὰ τὰ τείχη αὐτῆς ἐὰν ἐκ τυχαίας βραδύτητος δὲν κατώρθωσε ἐγκαίρως νὰ φθάσῃ πρὶν ἢ κλείσωσι αἱ πύλαι τὰς βαρείας θύρας αὐτῶν. Τοῦτο ἦτο μίαπροφύλαξις τῶν κατακτητῶν ἀπὸ ἀπροόπτους νυκτερινοὺς ἐπιδρομεῖς. Σήμερον ἡ κατὰ μέγα μέρος κατάρριψις τῶν τειχῶν ἐκείνων συνετέλεσε εἰς τὸ νὰ ἀναπνεύσῃ ἡ ἀσφυκτικῶς πυκνοκτισμένη πόλις, ἡ ὁποία φέρει εἰς τὸ ἐσωτερικόν της τὴν σφραγῖδα τῆς Ἐνετικῆς, τῆς Τουρκικῆς, ἢ τῆς Φραγκικῆς ἀκόμη ἐπικυριαρχίας.

* * *

Πλὴν τῶν ἱστορικῶν τειχῶν της, ἡ Λευκωσία ἔχει καὶ τοὺς ἱστορικοὺς Ναούς της. Ὑπάρχει ὁ Λατινικὸς καθεδρικὸς ναὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας, κτῖσμα ὡραῖον τέχνης Γοτθικῆς, τοῦ τέλους τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος, ὅστις σήμερον χρησιμεύει καὶ αὐτὸς ὡς τέμενος τῆς Μουσουλμανικῆς πίστεως.

Καὶ ὅμως λέγεται ὅτι—καὶ τὰς ἱστορικὰς αὐτὰς σημειώσεις ὀφείλω ὅλας εἰς τὴν καλωσύνην τοῦ κ. Χουρμουζίου—εἰς τὸν ναὸν αὐτὸν ἐστέφοντο οἱ Γάλλοι ἡγεμόνες τῆς Νήσου ἐπὶ τῆς Φραγκικῆς δυναστείας τῶν Λουϊζινιανῶν. Εἰς τὸν Ναὸν αὐτὸν ἀνεγνώσθη τὸ 1260 ἡ ἐπάρατος Βοῦλλα (Bulla Cypria) τοῦ Πάπα Ἀλεξάνδρου τοῦ Δ', διὰ τῆς ὁποίας συνεπληροῦντο αἱ καταστροφαὶ καὶ αἱ τυραννικαὶ καταδυναστεύσεις καὶ τὰ μαρτύρια ὅσα τὸ κακοῦργον ἱερατεῖον τῆς Ρώμης ἐνήγαγε εἰς τὴν ἀποστολικὴν τῆς Κύπρου Ἐκκλησίαν. Ἐκεῖ, εἰς τὸν Ναὸν αὐτὸν συνήρχοντο ἀκόμη τὰ ἄνομα συνέδρια της Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου πίστεως τῆς Νήσου. Καὶ ἀπ' ἐκεῖ οἱ γνήσιοι πρόδρομοι τῶν βασανιστῶν τοῦ Βρούνου ἐξέδιδον τὰς καταδικαστικὰς ἀποφάσεις των, ἔκαιον ζῶντας τοὺς ἱερεῖς, ἐβίαζον συνειδήσεις καὶ ὑπὸ τὰ ἐναγῆ ἐρυθρᾶ του πέδιλα, τὰ ὁποῖα ἐφόρει ὁ Παπικὸς Λεγάτος,—εἶνε ἱστορικῶς ἐξακριβωμένον—κατεπάτει τὰ ἱερά, τὰ ὅσια, ἐξηυτέλιζε τὴν ἀξίαν, ἐξηφάνιζε τὸ αἴσθημα. Πλὴν ὅμως τοῦ τεμένους αὐ-

τῶν ὑπάρχει καὶ ἕτερον τοιοῦτον, εἰς τὴν Πύλην τῆς Ἀμμοχώστου ἀνεγειρόμενον ἐκεῖνο, καὶ ἐπιλεγόμενον κοινῶς τ έ μ ε ν ος Μ π α ί ρ α κ τ ά ρ η, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Τσίρκου σημαιοφόρου, ὅστις ἐπὶ τοῦ μέρους ἀκριβῶς αὐτοῦ ἔπηξε τὸ πρῶτον τὴν κατακτητικὴν αὐτοῦ σημαίαν τῆς ἡμισελήνου, κατὰ τὴν περίφημον πολιορκίαν τοῦ 1870.

*
* *

Εἰς τὴν Λευκωσίαν ἑδρεύουν ὅλα τὰ τμήματα τῆς Διοικήσεως καὶ ὅλοι οἱ τμηματάρχαι.

Τὸ Βουλευτήριόν της ὑψοῦται ἐκτὸς τῆς πόλεως. Ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις του δὲν εἶνε οὔτε περικαλλὴς οὔτε φαιδρά. Ἴσως διότι ἐκεῖ ἀγωνίζεται ἕνας μεγάλος φλογερὸς πατριωτισμός, καὶ ἴσως οἱ ἀγῶνες οἱ διαρκεῖς διαχύνουν τὴν μελαγχολίαν των ἀκόμη καὶ εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ὄψιν τοῦ κτιρίου ἐκείνου.

Τὰ μέλη τῆς Βουλῆς εἶνε 18 τὸν ἀριθμόν. Δώδεκα ἀνεπίσημα ἢ αἱρετά, ἐξ ὧν ἐννέα Ἕλληνες Κύπριοι καὶ τρεῖς Ὀθωμανοί, καὶ ἓξ ex officio ἐπίσημα, ἀποτελούμενα ἀπὸ Ἄγγλους. Ὁ Ἁρμοστής, ὁ ἀρχιγραμματεὺς—πρωθυπουργὸς—καὶ ἄλλοι τμηματάρχαι τῆς Κυβερνήσεως, ἐπέχοντες τόπον ὑπουργῶν.

Εἰς τὴν Λευκωσίαν ὑπάρχει τὸ ἀνώτερον Δικαστήριον, τὸ Ἐφετεῖον. Ὁ Νόμος ὁ ἰσχύων ἐν Κύπρῳ εἶνε ὁ Ὀθωμανικὸς—Ποινικὸς ἢ Ἀστικὸς Κῶδιξ—καὶ ἄλλοι νόμοι ψηφιζόμενοι ὑπὸ τοῦ Νομοθετικοῦ σώματος τῆς βουλῆς τῆς Κύπρου. Τὸ ἀντιπροσωπευτικὸν πολίτευμα παρεχωρήθη εἰς τὴν Κύπρον τὸ 1882 ὑπὸ τοῦ Γλάδστωνος.

*
* *

Ἡ προστασία τῶν Δασῶν, τὰ Ἀγγλικὰ δικαστήρια—ἢ μᾶλλον ἡ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης, διότι τὰ δικαστήρια τῆς Κύπρου κατὰ τὴν γνώμην τῶν εἰδικῶν ἀκολουθοῦντα ἰδιόρρυθμα Ἀγγλικὰ πρότυπα περιέχουν λαβὴν ἐπὶ πολλῆς ἐπικρίσεως ἀπὸ καθαρῶς νομικῆς ἀπόψεως—καὶ ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου εἶνε τρία μεγάλα ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα οἱ Ἄγγλοι ἐδώρησαν εἰς τὸν τόπον.

Ἰδίως εἰς τὴν ἀναδάσωσιν τῆς Νήσου εἰργάσθη πολὺ ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις. Ἡ ἀποψίλωσις ἔβαινε γοργῶς ἐπὶ τῆς Τουρκικῆς Κυριαρχίας. Ἀπ' ἐναντίας ἤδη τὸ ξηρὸν καὶ γυμνὸν ἔδαφός της τὸ περιβάλλον τὴν Λευκωσίαν μεταβάλλεται ἢ μετεβλήθη εἰς δάσος πυκνότατον ἐὰν καλήπτων ἢ ἄλλων δένδρων ἀηθαλῶν. Καὶ εἶνε σήμερον ἕνα χάρμα τῶν ὀφθαλμῶν τὸ ἐξωτερικὸν περιβάλλον τῆς Λευκωσίας, καὶ εἶνε ἀτέρμονοι αἱ κομψαὶ δενδροστοιχίαι της, καὶ εἶνε θαυμάσιοι οἱ περίπατοί της. Εἰς τοιοῦτον κατάφυτον λόφον ἐκτὸς τῆς πόλεως ὑψοῦται τὸ Ἁρμοστεῖον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου διαμένει ὁ Μεγάλος Ἁρμοστὴς τῆς Νήσου κ. Charles A. King—Harman. Ὁ κ. King-Harman εἶνε ἀληθὴς εὐπατρίδης. Ἰδίως ὁ Κυπριακὸς λαὸς ὀφείλει χάριτας πρὸς αὐτὸν, διότι εἰλικρινῶς καὶ φιλελληνικῶς εἰργάσθη ὅπως ἀπαγορευθῇ διὰ νόμου ἡ ἐξαγωγὴ ἐκ τῆς Νήσου τῶν Κυπριακῶν Ἀρχαιοτήτων, πρᾶγμα ὅπερ ἐστέρει ἕως τώρα ἀπὸ ἀληθῶν θησαυρῶν τὴν ἱστορικὴν Νῆσον. Ἤδη αἱ ἐναπομείνασαι ἀρχαιότητες ἐναποτίθενται εἰς Μουσεῖον ἐσχάτως ἀνεγερθὲν καὶ οἱ καλοὶ Κύπριοι ἐλπίζουν ὅτι θὰ τὸ πλουτίσουν μίαν ἡμέραν περισσότερον ἐὰν ἐρευνηθοῦν μετὰ προσοχῆς τῆς φιλοστόργου Κυπριακῆς γῆς τὰ βαθύτατα σπλάγχνα.

*
* *

Ἀλλὰ καὶ ὡς μία ἀκόμη ἔνδειξις τοῦ ἈγγλικοῦΠολιτισμοῦ δύνανται νὰ θεωρηθοῦν αἱ φυλακαὶ τῆς Λευκωσίας. Θὰ ἐχρειάζετο βεβαίως εἰδικὸν περὶ αὐτῶν ἄρθρον διὰ νὰ συνοψίσῃ τις εἰς αὐτὸ ὅλας τὰς ἐξ αὐτῶν ἐντυπώσεις. Ἡ τάξις, ἡ καθαριότης, ἡ ἐργατικότης ἡ μεθοδικότης, ἡ ὑγιεινὴ συνδυάζονται ἐκεῖ ἐν ἁπαραμίλλῳ ἁρμονίᾳ. Ὁ εἰσερχόμενος εἰς αὐτὴν δὲν αἰσθάνεται τὴν ἐντύπωσιν τῆς φρίκης καὶ τῆς ἀγωνίας ἡ ὁποία συνέχει τὴν ψυχὴν τοῦ ἐπισκεπτομένου τὰς ἐν Ἑλλάδι φυλακάς. Ἀπ' ἐναντίας· αἱ φυλακαὶ τῆς Λευκωσίας εἶνε ἕνας μελισσὼν ἐργατικώτατος. Πᾶν ὅ,τι χρειάζεται διὰ νὰ ζήσῃ ὁ ἄνθρωπος ἐξέρχεται τέλειον ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους ἐκεῖ. Ζυμώνουν, φουρνίζουν, καθαρίζουν, κόπτουν καὶ ράπτουν τὰ φορέματά των καὶ τὰς στολὰς τῶν στρατιωτῶν, ὑφαίνουν τὸ πανὶ ἐκ τοῦ ὁποίου θὰ κάμουν τὰ ἐσώρουχά των, κατασκευάζουν τὰ ὑποδήματά των, καὶ ὅ,τι τέλος θὰ χρειασθῇ ὁ κατάδικος ἢ καὶ ὁ Ἄγγλος στρατιώτης θὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν καταδίκων, οἱ ὁποῖοι συνειθίζουν εἰς ἕνα βίον ἐργατικότητος, τάξεως, σωφροσύνης, καὶ οἱ ὁποῖοι ἐξερχόμενοι μίαν ἡμέραν ἐξ αὐτῶν, ἀσφαλῶς θὰ ἐξέλθουν καλλίτεροι, ἠθικώτεροι, ἀνθρωπινώτεροι.

*
* *

Ἀλλὰ πρέπει νὰ τελειώσω τὰς ἐκ Λευκωσίας ἐντυπώσεις μου. Ὀφείλω ὅμως νὰ μὴ κλείσω αὐτὰς χωρὶς νὰ ἀναφέρω τὴν ἐργατικότητα τῆς γυναικὸς τῆς Λευκωσίας. Ἡ ἰθαγενὴς ὑφαντουργία εὐδοκιμεῖ καὶ προοδεύει ἐκεῖ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην πόλιν. Τὰ μεταξωτὰ γυναικεῖα εἴδη της, τὰ βαμβάκινα ὑφάσματά της κιτέστησαν ὀνομαστά. Ἑκάστην Παρασκευὴν γίνεται γυναικεῖα ἀγορὰ ἐπὶ τῶν ὁποίων πωλοῦνται ὅλα αὐτὰ τὰ εἴδη εἰς τιμὰς σχετικῶς πολὺ ἐφθηνάς. Ἡ β ο ύ φ α ὅπως λέγεται κοινῶς ὁ ἀργαλειὸς εἶνε τὸ ἀπαραίτητον κτῆμα κάθε γυναικός ἢ κόρης. Καὶ διὰ τῶν ἀργαλειῶν αὐτῶν ἀνακουφίζεται ἡ οἰκογένεια, βοηθεῖται ὁ πατὴρ ἢ σύζυγος, προικίζεται ἡ ὀρφανὴ κόρη.

*
* *

Εἰς τὴν Λευκωσίαν παρεμείναμεν περίπου δέκα ἑπτὰ ἡμέρας. Ὁ καιρὸς ἂν καὶ τοιαύτην ἐποχὴν—ἦτο

Νοέμβριος—ὑπῆρξε γλυκύτατος, ἐαρινώτατος. Ἐπωφελούμενοι τῆς καλοκαιρίας ἐξηρχόμεθα συχνὰ εἰς τοὺς θαυμασίους περιπάτους της. Μίαν ἑσπέραν ἐπιστρέφαμεν ἀπὸ μακρινὸν περίπατο. Ἡ σελήνη ἔλαμπεν εἰς τὸν Οὐρανὸν καὶ μᾶς ἔρριπτεν ἕνα φῶς γλυκὺ, θωπευτικὸν, ἥρεμον. Δὲν ἐσείετο οὐδὲ φύλλον, δὲν ἠκούετο θόρυβος καὶ διὰ νὰ αἰσθανθῶμεν τὸ μεγαλεῖον τῆς ἡρεμούσης φύσεως τὸ ὁποῖον ὁμιλεῖ ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν ἀνθρώπινον ψυχὴν, ἐκαθήσαμεν εἰς ἕνα ἐξοχικὸν θρανίον. Καὶ αἴφνης εἰς τὴν ἐπιβλητικὴν ἐκείνην σιγὴν τῆς νυκτὸς ἠκούσθη μία παιδικὴ φωνὴ ψάλλουσα ἕνα κοινὸ τραγοῦδι. Κατ' ἀρχὰς δὲν ἠμπόρεσα νὰ ἐννοήσω τί ἔλεγε. Ἀλλὰ τὸ παιδὶ ἐπλησίαζε καὶ τὰ λόγια εὐκρινέστερα ἐξήρχοντο ἀπὸ τὰ χείλη του. Καὶ τὸ τραγούδι ἔλεγε.

Κλάψε με καϋμένη μάννα
ἤρθαν νὰ μὲ πάρουνε
Στὰ καράβια τοῦ Σουλτάνου
Σκλάβο νὰ μὲ βάλουνε.

Ποίας ἀναμνήσεις ἐξύπνησαν αἴφνης εἰς τὴν ψυχήν μου οἱ στίχοι ἐκεῖνοι! Πόση τραγικότης ἐνυπῆρχε εἰς τὰ ἁπλᾶ λόγια των! Διὰ μιᾶς ἐπέρασεν ἀπὸ νὸν νοῦν μου ἕνα παρελθὸν τρόμου, ἀγωνίας, πάλης, ἕνα παρελθὸν γεμάτο ἀπὸ ἡρωϊσμοὺς, ἀπὸ θυσίας, ἀπὸ δάκρυα. Ἡ Λευκωσία, σιωπηλὴ, ἥρεμος, ἡμιελευθέρα ἐκοιμᾶτο τήν ὥραν ἐκείνην. Ἀλλ' ἡ παιδικὴ φωνὴ ἡ ὁποία ἔζητει τὰ μητρικὰ δάκρυα μοῦ ἐφάνη ὡς ἡ φωνὴ τοῦ ἀγωνιζομένου Κυπρίου, μοῦ ἐφάνη ὅτι ἐσυμβόλιζε τὸ ἄγριον παρελθὸν καὶ ὅτι τὸ ἐκνευριστικὸν παρὸν δὲν θὰ ὑπάρξῃ ποτὲ δι' αὐτὸν τὸ ὀνειροπολούμενον μέλλον τῆς αὔριον. Ὢ! τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὴν ἀφυπνίζουσαν τόσας πικρὰς ἀναμνήσεις εἰς τὴν ψυχὴν δὲν θὰ τὴν λησμονήσω ποτὲ, ὅπως δὲν θὰ λησμονήσω καὶ τοὺς ὡραίους καὶ ἀπερρίτους ἐκείνους στίχους τοὺς ὁποίους ἤκουσα εἰς μίαν τόσον ὡραίαν σεληνοφώτιστον νύκτα.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ ΤΗΣ
Εἰκὼν ἐκπροσωποῦσα τὰ πατριωτικὰ ἰδανικὰ τῶν ἀδελφῶν Κυπρίων

ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ἢ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ

Ἡ ἀλληλεγγύη εἶνε σήμερον τοῦ συρμοῦ. Εἶνε λέξις πληροῦσα τὸν ἀέρα δι' ὁλονὲν ἐντεινομένων παλμῶν. Οὐδεμία δημηγορία ἀπαγγέλλεται, ἡ ὁποία νὰ μὴ ἀντλῇ παρ' αὐτῆς τὴν ρητορικὴν ἔξαρσιν τοῦ ἐπιλόγου της, καὶ οἱ νέοι ἐπιστήμονες φκίνονται ὑπολογίζοντες πολὺ εἰς τὰς ἐπ' αὐτῆς βασιζομένας θεωρίας, ὅπως δημιουργήσουν εὐκολώτερα τὴν σταδιοδρομίαν των.

Ἀλλ' ἀποδεικνύεται ἀρά γε ἡ ζωτικότης τῆς θεωρίας ταύτης, ὡς νομικῆς ἀρχῆς, διὰ ν' ἀναζητηθῶσιν αἱ συνέπειαί της, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ κατήρχετο ἐκ τοῦ μεταφυσικοῦ ὕψους της, ὅπως καταλάβῃ θέσιν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν νομικῶν ἐφαρμογῶν; Καὶ δὲν θὰ ὑπῆρχε συμφέρον νὰ φειδώμεθα θεωρίας, ἡ λαϊκὴ ἐρμηνεία τῆς ὁποίας ἀπειλεῖ κοινωνικὴν ἀναστάτωσιν;

Τὴν ἀρχήν της εὑρίσκομεν εἰς τὴν θείαν παραβολὴν τοῦ Σαμαρείτου. Εἰς τοὺς προηγουμένους λαοὺς τὴν διακρίνομεν διελθοῦσαν δι' ὅλων τῶν βαθμίδων τῆς ἀνελίξεως. Τὴν βλέπομεν ἀκόμη τείνουσαν ν' ἀναπληρώσῃ τὴν ἐλεημοσύνην, τὴν ὁποίαν μέμφονται οἱ πολιτισμένοι λαοὶ ὡς στηριζομένην ἐπὶ τοῦ ἀπὸ ἄμβωνος μυστικισμοῦ. Ἀλλ' ὅσοι ἀνέγνωσαν τὴν ἀξιοσημείωτον μελέτην τοῦ Εὐγενίου Αἰχταλ, περὶ ἀλληλεγγύης καὶ ἀλληλεγγυότητος, δικαιοῦνται νὰ συμπεραίνουν ὅτι ὁ συναλληλισμὸς ἐπικαλούμενος τὴν ἀρχὴν τῆς ἀλληλεγγύης, συγχέει διακεκριμένα ἀπ' ἀλλήλων πράγματα. Συγχέει τὸ καθῆκον καὶ τὴν ὀφειλὴν, τὴν ἠθικὴν κυριαρχίαν καὶ τὴν δικαστικὴν κυριαρχίαν, τὴν κοινωνικὴν ὠφελιμότητα καὶ τὴν συμπεφωνημένην ὑποχρέωσιν.

Ἡ ἀλληλεγγύη δὲν ἐκάμφθη βεβαίως ὑπὸ τὸ πλῆγμα τῶν αὐστηρῶν αὐτῶν συμπερασμάτων. Ἐμ-

πνευσμένος ὑπερασπιστὴς αὐτῆς, ὁ Ἰ. Μπρουνώ, ἀντικρούει τὰς ἀντιρρήσεις τοῦ Ἄιχταλ, βεβαιῶν τὸ ἀκίνδυνον τῆς θεωρίας ταύτης. Ἀλλ' ἡ γνώμη τοῦ Μπρουνὼ ἀντικρούεται πανταχόθεν. Ἀντικρούεται παρὰ τῶν διακρινόντων εἰς τὴν παρακώλυσιν τῆς θεωρίας αὐτῆς τὰς βάσεις τῶν ἐπικινδύνων ἀρχῶν τῆς κοινοκτημοσύνης. Ἀντικρούεται παρ' ὅλων τῶν διδαγμάτων, ὅσα παρέχει ἡ ἱστορία καὶ ἡ παρατήρησις, τὰ ὁποῖα καταδεικνύουν τὴν βαρύτητα τῆς ἀρχῆς, καὶ τὸν ρόλον ὃν διαδραματίζει αὕτη ἐν τῇ πορείᾳ τῶν ἀνθρωπίνων συμβεβηκότων.

Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας ἡ ἰδέα ὁδηγεῖ τὸν κόσμον πλειότερον ἢ ἄλλοτε, χάρις εἰς τὴν δύναμιν τῆς κοινῆς γνώμης. Ἡ ἰδέα δύναται νὰ εἶναι ἡ δᾷς ἡ φωτίζουσα, ἀλλὰ καὶ ὁ πυρσὸς ὅστις κατακαίει. Οὐδεὶς δύναται νὰ παίξῃ ἀτιμωρητεὶ μαζῆ της. Ἀκόμη καὶ ἂν ἐπρόκειτο νὰ συζητηθῇ αὕτη ἐντὸς μιᾶς αἰθούσης, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, θὰ εὕρῃ πάντοτε τὸ μέσον νὰ διαφύγῃ καὶ νὰ ἐπικοινωνήσῃ μετὰ τῆς ὁδοῦ, ὅπου θὰ τὴν δρέψῃ ὁ λαός, καὶ θὰ τὴν ἑρμηνεύσῃ κατὰ τὸν ἴδιον αὐτοῦ τρόπον.

Ἡ ἑρμηνεία αὕτη πρέπει νὰ μᾶς ἀνησυχῇ. Εἰς χώραν καθολικῆς ψηφοφορίας, ὅπου αἱ λαϊκαὶ ὁμάδες, παρωδοῦσαι τὸν Λουδοβίκον ΙΔ', δύνανται νὰ εἴπουν «τὸ Κράτος εἶμεθα ἡμεῖς», εἶναι πιθανὸν ὅτι ἡ θεωρία τῆς ἀλληλεγγύης θὰ ἐλάμβανε σὺν τῷ χρόνῳ τὴν μορφὴν χρέους τῆς κοινωνίας πρὸς τὰ ἄτομα.

Τὸ Κράτος ὑπογράφον γραμμάτιον τῆς ἀποδοχῆς του, θ' ἀνελάμβανεν εὐθύνην ἀπεριόριστον, ἥτις θὰ ἐπεφύλασσεν εἰς τὰς κοινωνίας ἐκπλήξεις δυσαρέστους. Ὁ κοινωνικὸς κίνδυνος ἤθελεν ἐκραγῇ διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς προσωπικῆς εὐθύνης. Εὐθὺς ὡς αἰσθανθῇ ἑαυτὸ τὸ ἄτομον ἐξησφαλισμένον ἀπὸ πάσης ἰδέας ἀποθαρρύνσεως, παρὰ τοῦ Κράτους, ὑπάρχει φόβος ὅτι θὰ ἀφίσῃ τὸ ἠθικὸν σθένος του νὰ κατακπέσῃ. Οἱ περὶ ἑαυτῶν προνοοῦντες σήμερον θὰ καταστῶσιν ἐκμυζηταὶ τῆς ἀγαθοεργίας, καὶ σὺν τῷ χρόνῳ θὰ αὐξήσωσι τὰ μητρῶα τῶν ὑπὸ βοήθημα πρυσώπων. Ὅστις διστάζει σήμερον νὰ ζητήσῃ συνδρομὴν, αὔριον θὰ τὴν ἀπαιτήσῃ, ὡς ἀπότισιν νομίμου χρέους.

Οὕτω θὰ ἐπενεχθῇ ὁλέθριον πλῆγμα καθ' ὅλων τῶν ἱδρυμάτων, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἀπώτερον προορισμὸν νὰ περιορίζωσι τὴν ἔκτασιν τοῦ βοηθήματος ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς προβλέψεως, ἐνισχύοντα τὸν χαρακτῆρα καὶ ἀναπτύσσοντα τὰν δραστηριότητα παρὰ πᾶσαν ἔνστασιν, ἡ ἀρχὴ τοῦ κοινωνικοῦ χρέους καὶ τοῦ μὴ προνοητικοῦ προσώπου θὰ ἀντέδρᾳ μοιραίως κατὰ τῶν κοινωνικῶν ρευμάτων, τὰ ὁποῖα ζωογονοῦσιν ἤδη τὰ ταμιευτήρια ὡς ἱδρύματα τῆς προβλεπτικότητος.

Οἱ φόβοι οὗτοι δὲν εἶνε ἀβάσιμοι, διότι ἡ ἀλληλεγγυότης δικνύει μετὰ τοῦ σοσιαλισμοῦ τὴν αὐτὴν ὁδόν. Παρ' ὅλας τὰς σώφρονας προθέσεις, δυνατὸν νὰ μὴ εἶνε εὔκολον εἰς τὴν ἀλληλεγγυότητα ὅπως σταματήσῃ καθ' ὁδὸν, καὶ ρυμουλκουμένη ὑπὸ τοῦ αὐταρχικοῦ συνοδοιπόρου της. Θὰ τὸν παρακολουθήσῃ μέχρι τέλους. Ἐὰν ὑποχωρήσῃ εἰς τὴν ἀκατανίκητον ρυμούλκησιν, θὰ παράσχῃ ἀκουσίως της νέαν δύναμιν εἰς τὴν σοσιαλιστικὴν μορφὴν, καὶ θὰ χρησιμεύσῃ τότε ὡς ἐπικουρία εἰς τὰ ἤδη προβαλλόμενα γοητευτικὰ συστήματα, τὰ ὁποῖα διανοίγουν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ πλήθους τὴν ἄποψιν μιᾶς νέας Ἱερουσαλὴμ, ὅπου ἡ ζωὴ εἶνε γλυκεῖα καὶ εὔκολος ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν τοῦ Κράτους.

Τοιοῦτος εἶνε ὁ οἰκονομικὸς καὶ κοινωνικὸς κῶδιξ ὃν συνεπάγεται ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀλληλεγγυότητος ἐν τῇ σημερινῇ καταστάσει τῶν πνευμάτων. Ὡς θεωρία εἶνε πρόσφορος δι' ὅλους τοὺς δεσποτισμούς, τὸν ἐκ τῶν κάτω καὶ τὸν ἐκ τῶν ἄνω, ἀναλόγως τῶν χειρῶν αἵτινες θὰ κρατοῦν τὸ διάταγμα τοῦ καθορισμοῦ τοῦ κοινωνικοῦ αὐτοῦ χρέους καὶ τῆς ἀπαιτήσεως τῆς καταβολῆς του. Δύναται, ἐν δεδομένῃ στιγμῇ, ν' ἀπειλήσῃ πάντας ἐκείνους τοὺς ὁποίους φαίνεται προστατεύουσα. Εἰς χεῖρας ἑνὸς Γράκχου, δύναται νὰ διανοίξῃ δρόμον πρὸς τὸν κοινωνισμὸν, ἀλλ' εἰς τὰς χεῖρας ἑνὸς Καίσαρος, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ὑποδούλευσιν τῶν λαϊκῶν τάξεων.

Δὲν φαίνεται πιθανὸν ὅτι οἱ ἄνθρωποι τῆς σκέψεως καὶ οἱ ἄνθρωποι τῆς δράσεως ἀνέμενον τὴν θεωρίαν ταύτην διὰ νὰ ἐπιλύσουν τὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα ἀναγράφει ἡ ἀλληλεγγυότης εἰς τὸ πρόγραμμά της. Τὰ συνεργατικὰ ἱδρύματα τῶν ὁποίων ζητοῦσι τὴν ἀνάπτυξιν οἱ εὔγλωττοι συνήγοροι αὐτῆς, εἶνε πολὺ προγενέστερα τῆς προπαγάνδας των, καὶ οὐδεμία ριζικὴ μεταρρύθμισις, οὐδεὶς ὠφέλιμος ὀργανισμὸς, τῶν ὁποίων ἡ πραγματοποίησις θὰ ἦτο ἀδύνατος ἄνευ τῆς συνδρομῆς της, ἐπροτάθη μέχρι τοῦδε, ὡς ἀντιστάθμισμα τῶν κινδύνων, οὓς ἐγκυμονεῖ.

Καὶ παρὰ πᾶσαν θέλησιν, λόγῳ τῶν φυσικῶν νόμων, αἱ κοινωνικαὶ τάξεις βασίζονται ἐπὶ τοῦ συναλληλισμοῦ καὶ συνδέονται ὁπωσδήποτε ἀμοιβαίως. Ἀλλ' ἡ εὐημερία μιᾶς χώρας, δὲν εἶναι λογικὸν νὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς διὰ τὰ λαϊκὰ στρώματα ὑπερβολικῆς μερίμνης της. Διὰ τὴν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν εὐρωστίαν της εἶναι ἀνάγκη νὰ κατέχῃ πόρους καὶ πλοῦτον, ἀρκεῖ νὰ εἶναι οὗτος καλῶς διανεμημένος. Τὸ ζήτημα ὅρως τῆς καλῆς διανομῆς τοῦ πλούτου εἶναι παμπάλαιον καὶ ἀπησχόλησε τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων. Ἡ Ἑλληνικὴ καὶ ἡ Ρωμαϊκὴ ἱστορία εἶναι πλήρης στάσεων καὶ ἀνατροπῶν, προερχομένων ἐκ τῆς πλημμελοῦς κατανομῆς αὐτοῦ. Εἰς τὰς Ἀθήνας, τὴν Αἴγιναν, Κόρινθον, Μίλητον, ἡ συγκέντρωσις τοῦ πλούτου εἰς ὀλίγας χεῖρας ἐδημιούργησε στάσεις. Ἡ ἐγκατάστασις τῶν τυράννων εἰς τὰς ἑλληνικὰς πολιτείας ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ πενομένου πλήθους, ἐναντίον ὀλίγων οἰκογενειῶν, αἵτινες συνεκέντρωσαν τὰ

πάντα εἰς χεῖράς των. Ἀποστολὴ τῶν τυράννων ἦτο, ὡς γνωστὸν, ἡ μέχρις ἐξοντώσεως καταδίωξις τῶν πλουσίων, ἡ δήμευσις τῶν ἀγαθῶν των, καὶ ἡ ἐκ τοῦ προϊόντος τῶν δημεύσεων παροχὴ ἐργασίας εἰς τὸν λαὸν, διὰ τῆς ἐκτελέσεως πολυδαπάνων δημοσίων ἔργων. Ἡ τοιαύτη τῶν τυράννων ἐνέργεια, καταλύσασα τὰς πανισχύρους οἰκογενείας τῶν εὐπατριδῶν, συνετέλεσιν εἰς τὴν δημιουργίαν πολυπληθοῦς καὶ εὐπόρου μεσαίας τάξεως εἰς τὰς ἑλληνικὰς πολιτείας.

Ἐπὶ τῆς ἰσχυρᾶς ταύτης τάξεως, ἥτις ἔχει καὶ σήμερον ἀνάγκην ἐνισχύσεως, παρ' ἡμῖν ἐν Ἑλλάδι, ἐβασίσθησαν αἱ δημοκρατίαι του περμτου καὶ τοῦ τετάρτου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος. αἵτινες περιήγαγον τὸν ἑλληνικὸν πολιτισμὸν εἰς ἀκμὴν καταπλήσσουσαν. Ὁ Ἀριστοτέλης ἀναφέρει ὅτι ἡ ὕπαρξις πολυπληθοῦς καὶ εὐπορούσης μεσαίας τάξεως εἶνε στοιχεῖον ἀπαραίτητον διὰ τὴν ὕπαρξιν εὐνομουμένης καὶ εὐημερούσης πολιτείας.

Ἀλλ' ἵνα εὐεκτῇ ἡ μεσαία τάξις, διατηροῦσα εἰς εὐχάριστον σημεῖον τὴν κοινωνικὴν ἰσορροπίαν. πρέπει νὰ προστατεύεται ἀπὸ τὴν πολιτείαν, καταπολεμουμένης πάσης πιέσεως, τὴν ὁποίαν ἐνασκεῖ ἀναιδέστατα ἡ ὀλιγαρχία τῶν πλουτοπαραγωγῶν.

Σήμερον οἱ ἐργάται καὶ οἱ χειρώνακτες δὲν εὑρίσκονται εἰς τὴν αὐτὴν μοῖραν μὲ τοὺς συναδέλφους των παρωχημένης ἐποχῆς. Ὁ La Bruyère ἔχων ὑπ' ὄψει του τοὺς σημερινοὺς ἐργάτας δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ τοὺς ὀνομάσῃ «κτήνη κατάμαυρα καὶ ὠχρὰ ὀρθοβατοῦντα» οὐδὲ θὰ ἐτόλμα νὰ προσθέσῃ διὰ τοὺς χωρικοὺς ὅτι «ἐπειδὴ ἀπαλλάττουν τοὺς εὐγενεῖς ἀπὸ τὸν κόπον νὰ σπείρουν καὶ νὰ θερίσουν πρέπει νὰ μὴ στεροῦντται καὶ αὐτοὶ τὸν ἄρτον των».

Αἱ ἐργατικαὶ τάξεις, χειραφετηθεῖσαι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, δὲν ταλανίζονται ὅσον ταλανίζονται οἱ ἀπόκληροι τῆς μεσαίας τάξεως, ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῶν πλουσίων ἁρπάγων καὶ κατὰ τῶν ἀκορέστων ἐργατῶν. Ἡ τάξις ἡ ὁποία πάσχει μὲ ἐγκαρτέρησιν, εἶνε διὰ τὴν Ἑλλάδα ἡ μεσαία τάξις. Εἶνε οἱ νοικοκυραῖοι, πολλοὺς τῶν ὁποίων κατέρριψαν εἰς χαμηλότερον κοινωνικὸν ἐπίπεδον εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον οἱ τοκογλύφοι. Δι' αὐτὴν τὴν τάξιν πρέπει νὰ μεριμνήσουν οἱ κοινωνιολόγοι μας, οἱ ὁποῖοι μεταφυτεύσαντες μὲ κλεισμένους ὀφθαλμοὺς ὅ,τι ἤκουσαν νὰ ἐφαρμόζεται ἀλλαχοῦ ὑπὸ διαφορετικὰς συνθήκας, δὲν πείθουν ὅτι εἶνε κεφαλαὶ σοβαρῶς σκεπτόμεναι.

Ἐν Καλάμαις, Ἰανουάριος 1910,

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΜΠΑΣ

Ἀπὸ *τὴν ὡραιοτάτην διάλεξιν ἐν τῷ «Παρνασσῷ» τοῦ κ. Δ. Κακλαμάνου περὶ τοῦ ποιητοῦ Χάϊνε ἀποσπῶμεν τὸν πρόλογον ὅστις ἀποτελεῖ ἀληθὲς πεζὸν ποίημα πλῆρες ἁρμονίας* :

Ο κ. Δ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΑΪΝΕ

«Πρέπει νὰ σᾶς ζητήσω συγγνώμην ὅτι ἠθέλησα νὰ ὁμιλήσω πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ Χάϊνε εἰς αἴθουσαν μὲ στιλπνὸν δάπεδον. κάτω ἀπὸ ἀνταύγειαν ἠλεκτρικῶν φώτων, μέσα εἰς τὸν θροῦν κοσμικῆς συναθροίσεως. Ἂν ἕνα πλαίσιον ρυθμικῆς ἁρμονίας πρέπει νὰ περιβάλλῃ κάθε εἰκόνα, διὰ τὸν ποιητὴν τοῦ *Βιβλίου τῶν Τραγουδιῶν* θὰ ἔπρεπε νὰ ὁμιλήσωμεν εἰς τὴν ἐξαίθραν κανενὸς δάσους βαθυσκίου, τὰς ὥρας ποῦ ψάλλουν αἰωνίαν ἀγάπην αἱ ἀηδόνες, θνήσκοντα τὰ ἀγριολούλουδα βαλσαμώνουν μὲ ἁπαλὰς εὐωδίας τὴν ἀτμοσφαῖραν καὶ οἱ πόθοι, ἄγγελοι νοσταλγικοί, μᾶς φέρουν ἐπάνω εἰς πτέρυγας ἐλαφρὰς πρὸς τὴν ἀπογοήτευσιν ἢ τὸν πόνον, κλῆρον μοιραῖον κάθε ἐπιθυμίας.

«Ἴσως δὲν θὰ ἔπρεπε κἂν νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τοῦ Χάϊνε, ἀφίνοντες ἁπλῶς τὴν γλυκερὰν ὀδύνην τοῦ πάθους του νὰ βυθισθῇ ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὸ ἰσχρουν μυστήριον τοῦ λυκόφωτος, τὸ πικρόγελον δάκρυ τῆς εἰρωνίας του νὰ στάλαξῃ μαζῆ μὲ τὰς σταγόνας τῆς ἐσπερινῆς δρόσου καὶ τὸν ρυθμὸν τῶν στίχων, ὅπου ψάλλει ἡ γλῶσσα καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ αἰωνίου λυρισμοῦ, νὰ ἀναμιχθῇ πρὸς τὸ ἐσπερινὸν τερέτισμα τοῦ πτερωτοῦ λυρωδοῦ.

«Ἰδοὺ ποῖος θὰ ἦτο ὁ ἀληθινὸς τρόπος νὰ γνωρίσῃ κανεὶς τὸν Χάϊνε καὶ ν' ἀφήσῃ τὴν ἐντύπωσιν τῆς ποιήσεώς του, ἡ ὁποία χαμογελᾷ δακρύουσα καὶ δακρύζει μειδιῶσα, ν' ἀρωματίσῃ ἀνεξίτηλα τὴν ψυχήν σας (ὅπως μία μόνη σταλαγματιὰ ροδελαίου ἀρωματίζει διὰ παντὸς τὴν ἀραχνοϋφῆ δαντέλλαν ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν θὰ πέσῃ).

«Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ ἂν ὁμιλήσωμεν περὶ τοῦ Χάϊνε καὶ ἐδῶ ἂν ἀκούσωμεν τοὺς στίχους του—δι' ἄλλους ἀποκάλυψιν ἴσως, δι' ἄλλους ἀνάκλησιν μελῳδιῶν ἀνοιγουσῶν τὰς πύλας παλαιῶν ρεμβασμῶν—καὶ ἐδῶ ἂν θελήσωμεν νὰ ἐνωτισθῶμεν ὅλην τὴν ποίησιν τῆς ζωῆς του καὶ ὅλην τὴν ζωὴν τῆς ποιήσεώς του, καὶ ἡ αἴθουσα αὐτὴ δὲν θὰ εἶνε μετ' ὀλίγον δάσος κατάπυκνον ἀπηχούσῶν ρυθμούς, ἁρμονίας καὶ μελῳδίας, σκεπασμένον ἀπὸ τὴν ἁπαλοϋφῆ ὁμίχλην ὀνείρου, ἀποπνέον ἀρώματα λουλουδιῶν, πόθου καὶ ἀγάπης ;

«Θὰ θροήσῃ ἡ βραδυνὴ αὔρα μέσα ἀπὸ τὰ φύλλα τῶν δένδρων, θὰ ἁπλωθῇ μαλακὸν καὶ παθητικὸν τὸ ἄσμα τῆς ἀηδόνος καὶ θὰ τρίξῃ ὀξὺς ὁ συριγμὸς τοῦ γρύλλου. Ἡ ποίησις, ἡ ὁποία ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν φύσιν, θὰ ἀναστήσῃ ἐμπρός μας τὴν φύσιν, καὶ ἡ ποίησις, ἡ ὁποία ἐβλάστησεν ἀπὸ τὴν καρδίαν, θὰ ἐντείνῃ τοὺς παλμοὺς τῶν καρδιῶν.

«Εἶνε αὐτὸ τὸ μυστήριον τῶν μεγάλων ποιητῶν—ἡ μυστηριώδης ἀναζωογόνησις τῶν φωνῶν τῆς ζωῆς, τῆς φύσεως, τῆς ἀληθείας, ποῦ ἐκοιμήθησαν μέσα εἰς τὸ χρυσοῦν φέρετρον τῶν στίχων των».

Τὸ ὅλον τῆς διαλέξεως τοῦ κ. Κακλαμάνου ὑπῆρξε σπανίας γλαφυρότητος καὶ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος, ὁ δὲ στομύλος ὁμιλητὴς κατέκτησεν ἅπαξ ἔτι τοὺς ἀκροατάς του καὶ ἰδίως τὰς ἀκροατρίας του.

E. M. JAMESON

ΟΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ

—Κι' ἄλλο δῶρον, 'Ονωρίνα; 'Εγὼ ἐνόμισα πῶς θὰ ἦτον τὸ τελευταῖον.

— Κι' ἐγὼ ἔτσι ἐνόμισα, ἀπήντησεν ἡ 'Ονωρίνα ὑπεγειρομένη εἰς τὸ χαμηλὸν κάθισμά της καὶ ἐν ᾧ ἤρχιζε νὰ λύῃ τὸ σπάγγο μὲ τὸν ὁποῖον ἦτο δεμένον τὸ μικρὸν δέμα.

— 'Ο κόσμος εἶνε καλός, μὰ πολὺ καλὸς γιὰ μένα.

'Η Κα Λαίτιμερ ἐσήκωσε γρήγορα τὸ κεφάλι της πρὸς τὴν γυναῖκα ἡ ὁποία ὡμίλει μὲ θλιβερὸν τόνον. 'Ητο αὕτη λεπτοφυὴς,μὲ ἔκφρασιν γλυκεῖαν, μὲ πένθιμα ἐνδύματα χήρας, τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπον μ' ὅλην τὴν ἀναλλοίωτον λύπην ἥτις τὸ ἐκάλυπτεν, ὑπέκρυπτεν ἴχνη τελείας καλλονῆς.—Τὸ περὶ οὗ ἐπρόκειτο δῶρον ἦτο ἓν ὡραῖον pendant ἐκ σμαράγδων καὶ ἀδαμάντων. 'Αφ' οὗ τὸ ἐθαύμασεν ἡ κυρία Λαίτιμερ, χωρὶς νὰ τὸ βγάλῃ ἀπὸ τὸ μεταξωτό του κουτί, τὸ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν θυγατέρα της.

— Τὶ καλὸς ποῦ εἶνε αὐτὸς ὁ θεῖός σου ὁ 'Ιάκωβος, εἶπεν ἐν ᾧ τὸ ἐπέστρεψε, παρατηροῦσα συγχρόνως μὲ κάποιαν περίεργον δυσθυμίαν τὸ στριφογύρισμα τοῦ κουτιοῦ ποῦ ἔκαμεν ἡ κόρη της μέσα τὰ εἰς δάκτυλά της.

— Πολὺ καλός! παρετήρησεν ἡ κόρη, προτείνουσα ὑπεροπτικῶς τὸν πώγωνα. — Μήπως δὲν παίρνω πλούσιον ἄνδρα; 'Αν ἤτανε πτωχὸς ὁ Ρονάλδος, τότε θὰ ἔβλεπες τὸν τρόπο τοῦ θείου 'Ιακώβου.

— 'Ονωρίνα! γιατὶ, παιδί μου, εἶσαι τόσο σκληρὴ πρὸς τὸν θεῖό σου; εἶπεν ἡ μητέρα, τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπον ἐσκυθρώπασεν.

'Η 'Ονωρίνα ἔτρεξε τότε πλησίον τῆς καθισμένης μητρός της, ἐγονάτισε κάτω εἰς τὸν τάπητα παρὰ τὸ πλευρόν της, ἐπῆρε τὸ ἕνα χέρι τῆς μητρός της καὶ τὸ ἔσφιγξε στὸ μάγουλό της.

— Ἔτσι σκέπτεται, μητερούλα μου· ἀλλὰ σὺ εἶσαι πολὺ καλὴ καὶ δὲν θέλεις νὰ τὸ ἐννοήσῃς. 'Εγὼ ἀγαπῶ πολὺ τὸν Ρονάλδον ὅμως, καὶ θὰ τὸν ἔπαιρνα ἔστω καὶ ἂν δὲν εἶχε δεύτερο ροῦχο νὰ βάλῃ ἐπάνω του. 'Ο θεῖος 'Ιάκωβος εἶνε κοινὸς ἄνθρωπος!...

Ἔρριψε τὸ κουτὶ μὲ τὸ κόσμημα ἐπὶ τῆς καρέκλας ὅπου ἐκάθητο, τὸ βλέμμα ἄγριο καὶ λαμπερό. Ναί! ὁ θεῖος 'Ιάκωβος μποροῦσε νὰ κάμῃ πολλὰ πράγματα· μποροῦσε νὰ σώσῃ καὶ τὸν ἀνεψιόν του ἀπὸ τὴν καταστροφὴν, ἐὰν ἤθελε νὰ τοῦ δώσῃ χεῖρα βοηθείας. Τὸν κακόμοιρο τὸν Τζίμ! 'Η καθαρὰ φωνὴ τῆς κόρης διεκόπη γιὰ μιὰ στιγμή· ἔδειξε πρὸς μίαν τράπεζαν κειμένην εἰς μίαν γωνίαν ἡ ὁποία ἦτο γεμάτη ἀπὸ γαμήλια δῶρα.

—Μποροῦσα νὰ τὰ δώσω ὅλα αὐτὰ γιὰ δύο λέξεις ἀπὸ τὸν Τζὶμ, ἡ ὁποίαις νὰ λέγουν ὅτι μετανόησε καὶ ὅτι ἔρχεται πάλι πίσω. Φαντάσου, μητερούλα μου, νὰ ἤρχετο πάλι 'στὸ σπίτι καὶ νὰ ἐκάθητο μαζί μας. ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ δωμάτιο! Ὅλο στὸ νοῦ μου ἔρχεται ἀπόψε. Κάπου θὰ εἶνε ὁ πτωχὸς καὶ μᾶς συλλογίζεται.

'Η Κυρία Λαίτιμερ ἔκλινε πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ τὰ δάκρυα ἐπότισαν τὸ πρόσωπόν της.

— Νύχτα μέρα παρακαλῶ μήπως ἔλθῃ πάλι μαζί μας καὶ μοῦ φαίνεται πῶς ὁ Θεὸς εἰσήκουσε τὴν προσευχή μου. Πόσαις φοραῖς δὲν τὸν βλέπω στὸ ὄνειρό μου, 'Ονωρίνα, τὸ ὥμορφό μας τὸ ἀγόρι, ὅπως ἤτανε πρὸ τοῦ νὰ παρεκκλίνῃ. Καὶ ἔρχεται ἡ πραγματικότης ὅταν ἐξυπνήσω, ἡ ὁποία μὲ καταβάλλει ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν.

'Η ὀδύνη ἔσχισε τὴν καρδιὰ τῆς 'Ονωρίνας ὅταν παρετήρησε τὸ πρόσωπον τὸ εὐπαθὲς τῆς μητρός της, καὶ ἐλυπήθη διότι παρεφέρθη καὶ ἐπανέφερε τὴν ὀδυνηρὰν αὐτὴν συζήτησιν τοῦ ἀσώτου εἰς τὸ μέσον.

— 'Αργὰ ἡ γρήγορα θὰ ἔλθῃ πάλι σ' ἐμᾶς, μητέρα μου,ἐπρόσθεσε βιαστικά. Εἶμαι βεβαία περὶ τούτου.Μᾶς ἀγαπᾷ πολὺ καὶ δὲν πιστεύω νὰ μείνῃ πολὺν καιρὸν μακρυά. Τὸν ἐφόβιζε ἄλλως τε πολὺ καὶ ὁ τρόπος τοῦ θείου 'Ιακώβου, ὅπως τὸν μετεχειρίζετο.

— Καταντῶ νὰ μετανοήσω γιατὶ ἐφύγαμεν ἀπὸ τὸ ἄλλο σπίτι ποῦ κρατούσαμε. Φαντάσου ἂν πάῃ καὶ εὕρῃ ξένους.

— Μπά! δὲν ἔχει παρὰ νὰ ἐρωτήσῃ εἰς τὴ γειτονιὰ γιὰ νὰ μᾶς εὕρῃ· μήπως εἴμεθα καὶ μακρυά; Στὸν διπλανὸ δρόμο, εἶπεν ἡ 'Ονωρίνα. Μὴ φοβᾶσαι γι' αὐτό· θὰ ἔλθῃ καμμιὰ μέρα,

'Ωμίλει μὲ προσποιητὴν εὐθυμίαν τὴν ὁποίαν ἀπεῖχε πολὺ τοῦ νὰ αἰσθάνεται.Πολλάκις τῆς ἦλθεν ἡ ἰδέα ὅτι ὁ μόνος ἀδελφός της ἀπέθανε. 'Επιπόλαιος καὶ κακοκέφαλος ἦτον, εἶνε ἀληθές· εἶχεν ὅμως καλὴ καρδιὰ καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξακολουθῇ ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἀκόμη νὰ τὴν ἔχῃ εἰς αὐτὴν τὴν ἀνησυχίαν. Δύο φοραῖς ἀνεβλήθη ἤδη ὁ γάμος της, ἀλλ' ὁ ἄσωτος δὲν ἦρχετο καὶ σὲ λίγαις μέρες ὁ γάμος της θὰ ἦτο πλέον γεγονὸς τετελεσμένον,

Μετ' ὀλίγον ἡ Κυρία Λαίτιμερ ἐκαλονήχτισε τὴν θυγατέρα της κα! ἐπῆγε νὰ κοιμηθῇ. 'Η 'Ονωρίνα ἤναψε κηρίον καὶ ἐφώτισε τὴν μητέρα της ἀνερχομένην τὴν κλίμακα· ἔπειτα ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἴδιον δωμάτιον ὅπου ἐπέρασαν τὴ βραδυά τους. 'Ανυπόφορος ἀνησυχία τὴν κατεῖχε καὶ ἐν ᾧ εἶχε νὰ γράψῃ, νὰ τελειώσῃ τόσα ἄλλα μικρὰ πράγματα, ἀπαραίτητα ἐξαρτήματα ἐπικειμένου γάμου,δὲν ἠδύνατο τίποτε ν' ἀρχίσῃ.

Ἤκουσε τοὺς ὑπηρέτας νὰ πηγαίνουν 'στὰ δωμάτιά των καὶ μετ' ὀλίγον ἄκρα σιωπὴ ἐβασίλευσεν εἰς ὅλο τὸ σπίτι, διακοπτομένη μόνον ἀπὸ τοὺς μελαγχολικοὺς στεναγμοὺς τοῦ ἀνέμου μεταξὺ τῶν δένδρων τοῦ κήπου. 'Επέρασεν ὀλίγος καιρὸς ἀκόμη καὶ ἔπειτα ἄκρα σιγὴ καὶ μοναξιὰ ἐβασίλευσαν γύρω της. 'Εσηκώθη διὰ νὰ μιμηθῇ τὸ παράδειγμα τῆς μητρός της, ἂν καὶ ὁ ὕπνος ἦτο τὸ ὀλιγώτερον ποῦ ἐσυλλογίζετο. 'Εξήτασε τὰ σίδηρα τοῦ παραθύρου, ἔλαβε τὸ κυτίον, τὸ περιέχον τὸ pendant καὶ τὸ ἐτοποθέτησεν ἐπὶ τῆς τραπέζης μεταξὺ τῶν ἄλλων δώρων. 'Εσκέφθη φυσικῶς βλέπουσα τὴν σωρείαν ἐκείνην τῶν πολυτίμων ἀντικειμένων,ἐρριμένων ἀπροφυλάκτων ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὅτι καλὸν θὰ ἦτο νὰ ἐκλείοντο κάπου εἰς μέρος ἀσφαλὲς ὅλα ἐκεῖνα τὰ πράγματα· ἀπησχολημένη ὅμως ὅπως ἦτο, πολὺ ὀλίγον ἐνέμειναν εἰς τὴν ἰδέαν ἐκείνην. 'Ο Τζὶμ ἐπεκράτει ὅλων τῶν ἄλλων σκέψεών της, καὶ ἐν τῇ φαντασίᾳ της ἐξεδιώκετο καὶ αὐτὴ τοῦ Ρονάλδου ἡ προσφιλὴς εἰκών. Τὸ ἀπαίσιον ὅραμα τοῦ ἐκπεσόντος καὶ δυστυχοῦντος ἀδελφοῦ της τὴν κατεδίωκε συνεχῶς καὶ τῆς ἐπίκρανε τὸν βίον.Τίποτε δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν ἀπασχολήσῃ ἐφ' ὅσον ὁ ἀδελφός της διετέλει ἐν ἐκτροχιασμῷ.

Ἔρριψεν ἓν βλέμμα εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μητρός της ἡ ὁποία ἐκοιμᾶτο ἡσύχως. 'Εστάθη καὶ παρετήρει μὲ συνεσφιγμένην ἐκ λύπης τὴν καρδίαν τὰς ἰσχνὰς παρειάς της· αἱ παρειαὶ ἐκεῖναι ἐγένοντο ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ὠχρότεραι καὶ πλέον ἀσθενικαί. 'Ενθυμήθη τότε τοὺς λόγους τῶν ἰατρῶν, ὅτι μία αἰφνιδία σύγχυσις ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ τὸ μοιραῖον τέλος, καὶ ἓν δάκρυόν της ἐκυλίσθη ἐπὶ τῆς χειρὸς ἡ ὁποία ἦτο ἔξω τοῦ σκεπάσματος τῆς κλίνης.

'Η 'Ονωρίνα ἔφυγεν ἥσυχα ἥσυχα καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ δωμάτιόν της, Ἕτοιμη διὰ νὰ κοιμηθῇ ἔσβυσε τὸ φῶς καὶἔμεινεν εἰς τὸ σκότος αἰσθανομένη τὰ νεῦρά της ὑπὸ ἀκράτητον ὑπερευαισθησίαν.

...ἔρριψεν ἓν βλέμμα κάτω εἰς τὸν πρόδομον

Τὸ ὡρολόγιον κάτω εἰς τὸν πρόδομον ἐκτύπα μέσα 'στὴν ἀπόλυτον ἐκείνην σιγὴν καὶ ἐσήμαινεν ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν τὸν χρόνον ποῦ παρήρχετο. Ἤκουε τὴν ἀδύνατον φωνὴν τοῦκούκουτου.'Ενθυμήθη τὸ μικρὸ αὐτὸ ξύλινο πουλάκι στὰπαληά της τὰ χρόνια. ὅταν ἦτο μικρούλα·ἦτον ἡ διασκέδασις αὐτῆς καὶ τοῦ Τζὶμ, μὲ τὸν αὐθάδη τρόπον του, μὲ τὰς ἀποτόμους κινήσεις του ὅπως ἐμπαινόβγαινε, καὶ δάκρυα θερμὰ τῆς ἦλθον στὰ μάτια μὲ τὴν ἀνάμνησιν καὶ ἐκατάβρεξαν τὸ προσκέφαλό της.

Αἴφνης ἀπὸ κάτω ἦλθε σὰν κάποιος θόρυβος, τόσον ἀδύνατος ὥστε νὰ καθιστᾷ τὴν ἐπικρατοῦσαν σιγὴν ἀκόμη πλέον αἰσθητὴν—ὁ ἄνεμος ἐστέναζε γύρω 'στὸ σπίτι μὲ ἀρκετὴν δύναμιν ὅμως, ὡς ἐὰν θύελλα ἤρχετο ἀπὸ μακράν. 'Η 'Ονωρίνα ἐμισοσηκώθη εἰς τὸ κρεββάτι της διὰ νὰ ἀκούσῃ καλλίτερα. Τίποτε δὲν ἠκούετο εἰς τὸ σπίτι καὶ ἐν τούτοις ἦτο βεβαία ὅτι κάποιος συνεμερίζετο ἄγρυπνος τὴ μοναξιά της. Φοβηθεῖσα μήπως ἡ μητέρα της ἠσθένησε τυχὸν, καὶ μὴ θέλουσα νὴ τὴν ἀνησυχήσῃ ἐξ ἄλλου ἐὰν ἐκοιμᾶτο, ἐσηκώθη χωρὶς θόρυβον ἀπὸ τὸ κρεββάτι καὶ ἐπῆγε νὰ πάρῃ τὴν ρόμπαν της χωρὶς νὰ ἀνάψῃ. Βαδίζουσα ἔρριψεν ἓν βλέμμα κάτω εἰς τὸν πρόδομον. 'Αμυδρὸν φῶς τὸν ἐφώτιζε καὶ μετ' ὀλίγον τὰ μάτια ἐσυνείθησαν νὰ βλέπουν καθαρά. Κάποιος ἐστέκετο ἐμπρὸς εἰς τὸ ὡρολόγιον καὶ τὸ παρετήρει. Κλίγκ! ἐκτύπησεν ἡ ὥρα, καὶ ἐπετάχθη ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ κουτί του ὁ κοῦκος γιὰ νὰ φωνάξῃ τὸ κ ο ῦ-κ ο ῦ.

Τς.

ΠΤΕΡΟΕΝΤΑ

ΜΙΑ ΒΡΑΔΙΑ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Γιατὶ βογγᾷς, ὦ θάλασσα, καὶ βαρυναστενάζεις
καὶ κλαίεις καὶ ὀδύρεσαι μέρα καὶ νύκτα τόσο
κι' ἀφρίζεις ἀπ' τὴ λύσσα σου καὶ δέρνεσαι μονάχη
κι' ὁρμᾶς νὰ πνίξῃς ἄπονα τὴν οἰκουμένη ὅλη;

Οἱ βρυχηθμοί σ' ἀκούονται πέρα ἀπ' ἄκρου σ' ἄκρο
καὶ συγκλονίζουνε τὴ γῆ, ταράσσουνε τὸν κόσμο
καὶ τῶν μητέρων τὲς καρδιὲς πληγώνουν εἰς τὰ βάθη
ποὖχουνε εἰς τὰ χέρια σου τὰ μαῦρα τὰ παιδιά των.

Γιατί; πές μου, ὦ θάλασσα, τὸ μυστικὸ ποῦ ἔχεις.
Τὶ ἔπαθες καὶ μαίνεσαι ὡσὰν δαιμονισμένος;
ἔχεις πληγὲς ἀγιάτρευτες τόσα ποῦ σὲ πονοῦνε
καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἠμπορεῖς ποτὲ νὰ ἡσυχάσῃς;

Κι' ἐκείνη μ' ἀπεκρίθηκε κ ὶ μὲ θυμὸ μοῦ λέγει:
«Κάμνεις πῶς δὲν ξέρεις καὶ σὺ τὸν πόνον τὸν δικόμου
κι' ἦλθες ἐδῶ πλησίον μου παίγνιον νὰ μὲ πάρῃς
ἐσὺ ὁ νάνος, ὁ θνητὸς ποῦ ἄνθρωπον σὲ λένε;

Μὲ συγχωρεῖς, ὦ θάλασσα, δὲν θέλω νὰ σ' ἐμπαίξω.
'Εγὼ πονῶ τοὺς δυστυχεῖς καὶ τρέχω καὶ τοὺς βλέπω.
Τὰ κλάματά σου μ' ἔφεραν κοντά σου τέτοιαν ὥρα
«'Αφ' οὗ πονεῖς τοὺς δυστυχεῖς τὴ δυστυχία μου ἄκου:

«Ἔχασα τὴν πεντάμορφη τὴ λατρευτή μου Κόρη
ποῦ ἐξυμνῆσαν ποιηταὶ ἀθάνατοι στὴ ὀδὸξα
τὴν θεϊκή της καλλονὴ τὰ τόσα θέλγητρά της
καὶ τὲς περίσσιες χάρες της ποὺ θαύμαζεν ὁ κόσμος».

«Τὴν εἶχα κόρη φυλαχτὴ μὲ χάδι ἀναθρεμμένη
τὴν ἐνανούριζα γλυκὰ σὲ στρῶμ' ἀπὸ κοράλλα
τὴν ἐξυπνοῦσα γελαστὰ μὲ χίλλα δρὸ τραγούδια
καὶ μέσα σὲ ἀφρόγαλα τὴν ἔλουζα συνήθως».

«Μοῦ 'πέθανε! καὶ ἔκτοτε ποσῶς νὰ ἡσυχάσω
δὲν ἠμπορῶ, κι' ὕπνος ποτὲ δὲν μοῦρχεται στὰ μάτια
καὶ κλαίω καὶ ὀδύρομαι καὶ δέρνομαι μονάχη
καὶ θέλω τὸν ἀφανισμὸ τῆς οἰκουμένης ὅλης».

«Τ' ἀγάλματά της ἔκτοτε στολίζουν τὰ μουσεῖα
ποῦ καλλιτέχναι ἄφταστοι τῆς ἔκαμαν ποικίλα
γιατὶ στὴν ὡραιότητα ἄλλη δὲν ἐγεννήθη
ὡσὰν τὴν Ἀφροδίτη μου, τὴν ἀκριβῆ μου κόρη»

«Μὰ τί βλέπω! Νεράϊδα ἔρχεται πρὸς ἐσένα
Μὲ λιγυρὸ τὸ βάδισμα μὲ χάρι καὶ λαχτάρα·
μοιάζει τῆς Ἀφροδίτης μου, πώ! πώ! στὴν ὠμορφάδα.
Πλησίασε ὦ ἄγγελε νὰ ἴδω ποία εἶσαι».

«Ἡ λατρευτή μου εἶν' Αὐτή, ἐκείνη π' ἀγαπάω
ποῦ σὲ λιγάκι μ' ἔχασε καὶ ἔτρεξε καὶ μὲ 'βρῆκε.
εἶνε γι' Αὐτὴν ποῦ λαχταρῶ καὶ θέλω νὰ ὑπάρχω
σ' αὐτὴ τὴ ψεύτικη ζωὴ ποῦναι γεμάτη πίκρες.

«Σταθῆτε, μὴ μοῦ φεύγετε θέλω νὰ τὴν κυττάζω,
γιατὶ στὸ μάγο βλέμμα της βρίσκω παρηγορία
καὶ στὸ γλυκὸ τὸ γέλοιο της τοὺς πόνους λησμονάω
Μὴ φύγῃς κόρη μου καλὴ, μεῖνε κοντά του πάντα«.

Ἔννοια σου, φίλη θάλασσα, δυστυχησμένη μάννα.
συχνὰ μαζὶ θαρχούμαστε καὶ θὲ νὰ τὴν κυττάζῃς
Μακρὰν αὐτῆς δὲν ἠμπορῶ οὔτε στιγμὴ νὰ ζήσω.
Θὲς νὰ σοῦ γιάνει τὲς πληγὲς κι' ἐμένα νὰ πληγώσῃ;

Ἔννοια σου, φίλη θάλασσα, δυστυχημένη μάννα,
συχνὰ μαζὶ θαρχούμαστε καὶ θὲ νὰ τὴν κυττάζῃς.
Ἂν εἶν' ἀλήθεια σᾶν κι' Αὐτὴν ἡ κόρη σου πῶς ἦταν
Αἰώνια ἀναστέναζε καὶ πόνα καὶ θρήνει.

Α. Γ. Ζ.

Ἰανουάριος 1910.

Ἐν Ἀμμοχώστῳ (Κύπρου)

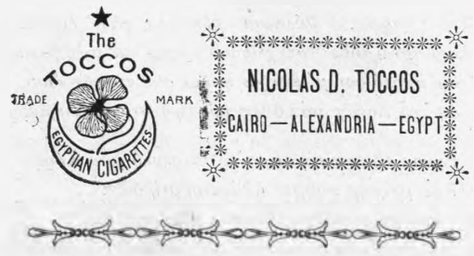

ΔΙΑΠΡΕΠΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΘ' ΑΙΩΝΑ*

Ἑλένη Ἀρμένη Μοτσενίγου

Ὁ πλούσιος, ὁ ὁποῖος ἀσκέπτως καὶ ἀσώτως κατασπαταλᾷ τὰ πλούτη πρὸς ἐκπλήρωσιν ψυχώσεως, δι' ἧς φαινομενικῶς νομίζει ὅτι ἀποκτᾷ ὁσημέραι φίλους καὶ γίνεται δημοφιλέστερος, διότι ὀσφραίνεται τὴν ὀσμὴν τοῦ ἀφθόνου λιβάνου, τοῦ πρὸ αὐτοῦ καιομένου ὑπὸ τῶν χαμερπῶν κολάκων, οἱ ὁποῖοι πάντοτε προσκολοῦνται ὡς παράσιτα καὶ σαπρόφυτα, ἐγκαταλείπεται καὶ λησμονεῖται ἀπὸ τοὺς πλαστοὺς φίλους καὶ κόλακας, ἂν ποτε ἡ τύχη, ἕνεκα τῆς ἰδιοτροπίας αὐτῆς φανῇ δυσμενὴς, δυσμενεστάτη πρὸς αὐτόν. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἡ τύχη φανῇ εὐνοϊκὴ πρὸς αὐτὸν μέχρι τοῦ τάφου, ὁ τάφος, σὺν τῷ σώματι, καλύπτει καὶ τὸ ὄνομα, ἔστω καὶ ἂν ἐπί τινα χρόνον μένει ἐπὶ τοῦ μαρμάρου χαραγμένον καὶ εἰς τὴν μνήμην ἀπογόνων κληρονόμων. Διὰ τὸν πλούσιον τοῦτον, τὸν ζητοῦντα διὰ τοῦ νοσώδους ἐγωϊσμοῦ του τὴν ἐφήμερον δόξαν, ἡ κοινωνία ἀδιαφορεῖ, τὸ ἔθνος τὸν ἀγνοεῖ.

Ὁ πλούσιος ὅμως, ὅστις χρησιμοποιεῖ τὰ πλούτη πρὸς εὐεργετικοὺς σκοπούς, πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν γραμμάτων, τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν, πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ ἐθνικοῦ γοήτρου, πρὸς μόρφωσιν τῆς νεολαίας, ἔχει φίλους ἀφοσιωμένους καὶ εἰλικρινεῖς. Οἱ εὐεργετούμενοι τὸν εὐλογοῦσι, τὸ ἔθνος τοῦ διαφυλάττει μνήμην εὐγνώμονα ἡ ἱστορία τὸν ἐγγράφει εἰς τὰς ἀθανάτους αὐτῆς δέλτους.

Τὰ γράμματα, αἱ ἐπιστῆμαι, αἱ τέχναι ἀποθανατίζουσι τὰ ἔθνη ἀλλὰ καὶ ὁ πλούσιος, ὅστις χρησιμοποιεῖ τὰ πλούτη εἰς τὰς ἐθνικὰς ἀνάγκας ἢ γίνεται ὑποστηρικτὴς πάντων τῶν πνευματικῶς ἐξεχόντων καὶ προστάτης τῶν γραμμάτων, μεγάλως συντείνει εἰς τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἔθνους καὶ ἡ ἱστορία δὲν τὸν λησμονεῖ. Μία ἀπόδειξις ὁ Μαικήνας, ὅστις ζῇ ἀκόμη καὶ θὰ ζῇ αἰωνίως.

Εὐτυχῶς, ἡ νεωτέρα Ἑλλὰς ἔχει νὰ ἀναδείξῃ πολλοὺς, πλείστους πλουσίους, ἀξίους τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης. Διὸ ὁ λόγιος γυμνασιάρχης κ. Π. Μ. Κοντογιάννης ἐσκέφθη νὰ γράψῃ τοὺς Ἐθνικοὺς Εὐεργέτας διὰ τὸν «Σύλλογον πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων». Ἀλλ' ὁ κ. Κοντογιάννης ὀρθὰ λέγει, ἐν τῷ προλόγῳ του, ὅτι ἦτο δύσκολον νὰ συμπεριλάβῃ ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, διὰ τὴν γενναιοδωρίαν τῶν ὁποίων δικαιοῦται εὐλόγως νὰ καυχᾶται ἡ φυλή μας. Διὰ τοῦτο ἐλησμόνησεν ἢ μᾶλλον ἠγνόει τινὰς καὶ δὴ τῆς Ἑπτανήσου. Μεταξὺ τούτων συγκαταλέγεται ἡ Κερκυραία Ἑλένη Ἀρμένη κόμησσα Μοτσενίγου.

Κατὰ περίεργον σύμπτωσιν, εἰς τοὺς Ἐθνικοὺς

Συνέχεια ἐκ σελ. 869

Εὐεργέτας τοῦ κ. γυμνασιάρχου, τὸ ὡραῖον μιας φῦλον δὲν ἀντιπροσωπεύεται. Αἱ Ἑλληνίδες ὅμως διὰ τοῦ ὄπλου, διὰ τοῦ καλάμου καὶ διὰ τοῦ πλούτου ἠθέλησαν νὰ φανῶσι χρήσιμοι εἰς τὸ Ἔθνος, καὶ δείξωσιν ὅτι καὶ ἐκεῖναι ἐσκέπτοντο καὶ εἰργάζοντο διὰ τὸ ἐθνικὸν μεγαλεῖον. Καὶ ἡμεῖς, ὡς ὁ εὐμενὴς ἡμῶν ἀναγνώστης βλέπει, αὐτὰς, τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην, παρουσιάζομεν διὰ τῆς ἀγαπητῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως».

* * *

Ἡ Κέρκυρα, ἡ πρωτεύουσα τοῦ Ἰονίου, ἤτις καυχᾶται διότι ἐγέννησε σοφὰς γυναῖκας καὶ τὰς περισσοτέρας πάσης ἄλλης Ἑλληνικῆς χώρας, ἐγέννησε καὶ τὴν Ἑλένην, εἰς τὴν καρδίαν τῆς ὁποίας ἦτο χαραγμένη ἡ Ἑλλὰς καὶ ὑπὲρ τῆς διανοητικῆς προόδου της ἐβρόντισεν. Ἡ φύσις τὴν εἶχε προικίσει μὲ ἔκτακτον καλλονὴν, μὲ γενναῖα αἰσθήματα, μὲ εὐφυΐαν. Οἱ δὲ γονεῖς αὐτῆς ἐφρόντισαν περὶ τῆς καλῆς ἀνατροφῆς της. Δὲν εἶχε τὸ φυσικὸν δῶρον τοῦ συγγράφειν, ὡς αἱ συμπολίτιδες αὐτῆς Θεοτόκη καὶ Περτετίνη, τῶν ὁποίων ἦτο σύγχρονος καὶ ἐσύχναζε τὰ σαλόνια των, εἰς τὰ ὁποῖα διεκρίνετο ὡς ἀνεπτυγμένη γυνὴ καὶ ἀρκετὰ πνευματώδης.

Δυστυχῶς καὶ ἡ Ἑλένη ἔσχε τὴν ἀτυχίαν τοῦ κακοῦ γάμου καὶ φυσικὰ ἐπηκολούθησε τὸ διαζύγιον. Αὐτὴ εἶναι ἡ τύχη τῶν κατὰ συνθήκην γάμων. Ὁ Μακέδος, ὁ σύζυγός της, ἦτο ἄσημος, ἄφαντος, ἀκατάλληλος εἰς τὸν χαρακτῆρα της καὶ εἰς τὰ ἰδεώδη της.

Ἡ Ἑπτάνησος, ἐν τούτοις, ἐγένετο ἐλεύθερον καὶ ἀνεξάρτητον κράτος, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἑπτάνησος Πολιτεία, τῷ 1800, μὲ ἴδιον Σύνταγμα καὶ πρῶτος ἡγεμὼν ἐγένετο ὁ Θεοτόκης.

Ἐκ τῶν τότε δρώντων προσώπων ἐν τῇ πολιτείᾳ ταύτῃ ἦτο ὁ Ζακύνθιος κόμης Γεώργιος Μοτσενίγος, ἕλκων τὸ γένος ἐξ ἀρχαίου ἀριστοκρατικοῦ οἴκου τῆς Βενετίας, οὗ οἱ ἀπόγονοι εἶχον μεταναστεύσει εἰς Κρήτην, Πελοπόννησον καὶ Ἑπτάνησον.

Οὗτος ὑπηρέτησεν εἰς ὑψηλὰ ὑπουργήματα, γινόμενος ἔπειτα καὶ πληρεξούσιος ὑπουργὸς τῆς Ρωσσίας.

Ἡ Ἑλένη Ἀριμένη, εἰς δεύτερον γάμον συνηνώθη μετὰ τοῦ κόμητος τούτου, τῇ 12 Ἰανουαρίου τοῦ 1807 ἤτοι, ἐν Κερκύρᾳ, ἐννοεῖται.

Πολλὰ ἐπιθαλάμια ἐγράφησαν ἰταλιστὶ, ἐκ τῶν ὁποίων ὀλίγιστα ἐδημοσιεύθησαν. Ἐν τούτων εἶναι τὸ τοῦ Ἀντωνίου Μαρτελάου, τοῦ γνωστοῦ ἐνθέρμου πατριώτου.

Εἶναι 55 τετράστιχα καὶ ὡς σημειοῖ ὁ ἴδιος ποιητὴς ἐν τῷ χειρογράφῳ του, τὸ ὁποῖον σώζεται ἐν τῇ Φωσκολιανῇ βιβλιοθήκῃ, ἐψάλη ὑπὸ τοῦ αἰδεσιμωτάτου ἐν ἱερομονάχοις καὶ ἐν Ζακύνθῳ Πρωτοψάλτου κυρίου κυρίου Θεοδώρου Μαυροκεφάλου.

Ἐκ τοῦ ἐπιθαλαμίου τούτου ἀποσπῶμεν τετράστιχα:

. . . . . .

Νύμφη, ὦ ἐξοχωτάτη,
Κ' εἰς τὸ σῶμα κ' εἰς τὸ πνεῦμα
Τοῦ Ὀλύμπου εἶναι νεῦμα,
Ποῦσαι πλάσμα θαυμαστόν.

Αἱ οὐράνιαί σου λάμψεις,
Ποῦ ἀστράπτουν ἔσωθέν σου,
Διασπείροντ' ἔξωθέν σου,
Κ' εἶσαι Δίας Γυναικῶν.

. . . . . .

Ἔχεις ἄμετρες τὲς δόξες,
Ὦ θυγάτερ τοῦ Ἀρμένη,
Τῶν Ὀργάνων μου, Ἑλένη,
Θέλεις εἶσαι ἡ ᾠδή.

. . . . . .

Ἰδοὺ τώρα λαμπρὰ Νύμφη,
Δόξα Γένους μας ταμεῖον,
Δέχθητι ὥς τι δοχεῖον
Τοῦτον μας τὸν θησαυρόν.

Ἔχεις τῆς Ἀθανασίας
Ὅλα τ' ἀκριβῆ σημεῖα,
Ποῦ ἡ ἄκρα ἁρμονία,
Σοῦ δεικνύει τῶν μελῶν.

Δύο ἥλιοι, ποῦ σκοτίζουν
Τὸν φωσφόρον τῆς ἡμέρας,
Λάμπουσιν ὑπὸ τῆς σφαίρας
Τοῦ μετώπου σου, θεά.

Ὥστα νὰ ἀκούουν μέλη,
Στόμα διὰ νὰ κελαδίζῃ,
Χεῖρας διὰ νὰ παιγνιδίζῃ
Ὄργανα ἁρμονικά.

Αἱ πνοαί σου ἀπὸ ἀμβροσίας,
Ὅλην σὲ εὐωδιάζουν,
Τὸν ὁρίζοντα σκεπάζουν,
Ἀπ' ἀθάνατον καπνόν.

Κατὰ τὸ σύστημά του, ὁ Μαρτελάος καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην δὲν ἐλησμόνησε τὴν πατρίδα (*). Εὔχεται ὅπως τὰ τέκνα των:

Ἥρωες ἔτσι νὰ λάμψουν
Ἔργα τῆς Ἀθανασίας
Φῶτα ὅλα τῆς σοφίας
Ἀπὸ τέσοιο θησαυρόν.

Νὰ κτισθοῦν Σπάρτη, Ἀθῆναι,
Θῆβαι καὶ οἱ Μαραθῶνες,
Νὰ βροντοῦν οἱ λεγεῶνες
Τῶν υἱῶν σας τῶν λαμπρῶν.

(*) Πρβλ: Σπ. Βιάζη: Ἑπτανήσιος ποιητὴς, Ἀντώνιος Μαρτελάος ἐν *Νέᾳ Ζωῇ* Ἀλεξανδρείας Ἀρ. 59—60.

Ἕνα νεῦμα αὐτοὶ ποθοῦσι,
Καὶ τὰ ὅπλα νὰ ἁρπάξουν,
Τοὺς ἐχθροὺς διὰ νὰ σπαράξουν,
Μὲ τὸν τίμιον Σταυρόν.

. . . . . .

* * *

Ὁ Μοτσενίγος ἔπειτα ἀποχαιρετήσας τὴν Ἑπτάνησον μετέβη εἰς Ἰταλίαν ὅπου ἀντιπροσώπευσε τὴν Ρωσσίαν μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ Πρέσβεως. Ἕνεκα τοῦ γήρατος καὶ τῆς πασχούσης ὑγείας του ἐγκατέλειψε τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ὑπούργημα καὶ μετέβη εἰς Βενετίαν, ὅπου ἀπέθανε τῷ 1840 καὶ ἐτάφη ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. ἐπὶ δὲ τοῦ τάφου του ἐχαράχθη ὅτι εὐεργέτησε τὸν ναὸν καὶ τὸ φροντιστήριον τοῦ Κερκυραίου Φλαγγίνη, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὴν ὀρθὴν κρίσιν τοῦ Μουστοξύδου ἦτο: «φρουρὸς τῆς Ἑλληνικῆς »παιδείας ἱεροῦ πυρὸς, ὅθεν σπινθῆρες μὲν κατὰ »πρῶτον, ἔπειτα δὲ φῶς ἐξέλαμψε τηλαυγέστερον, δι»ασκεδάζον πολλαχοῦ τῆς δουλείας τὸ σκότος». Εἰς μὲν τὸν ναὸν ἐκληροδότησε φράγκα 30.000 εἰς δὲ τὸ φροντιστήριον 10.000.

Ὁ Καποδίστριας πρὸ τοῦ νὰ κατέλθῃ νὰ κυβερνήσῃ τὴν Ἑλλάδα διῆλθεν ἐκ τῆς Βενετίας, ὅπως διὰ προσφορῶν κατορθώσῃ τὴν ἵδρυσιν ταμείου πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐν Ἰταλίᾳ ἀπροστατεύτων Ἑλλήνων ὀρφανοπαίδων.

Εἰς τὴν ἱερὰν ταύτην φωνὴν τοῦ μεγάλου Ἕλληνος προσέφερον ἐτησίως ποσὸν χρημάτων πολλοὶ φιλοπάτριδες. Ἐκ τῶν Ἑπτανησίων οἱ ἑξῆς:

	ἐτησίως τάλληρα ἰσπανικὰ
Ἑλένη Ἀρμένη Μοτσενίγου	200
Στέφανος καὶ Ἰωάννης Θεοτόκης	100
Ἀντώνιος Μελέκης, Κερκυραῖος	50
Νικόλαος Πολίτης, Κερκυραῖος	40
Σπυρίδων Πετρετίνης, Κερκυραῖος	30
Κόμησσα Ρόζα Συγούρου, Ζακυνθία	50
τὸ ὅλον ἐτησίως	470

Ὡς ὁ ἀναγνώστης παρετήρησεν ἡ ἡμετέρα Ἑλένη ὑπερέβη πάντων διὰ τῆς ἐτησίας συνδρομῆς της ἐκ διακοσίων ταλλήρων.

Τὸν πρὸς τὰ γράμματα ἔρωτα αὐτῆς ἔδειξε διὰ τῆς διαθήκης της ἐν Παταυίῳ ἀπὸ 15)27 Ἀπριλίου τοῦ 1840, δι' ἧς ἐκληροδότησε τῇ Κερκύρᾳ «ἓν καὶ »ἥμισυ ἑκατομμυρίων αὐστριακῶν λιρῶν καὶ ὅλα τὰ »πολύτιμα εἴδη της, ὅπως ἐκ τοῦ εἰσοδήματος διατρέ»φωνται καὶ σπουδάζωσιν ἐννέα νέοι δώδεκα ἕως δε»κατεσσάρων ἐτῶν ἡλικίας, ἀνὰ διετίαν ἐκλεγόμενοι »ἐν διαγωνισμῷ παρὰ τῆς ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τῆς δημιο»τικῆς ἀρχῆς διοριζομένης ἐπιτροπῆς καὶ ἀποστελλό»μενοι διὰ μὲν τὴν γυμνασιακὴν προπαίδευσιν εἰς »τι τῶν ἐκλεκτοτέρων κοινοβιακῶν ἐκπαιδευτηρίων »τῆς Ἑλβετίας, πρὸς συμπλήρωσιν δὲ τῆς ἐπιστημο»νικῆς των σπουδῆς εἰς τὰ νομικὰ, τὴν ἰατρικὴν ἢ τὰ »μαθηματικὰ, ἐπὶ τέσσαρα ἕως πέντε ἔτη, εἴς τι τῆς »Γαλλίας, Γερμανίας ἢ Ἀγγλίας πανεπιστημίων, »κατ' ἰδίαν αὐτῶν ἐκλογήν». Διὰ τῶν τόκων τοῦ κληροδοτήματος τούτου, δανεισθέντος τοῦ κεφαλαίου εἰς τὴν Ἰόνιον Κυβέρνησιν ἐπὶ τόκῳ πέντε τοῖς ἑκατὸν, ἱκανὸς ἀριθμὸς νέων Κερκυραίων ἔλαβον τὴν προκαταρκτικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν των ἐκπαίδευσιν εἰς διαφόρους κλάδους μαθήσεως.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις παραλαβοῦσα τὰς ὑποχρεώσεις τῆς Ἰονίου, δυνάμει τῆς περὶ Ἑνώσεως Συνθήκης, ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ ἀκριβέστατα τὰς ἱερὰς διατάξεις τῆς ἀοιδίμου Ἑλληνίδος· καθὼς οἱ ἐπιτετραμμένοι πρέπει πάντοτε νὰ προσέχωσιν εὐσυνειδήτως εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀποστελλομένων νέων.

Προσέτι ἡ φιλάνθρωπος Ἑλένη ἐσκέφθη ὅτι τὸ ζήτημα τῆς προικὸς εἶναι μέγα πρόσκομμα εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν νεανίδων, διὸ διέθεσε κτηματικὴν περιουσίαν, ὅπως ἐκ τοῦ εἰσοδήματος αὐτῆς ὑπανδρεύωνται κατ' ἔτος πτωχαὶ Κερκυραῖαι κόραι.

Ἡ Κέρκυρα εὐγνωμονοῦσα ἔθεσεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς δημαρχίας τὴν μαρμαρίνην προτομὴν αὐτῆς ἐξειργασμένην ὑπὸ τοῦ καλλιτέχνου Ἰωάννου Καλοσγούρου μαθητοῦ τοῦ Προσαλεύτου, μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς: «Ἑλένῃ Ἀρμένῃ Κομ. Μοτσενίγου ἄδραν κα»ταλιποῦσα περιουσίαν πρὸς διηνεκῆ διδασκαλίαν μὲν »ἐνδεῶν νέων, ἐτησίως δὲ φέρνας Παρθένων ἀπόρων »τῆσδε φίλης Πατρίδος.»

Προσέτι ἡ Strada Bailaggio μετωνομάσθη Ὁδὸς Μοτσενίγου.

(ἀκολουθεῖ) ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗ

ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Ἡ ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ, ἡ ὁποία παντοῦ ἀλλοῦ εἶνε μία καὶ συμπαγὴς, εἰς τὸν τόπον αὐτὸν πρέπει νὰ βαθμολογῆται ἀνάλογως τῶν περιστάσεων, α', β', γ', καὶ οὕτω καθεξῆς, εἶνε δὲ παράδοξον πῶς οἱ συγγραφεῖς θεατρικῶν Ἐπιθεωρήσεων δὲν ἐσκέφθησαν ἕως τώρα νὰ ἐκμεταλλευθοῦν τὸ θέμα. Ἡ Ἐπανάστασις ἐν Ἑλλάδι παρουσίασε καὶ αὐτὸ τὸ περίεργον, ὅτι τὸ κοινὸν φρόνημα ἐξεδηλώθη μὲ τὸν πλέον πολλαπλὸν τρόπον καὶ μετεβλήθη εἰς ρωσσικὸν γνωμῶν καὶ ἰδεῶν τὰς ὁποίας ὁ Τύπος διερμήνευσε μὲ τὴν μεγαλειτέραν εὐκολίαν. Τοιουτοτρόπως, τὸ ἔργον τῆς Ἐπανκστάσεως ἐχαρακτηρίσθη διαδυχικῶς ἐθνικὸν, ἀντεθνικὸν, ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς δυναστείας, ἰδιοτελὲς ἢ γενικοῦ συμφέροντος, Εἰς τὸ ζήτημα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως μερικοὶ ἐδοκίμασαν νὰ ἐφαρμόσουν τὸ αὐτὸ σύστημα, φαίνεται ὅμως ὅτι εἶχε πλέον πάρα πολὺ ἐξασθενήσει ἡ πτωχὴ αὐτὴ Κοινὴ Γνώμη, διότι ὑπεχρεώθη νὰ σιγήσῃ πρὸ τῆς γνώμης τῶν ἰσχυρῶν. Μία μερὶς τοῦ Τύπου, εὑρεθεῖσα ἐν ἀδιεξόδῳ, ἠναγκάσθη νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἔκδοσιν τῶν φύλλων της, εὐτυχῶς ἐπὶ μίαν μόνον ἡμέραν. Μὴ ἀρά γε ἐν Ἑλλάδι κοινὴ σημαίνει ἰδιωτικὴ γνώμη;

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ

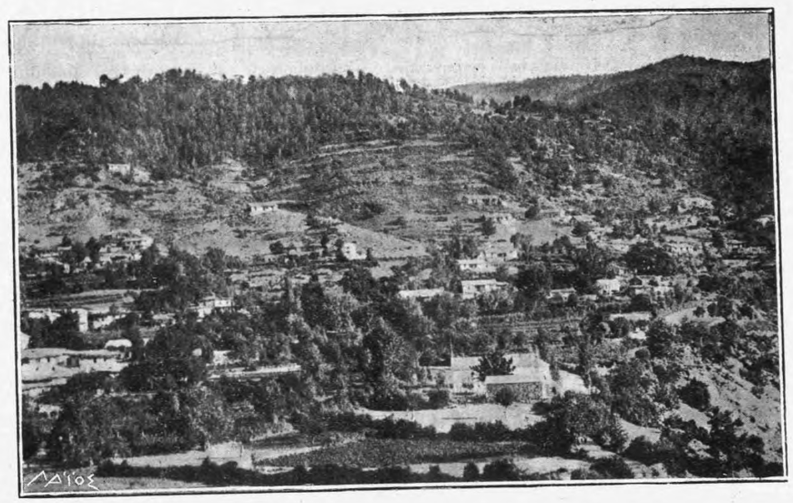

Θερινὰι ἐξοχαὶ τῆς Κύπρου ὑπερόχου φυσικῆς καλλονῆς καὶ μαγευτικῆς θέας εἶνε αἱ Πλάτραι καὶ τὸ Τρόοδος. Εἰς αὐτὰς τὰς ἐξοχὰς συγκεντροῦνται αἱ καλλίτεραι οἰκογένειαι τῆς Κύπρου καὶ πολλαὶ ἄλλαι ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἡ παροῦσα εἰκὼν παριστᾷ τὰς ΠΛΑΤΡΑΣ.

Η ΕΛΛΗΝΙΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

Ἀνέγνωσα μετὰ πολλῆς προσοχῆς τὴν ἐκ Βοστώνης ἐπιστολὴν τῆς Ἑλληνίδος Κας Brown, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ τελευταῖον τεῦχος τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως», ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐπιβαλλομένην εἰς τὰς Ἑλληνίδας δρᾶσιν, καὶ μὲ ἴσον ἐνδιαφέρον ἀνέγνωσα καὶ τὴν ἀπάντησιν τῆς Δδος Εὐγ. Ζωγράφου. Ἀμφότεραι ἐπιζητοῦν τὴν βελτίωσιν τῆς γυναικὸς ἐν Ἑλλάδι, ἐνῷ δὲ κατ' οὐσίαν εἶνε σύμφωνοι συμπίπτουσαι ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων, διίστανται ὡς πρὸς τὰ ὅρια ἐντὸς τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἐξασκῆται ἡ δρᾶσις τῆς γυναικός: ἡ Κα Μπράουν θέλει τὴν Ἑλληνίδα **μεγάλην** ἐν τῷ οἰκογενειακῷ περιβάλλοντι· ἡ Δνὶς Ζωγράφου τὴν θέλει ὑπεράνω αὐτοῦ τοῦ περιβάλλοντος, δηλαδὴ, κατὰ τὴν γνώμην μου, **μεγαλειτέραν**.

Ὁ βαθμὸς τῆς γυναικείας δράσεως ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐκτιμήσεως τῆς ἀποστολῆς της. Πολλοὶ φρονοῦν ὅτι ἡ γυνὴ ἐπλάσθη μόνον διὰ νὰ εἶνε σύντροφος τοῦ ἀνδρός· ὅτι τὰς ἀρετάς της, τὰ προσόντα της καὶ ὅλα τὰ στοιχεῖα ἀναπτύξεως τὰ ὁποῖα ἐγκλείουν τὸ γυναικεῖον πνεῦμα καὶ ἡ γυναικεία ψυχὴ, ὀφείλει ἡ γυνὴ νὰ χρησιμοποιῇ ἀποκλειστικῶς πρὸς ὄφελος τοῦ ἀνδρὸς, ἀναγνωρίζουσα αὐτῷ ὑπεροχὴν ἐν παντὶ καὶ πάντοτε. Ἡ θεωρία αὕτη βασίζεται ἐπὶ τοῦ δεδομένου ὅτι ἡ γυνὴ ἀποτελεῖ ὂν παθητικόν.

Ἔχει βεβαίως παθητικὴν ἰδιότητα ἡ γυνὴ, ἀλλὰ δι' αὐτῆς καθίσταται παράγων καὶ, παράγουσα, συνεισφέρει τόσον οὐσιαστικῶς εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς κοινωνίας, ὥστε δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὡς ὄργανον, ἀλλ' ὡς συνεργάτις τοῦ ἀνδρὸς, καὶ, ὡς τοιαύτη, δικαιοῦται νὰ ἐξακολουθῇ συμβάλλουσα εἰς τὴν κοινωνικὴν προαγωγήν. Ἀφ' ἑτέρου, ἔχει ἀναμφισβήτητον ὑπεροχὴν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ, διότι, ὡς ὀρθότατα παρατηρεῖ ἡ Κα Brown, διαπλάσσει καὶ μορφώνει ὅ,τι ὁ σύντροφός της ἁπλῶς διατρέφει.

Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἡ θέσις τῆς γυναικὸς, ἐν τῷ στενῷ περιβάλλοντι τὸ ὁποῖον καλεῖται οἰκογένεια καὶ ἐν τῷ εὐρεῖ κύκλῳ ὅστις ὀνομάζεται κοινωνία, εἶνε ἐνδεδειγμένη: **παρὰ** τὸν ἄνδρα, οὐχὶ **ὑπὸ** τὸν ἄνδρα· ἡ δὲ δρᾶσίς της κατ' ἀκολουθίαν πρέπει ν' ἀναπτύσσηται παραλλήλως τῆς τοῦ ἀνδρὸς, ἄνευ περιορισμοῦ ὁρίων διότι φρονῶ ὅτι, ἀνήκουσα ἡ γυνὴ εἰς τὴν οἰκογένειαν εἰδικῶς ὡς σύζυγος καὶ μήτηρ, γενικῶς ἀνήκει εἰς τὴν κοινωνίαν ὡς **γυνή**.

Ἡ Ἑλληνικὴ οἰκογένεια παραγνωρίζει τὴν γυναῖκα· συνέπεια εἶνε ὁ ὁλονὲν αὔξων ἀριθμὸς τῶν διαζυγίων. Ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία κάμνει κάτι χειρότερον: παραδέχεται τὸ διαζύγιον ὡς εὔκολον λύσιν πάσης ἀνωμαλίας δημιουργουμένης ὑπὸ τῶν μελῶν της ἐν τῇ οἰκογενείᾳ καὶ ἐξυψώνει πολὺ συχνὰ τὰς γυναίκας αἱ ὁποῖαι ἔπεσαν εὐκολώτερον ἐκ τοῦ στυλο-

βάτου τῆς ἀξιοπρεπείας. Ὁμιλῶ συγκεκριμένως περὶ τῶν μορφωμένων τάξεων καὶ καταλογίζω εὐθύνας ἰδίως εἰς τὰ ἀνώτερα κοινωνικὰ στρώματα, εὑρόντα μιμητὰς εἰς τὰ μεσαῖα τείνοντα καὶ αὐτὰ νὰ παρασύρουν τὰ λαϊκά. Καὶ συμβαίνει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πρωτεύουσαν τὸ ἑξῆς παράδοξον : ἐνῶ τὰ δημόσια ἤθη φρουροῦνται μέχρι σεμνοτυφίας, τὰ ἰδιωτικὰ ἔπαυσαν σχεδὸν νὰ ὑφίστανται καὶ ἐνῷ ὁ νέος κρύπτει ἐπιμελῶς τὴν ἐρωμένην του τοῦ ἐλαφροῦ κόσμου, ὁ ἔγγαμος ἐπιδεικνύει ἀνεπιφυλάκτως τὴν φίλην του τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας.

Τὸ ἄθροισμα αὐτῆς τῆς κατασιάσεως εἶνε μία μεγάλη ἀσέβεια διὰ τὴν γυναῖκα ἐν Ἑλλάδι, ἐκδηλουμένη βεβαίως διὰ τρόπων ἁβρῶν καὶ πολλάκις γοητευτικῶν, οὐχ' ἧττον ἐξευτελιστική. Τίνι τρόπῳ ἡ Ἑλληνὶς δύναται καὶ πρέπει νὰ ἀντεπεξέλθῃ κατὰ τοιαύτης ὑποτιμήσεως, τὸ λέγει ἡ Δνὶς Ζωγράφου : διὰ τῆς **πνευματικῆς ἀναπτύξεως** καὶ τῆς **ὁράσεώς** της εἰς κύκλον εὐρύτερον τοῦ οἰκογενειακοῦ. Δὲν ἔπεται ὅτι πρέπει νὰ παραμεληθῇ ἡ οἰκογένεια ἢ ὅτι θὰ περιορισθοῦν τὰ μητρικὰ καὶ συζυγικὰ καθήκοντα τῆς γυναικός· ἡ ἐπιθυμία πρὸς μόρφωσιν, ἐμφυτευομένη εἰς τὴν κόρην ἀπὸ τρυφερᾶς ἡλικίας, θ' ἀποτελέσῃ φυσικὴν κλίσιν διὰ τὴν νεάνιδα καὶ ἄκοπον ἐνασχόλησιν διὰ τὴν γυναῖκα, λαμβάνουσα πιθανώτατα τὴν θέσιν τῆς φιλαρεσκείας ἥτις χαρακτηρίζει ἰδιαζόντως τὴν σημερινὴν Ἑλληνίδα.

Ἂς μὴ νομίσουν αἱ ἀναγνώστριαί μου ὅτι βλασφημῶ· θέλω ἀκριβῶς νὰ τονίσω ἐδῶ ὅτι ἡ φιλαρέσκεια ἔχει κατακτήσει λίαν ἐπικινδύνως τὴν Ἑλληνίδα, ἀπορροφῶσα καὶ τὰς διανοητικάς της δυνάμεις καὶ χρόνον πολύτιμον τὸν ὁποῖον θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιήσῃ ἡ γυνὴ ἐπωφελῶς. Ἴσως πολλαὶ συγχίζουν τὴν φιλοκαλίαν μὲ τὴν φιλαρέσκειαν καὶ ἀσυναισθήτως καταλήγουν εἰς τὴν δευτέραν χωρὶς νὰ ἀντιλαμβάνωνται τὴν μεγίστην διαφοράν. Ἡ φιλαρέσκεια εἶνε ἡ γελοιογραφία τῆς φιλοκαλίας καὶ ἡ φιλάρεσκος ἥτις προκαλοῦσα στιγμιαῖον θαυμασμὸν, δημιουργεῖ δι' ἑαυτὴν ἐφημέρους θριάμβους, νοθεύει τὴν φύσιν. Ὁ ἀληθὴς, ὁ πραγματικὸς θρίαμβος διὰ τὴν γυναῖκα εἰς τὰς μετὰ τοῦ ἀνδρὸς σχέσεις της δὲν εἶνε ἡ **ὑποβολὴ** τοῦ **σχήματος** ἀλλ' ἡ **ἐπιβολὴ** τοῦ **νοός.** Ἡ δύναμις τῆς ὕλης ὑποβιβάζει τὴν γυναῖκα καὶ προκαλεῖ ἀνευλάβειαν· ἡ ἐπιρροὴ τοῦ πνεύματος τὴν ἐξιδανικεύει καὶ ὑπαγορεύει τὸν σεβασμόν. Δὲν πρόκειται δὲ νὰ μειωθῇ οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ἡ φυσικὴ γοητεία τὴν ὁποίαν κάθε γυνὴ δικαιοῦται νὰ ἐξασκῇ ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς, ἀλλὰ πρέπει ἡ διανοητικὴ μόρφωσις νὰ συγκρατῇ τὴν ὑλιστικὴν ὁρμὴν, διὰ νὰ εἶνε ἀκριβῶς ἡ γοητεία διαρκὴς καὶ τὸ γυναικεῖον γόητρον νὰ μένῃ ἀμείωτον.

Ὅσον ἀφορᾶ τὸν βαθμὸν τῆς δράσεως τῆς Ἑλληνίδος ἐν εὑρεῖ κύκλῳ, θὰ ἐξαρτηθῇ ἀναγκαστικῶς ἐκ τῆς ἐπιδεκτικότητος πρὸς μόρφωσιν ἑκάστης γυναικός. Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ὑστερήσῃ ἡ Ἑλληνὶς τῶν ξένων ὁμοφύλων της καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι, ἅπαξ εἰσελθοῦσα εἰς τὴν τροχιὰν τῆς πραγματικῆς ἀναπτύξεως, θὰ ἀναδειχθῇ ταχέως **μεγάλη** καὶ **ἰσχυρά.** Ἡ νοσηρὰ εὐαισθησία της θὰ μεταβληθῇ εἰς ἐσκεμμένην αἰσθητικότητα, τὸ ὑπερβολικὸν τῆς φαντασίας θὰ μετριάσουν ἡ κρίσις καὶ ἡ λογική, θὰ ἀποκτήσῃ δὲ ἡ γυνὴ θέλησιν καὶ ἀντοχήν. Εἶναι πιθανὸν ὅτι θὰ εὑρεθοῦν ἐπίλεκτοι φύσεις, ἐξαιρετικαὶ ἰδιοφυΐαι, αἵτινες θὰ ἀχθοῦν σὺν τῷ χρόνῳ εἰς ὕψος ἴσον ἢ καὶ ἀνώτερον τοῦ ἀνδρικοῦ· τόσῳ τὸ καλλίτερον : ἡ ἁμιλλα μεταξὺ τῶν δύο φύλων δὲν δύναται ἢ νὰ φέρῃ γενικὴν βελτίωσιν, καὶ βεβαίως ἡ διαρκὴς συνάφεια μὲ τὴν μορφωμένην γυναῖκα θὰ ἐξευγενίσῃ πολλὰ ἐπαγγέλματα καὶ θὰ ἐπιδράσῃ εὐεργετικῶς εἰς τὸ ἐκπολιτιστικὸν ἔργον τῆς κοινωνίας.

Μ. ΙΩΣΗΦ

ΤΟ ΑΣΜΑ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

Εἶμαι ὁ Πόνος ! Ἀπέρανιον τὸ κράτος μου, μεγάλη ἡ ἰσχύς μου, σύμβολόν μου τὰ δάκρυα, φίλοι μου τὰ πένθη, οἱ ἀναστεναγμοί, ἡ λύπη, αἱ πικρίαι, ἡ ἀπελπισία.....Τὸ σκοτεινόν μου βασίλειον ἀκτὶς χαρᾶς δὲν φωτίζει, μισῶ τὸν γέλωτα, ἀλλὰ μισῶ πρὸ πάντων τὴν Ἐλπίδα ! Μ' ἀρέσει τὰ μέτωπα ἑνωρὶς ν' αὐλακώνω μὲ τὸ μαῦρο μου βῆμα καὶ νὰ χαράττω ἐπάνω μὲ ἴχνη ἀνεξάλειπτα « Ἐδῶ πέρασ' ὁ Πόνος ! » Μ' ἀρέσει μὲ τὴν φλόγα μου καρδίας νὰ μαραίνω, μ' ἀρέσει ἄνθη ὑπερήφανα μ' ἓν φύσημά μου νὰ ταπεινώνω. Εἶμαι ὁ Πόνος !

Ἀγαπῶ τὰ σύννεφα, τὸ σκότος, τοῦ Βορηᾶ τὸ μούγγρισμα, τὸν σάλον τῆς θαλάσσης, τοῦ οὐρανοῦ τὴν πένθιμον ὄψιν καὶ τοὺς λυγμούς. Μ' ἀρέσει τὸ φθινόπωρον καὶ ὁ χειμὼν, ἡ ἀγωνία καὶ ὁ θάνατος, τὸ μνῆμα. Μ' ἀρέσουν τὰ νεκροταφεῖα ! Εἶμαι ὁ Πόνος ! Ἀπέραντον τὸ κράτος μου. Ποῖος διέφυγε ποτὲ τὰ μαῦρα δίκτυά μου ; Μεγαλειότητες τῆς Γῆς, ἄρχοντες στενῶν βασιλείων εἶδον καρδίας βασιλικὰς νὰ στάζουν αἷμα, εἶδον τυράννους νὰ γίνωνται εἴλωτες τοῦ Πόνου !

Εἶμαι ὁ Πόνος ! Ἀπέραντον τὸ κράτος μου καὶ ἐγὼ μέγας αὐτοῦ δεσμώτης. Ἐντός μου τὸν πυρῆνα συνεκέντρωσα τῆς φλογὸς δι' ἧς καίω τὸν κόσμον καὶ ἀπὸ τὴν Καρδίαν μου ἀντλῶ ὅταν ποτίζω μὲ δάκρυα καὶ λύπας τοὺς ἀνθρώπους ! Μ' ἀρέσει ἡ ἀγωνία καὶ ὁ θάνατος καὶ εἶμαι ἐγὼ ὁ Πόνος ὁ Ἀθάνατος, μ' ἀρέσει ἄνθη ὑπερήφανα μ' ἓν φύσημά μου νὰ μαραίνω καὶ εἶμαι ἐγὼ ὁ Πόνος ὁ Ἀμάραντος.

Εἶμαι ὁ Πόνος ! Τοῦ ἀπεράντου κράτους μου μέγας ἐγὼ δεσμώτης, καὶ εἴλως μέγιστος ἐγὼ τῆς μεγάλης μου ἰσχύος, τοῦ πικροῦ συμβόλου μου ἐγὼ ἡ ἀστείρευτος πηγὴ, τῶν φίλων μου ἐγὼ τὸ μέγα θῦμα !

ΠΟΛΥΜΝΙΑ ΛΑΣΚΑΡΕΩΣ

ΠΕΡΙ ΚΟΜΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΤΟΝΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

Ἐκτὸς τοῦ Ἡλίου, τῶν πλανητῶν καὶ τῶν δορυφόρων των τὸ ἡλιακὸν σύστημα περιλαμβάνει τοὺς κομήτας, τοὺς διάττοντας ἀστέρας καὶ τὰς βολίδας.

Οἱ κομῆται εἶναι οὐράνια σώματα ἅτινα καταγράφουσι πέριξ τοῦ Ἡλίου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τροχιὰς ἐπιμήκεις, συνοδεύονται δὲ σχεδὸν πάντοτε ὑπὸ μιᾶς σειρᾶς φωτεινῆς.

Οἱ κομῆται παρουσιάζουσι γενικῶς, πρὸς τὸ ἄκρον των, τὸ πλησιέστερον πρὸς τὸν Ἥλιον, ἓν μέρος πολὺ φωτεινὸν καλούμενον πυρῆνα περιβαλλόμενον ὑπὸ νεφέλης φωτεινῆς κόμης καλουμένης· πρὸς τὴν κόμην συνδέεται κατὰ μίαν διεύθυνσιν ἀντιθέτως πρὸς τὸν Ἥλιον ἡ οὐρὰ, ἥτις συνίσταται ἀπὸ μίαν σειρὰν φωτεινὴν τῆς ὁποίας ἡ λάμψις βαίνει ἐξασθενουμένη. Ὁ πυρὴν καὶ ἡ κόμη σχηματίζουσι τὴν κεφαλὴν τοῦ κομήτου.

Ὑπάρχουσι κομῆται οἵτινες στεροῦνται οὐρᾶς καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς κόμης· ὡς καὶ ἕτεροι οἵτινες ἔχουσι πολλὰς οὐρὰς· μερικοὶ δὲ δὲν ἔχουσι οὔτε πυρῆνα οὔτε κόμην καὶ φαίνονται ὡς νεφελώματα. Αἱ οὐραὶ τῶν κομητῶν παρουσιάζονται εὐθεῖαι ἢ καμπύλαι, ἐνίοτε δὲ διηρημέναι εἰς πολλοὺς βραχίονας. Τὸ σχῆμα των μεταβάλλεται κατὰ τρόπον λίαν αἰσθητὸν κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἐμφανίσεως.

Κατ' ἀρχὰς εἰς κομήτης φαίνεται ὑπὸ τὸ σχῆμα ἑνὸς κυκλικοῦ νεφελώματος ἐλαφρῶς φωτεινοῦ καὶ ὁρατοῦ μόνον τῇ βοηθείᾳ τηλεσκοπείου. Ἀλλ' ἔφ' ὅσον πλησιάζει πρὸς τὸν Ἥλιον καθίσταται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον λαμπρός· ὁ πυρὴν φαίνεται ὡς εἷς μικρὸς ἀστὴρ· ὁ κομήτης ἐκτείνεται κατὰ τὴν ἀντίθετον ἔννοιαν τοῦ Ἡλίου· ἡ οὐρὰ λαμβάνει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον διαστάσεις μεγαλειτέρας καὶ φθάνει εἰς τὸ μέγιστον τῆς ἀναπτύξεως ὀλίγον πρὸ τῆς διελεύσεώς του ἐκ τοῦ περιηλίου.

Οἱ κομῆται, ἐξ αἰτίας τοῦ ἰδικοτέρου σχήματός των, τῆς ἀπροσδοκήτου ἐμφανίσεώς των, τῆς ἀκανονίστου πορείας των, ἐθεωροῦντο ἐπὶ πολὺν καιρὸν ὡς ἡ ἀναγγελία μεγάλου συμβεβηκότος, σήμερον ὁπότε εἶνε ἀρκούντως προσδιορισμένοι καὶ κατὰ φύσιν καὶ κατὰ τοὺς νόμους τῆς κινήσεώς των, ἡ ἐμφάνισίς των δὲν ἐμβάλλει πλέον εἰς φόβους.

Οἱ παρατηρηθέντες κομῆται εἶνε πολυάριθμοι· πολλοὶ διῆλθον χωρὶς νὰ παρατηρηθῶσι. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη παρετηρήθη ἀριθμός τις μεταξὺ τῶν ὁποίων σημειοῦμεν ἐκεῖνον τοῦ 1881 τοῦ ὁποίου ἡ ὄψις λεπτομερῶς ἐσπουδάσθη· οὗτος εἶνε ὁ πρῶτος κομήτης τοῦ ὁποίου ἐπέτυχον πλήρη φωτογραφίαν.

Ὅταν εἷς κομήτης διέλθῃ ἔμπροσθεν ἑνὸς ἀστέρος δὲν συμβαίνει ἔκλειψις τοῦ ἀστέρος τούτου, οὔτε ἐλαττοῦται ἡ λάμψις του. Ἐὰν συλλογισθῇ τις ὅτι ἑκατοντάδες τινὲς μέτρων ἑλκρινοῦς ὁμίχλης ἀρκοῦν νὰ καλύψουν τὸν Ἥλιον διερωτᾶται πῶς ἡ ὕλη τῶν κομητῶν, ἥτις ἔχει πολλάκις χιλιάδας μέτρων βάθος, δὲν ἐξασθενεῖ τὸ φῶς τῶν ἀστέρων. Δύναταί τις ἐπομένως νὰ συμπεράνῃ ὅτι ἡ ὕλη τῶν κομητῶν εἶνε ὑπερβαλλόντως ἀραιὰ καὶ ὅτι ἡ ἀραιοτέρα ὁμίχλη εἶνε συμπαγεστέρα τῆς ὕλης τοῦ κομήτου.

Ὁ κομήτης τοῦ Σεζὲλ, τοῦ ὁποίου ἡ περίοδος ἦτο 5 1)2 ἔτη, παρετηρήθη τὸ 1770 διῆλθε μεταξὺ τοῦ Διὸς καὶ τῶν δορυφόρων του χωρὶς νὰ μετατρέψῃ τὴν κίνησίν των, καὶ ἐκτοτε δὲν τὸν ἐπανίδομεν· ἡ τροχιά του λοιπὸν πολὺ μετεβλήθη. Τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ἡ μάζα τοῦ κομήτου τούτου εἶνε πολὺ μικρὰ ὡς πρὸς ἐκείνην τῶν δορυφόρων τοῦ Διός (ἡ δὲ πυκνότης τῆς μάζης τοῦ Διὸς δὲν εἶνε ἀνωτέρα τῆς τοῦ ὕδατος).

Οἱ κομῆται οἵτινες ἔχουσι τὰς τροχιάς των ἐλλειπτικὰς πρέπει νὰ φαίνωνται περιοδικῶς, ἐὰν ποτὲ δὲν τροποποιηθῶσι κατὰ τὴν πορείαν των. Μεταξὺ τῶν κομητῶν τῶν ὁποίων ἡ περιοδικότης εἶνε βεβαιωμένη συγκαταλέγονται οἱ τοῦ Halley, τοῦ Encke τοῦ Gambart ἢ τοῦ Biela καὶ τοῦ Faye.

Κομήτης τοῦ Halley : Ὁ Halley εἶνε ὁ πρῶτος ἀστρονόμος ὅστις ἔχει ἀναγγείλει τὴν ἐμφάνισιν κομήτου (ἐγεννήθη ἐν Λονδίνῳ τὸ 1556 καὶ ἀπέθανεν τὸ 1742). Κατὰ τὸ 1682 ἐνεφανίσθη εἷς ἐκ τῶν ἀστέρων τούτων τοῦ ὁποίου ὑπελόγισε τὰ στοιχεῖα. Εὗρε ὅτι ἔχουσιν ἀναλογίαν τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα πρὸς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εὗρε ὁ Kepler καὶ ὁ Logomontanus διὰ τὸν κομήτην τοῦ 1607· ἐκ τούτου ἕπεται ὅτι ὁ κομήτης οὗτος εἶνε ὁ αὐτὸς ὅστις ἐνεφανίσθη μετὰ μίαν περίοδον 75 — 67 ἐτῶν. Ὁ Halley ὑπελόγισε ὅτι θὰ ἐμφανισθῇ πάλιν κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1758 ἢ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1759· ἐνεφανίσθη τὴν 12 Μαρτίου 1759. Ὁ κομήτης οὗτος ἐπανῆλθεν πάλιν τὸ 1835 καὶ θὰ διέλθῃ ἐκ νέου τὸ 1910 (ἤδη ἐνεφανίσθη). Τὸ περιήλιόν του εἶνε μεταξὺ τῶν τροχιῶν τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς Ἀφροδίτης καὶ τὸ ἀφήλιόν του ὑπερβάλλει τὴν τροχιὰν τοῦ Ποσειδῶνος. Ἡ κίνησίς του ἐκτελεῖται ἐξ Ἀνατολῶν πρὸς Δυσμάς.

Κομήτης τοῦ Encke, κομήτης συντόμου περιόδου: Ὁ κομήτης οὗτος καλεῖται καὶ κομήτης τῶν 1200 ἡμερῶν, ἀνεκαλύφθη τὸ 1818 ὑπὸ τοῦ Pons εἰς Μασσαλίαν. Ὁ Encke ὑπελόγισε τὰ στοιχεῖα καὶ ἐγνωστοποίησε ὅτι θὰ ἐμφανισθῇ πάλιν κατὰ τὰ ἔτη 1822, 1825, 1828, 1832... Οὗτος εἶνε ὁ κομήτης ὅστις παρετηρήθη κατὰ τὸ 1795 καὶ 1805. Ἔχει λοιπὸν πλειστάκις διέλθει ἀόρατος· τοῦτο δὲν ἔχει τι τὸ ἀπροσδόκητον καθόσον δὲν εἶνε ὁρατὸς διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ.

Εἰς τὸ περιήλιόν του εἶνε πλησιέστερον τοῦ Ἡλίου ἢ ὁ Ἑρμῆς καὶ εἰς τὸ ἀφήλιόν του πλησιάζει τὴν τροχιὰν τοῦ Διός. Εἰς ἑκάστην περιστροφὴν εἶνε βεβαιωμένον ὅτι ὁ μέγας ἄξων τῆς ἐλλείψεως τῆς τροχιᾶς του ἐλαττοῦται ἐπισθητῶς· ὑπελογίσθη δὲ ὅτι μετὰ πάροδον κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μακρὰν ὁ κομήτης οὗτος θὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ Ἡλίου, ἐκτὸς ἂν ἡ θερμότης τοῦ Ἡλίου τὸν διασκορπίσῃ πρότερον.

Κομήτης τοῦ Gambart ἢ τοῦ Biela: Ὁ Κομήτης οὗτος ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Biela, λοχαγοῦ Αὐστριακοῦ, τὴν 22 Φεβρουρίου τοῦ 1826 καὶ δέκα ἡμέρας βραδύτερον ὑπὸ τοῦ Gambart εἰς Μασσαλίαν.

Ὁ τελευταῖος οὗτος ὑπελόγισε τὰ στοιχεῖα καὶ εὗρε ἀναλογίαν πρὸς ἐκεῖνα τῶν κομητῶν, οἵτινες παρετηρήθησαν κατὰ τὸ 1772 καὶ τὸ 1805. Ἡ διάρκεια τῆς περιφορᾶς του εἶνε 6 3)4 ἔτη· ὁ κομήτης οὗτος λοιπὸν θὰ διῆλθε πλειστάκις χωρὶς νὰ σημειωθῇ.

Εἰς τὸ περιήλιον του εἶνε πλησιέστερον πρὸς τὸν Ἥλιον ἢ ἡ Γῆ, εἰς δὲ τὸ ἀφήλιόν του πλησιάζει πρὸς τὸν Δία. Κατὰ τὸ 1832 ὁ κομήτης οὗτος θὰ συνεκρούετο πρὸς τὴν Γῆν ἐὰν ὁ ἡμέτερος πλανήτης προεπορεύετο κατὰ ἕνα μῆνα εἰς τὴν κίνησίν του· ἔκτοτε ἡ τροχιά του μετεβλήθη ὥστε πᾶσα συνάντησις ἀποβαίνει ἀδύνατος.

Τὸ 1846 ἐθεάθη ὁ κομήτης οὗτος διῃρημένος εἰς δύο, κατὰ δὲ τὸ 1852 ἡ μεταξὺ τῶν δύο τμημάτων ἀπόστασις ηὐξησε κατὰ πολὺ· ἔκτοτε δὲν ἀνεφάνη πλέον.

Κομήτης τοῦ Faye: Ὁ κομήτης οὗτος ἐσημειώθη τὸ 1843 ὑπὸ τοῦ Faye, ὅστις ἀνήγγειλε ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃ μετὰ 7 1)2 ἔτη· ἡ κίνησίς του εἶνε ἐκ Δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς. Εἰς τὸ περιήλιόν του εἶνε πλησιέστερον τοῦ Ἡλίου ἢ ὁ Ἑρμῆς καὶ εἰς τὸ ἀφήλιόν του μικρὰν τοῦ Κρόνου.

Διάττοντες ἀστέρες: Οἱ διάττοντες ἀστέρες φαίνονται ὡς φωτειναὶ σημεῖα ἅτινα διαγράφουσι μίαν τροχιὰν φωτεινὴν εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν ἥτις ἐξαφανίζεται ταχύτατα μετὰ ἐμφάνισιν δευτερολέπτων τινων.

Παραδεχώμεθα ὅτι εἰς τὸ διάστημα εἶνε διεσπαρμένα μίαν ἀπειρίαν μικρῶν στερεῶν σωμάτων ἅτινα κινοῦνται πέριξ τοῦ Ἡλίου καὶ σχηματίζουσι δακτυλίους ἐλλειπτικούς. Ὅταν ἡ Γῆ διέλθῃ δι' ἑνὸς τῶν δακτυλίων τούτων, ἡ προσγινομένη τριβὴ τῶν μορίων τῶν σωματιδίων τούτων μετὰ τῶν ἀνωτέρων στρωμάτων τῆς ἀτμοσφαίρας τὰ πυρακτόνει καὶ βλέπομεν τότε τὰ μετέωρα ταῦτα τὰ γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα διάττοντες ἀστέρες.

Δὲν διῆλθε σχεδὸν νὺξ αἰθρία χωρὶς νὰ φανῇ τοιοῦτός τις, καὶ τοῦτο διαρκεῖ καθ' ὅλον τὸ ἔτος· οἱ ἀπομεμονωμένοι οὗτοι ἀστέρες εἶνε οἱλεγόμενοισποραδικοὶ καὶ οἵτινες δὲν ἔχουσι μοναδικὴν διεύθυνσιν, ἐνῷ ἐκεῖνοι οἵτινες φαίνονται κατὰ σμήνη καὶ εἰς ἐποχὰς ὡρισμένας ὡς τὴν 28 Ἰουλίου (10 Αὐγούστου), 31 Ὀκτωβρίου (13 Νοεμβρίου) λέγονται περιοδικοὶ καὶ ἔχουσι κοινὸν σημεῖον ἀκτινοβολίας. Οὕτω τὸ σημεῖον τῆς ἐκπορεύσεως τῶν πιπτόντων κατὰ τὴν περίοδον 28 Ἰουλίου (10 Αὐγούστου) εἶνε ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Περσέως καὶ ἕνεκα τούτου λέγονται Περσεΐδαι· ἐκεῖνοι τῆς 31 8)βρίου (13 9)βρίου, ἔχουσι σημεῖον ἐκπορεύσεως τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Λέοντος, δι' ὃ καὶ λέγονται Λεοντίδαι.

Κατὰ τὰς ἐποχὰς τῆς 28 Ἰουλίου καὶ 31 8)βρίου, οἱ διάττοντες ἀστέρες εἶνε τόσον πολυάριθμοι καὶ παρακολουθοῦνται μετὰ τοιαύτης ταχύτητος, ὥστε ὁ οὐρανὸς φαίνεται ὁλόκληρος περιβεβλημένος, εἰς τρόπον ὥστε ἐδόθη εἰς τὸ φαινόμενον τοῦτο τὸ ὄνομα τῆς βροχῆς ἀστέρων. Ἡ βροχὴ τῆς 22 Ἰουλίου δὲν εἶνε τόσον ὡραία ὅσον ἐκείνη τῆς 31 8)βρίου, ἀλλ' ἔχει τὸ προσὸν ὅτι ἐξακολουθεῖ ἐπὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας νύκτας.

Ἐπὶ πολὺν χρόνον αἱ δύο αὗται περίοδοι τῆς 28 Ἰουλίου καὶ τῆς 31 8)βρίου ἦσαν μόναι γνωσταί· σήμερονεῖνε βεβαιωμέναι καὶ ἕτεραι ὡς τῶν 20—21 Δεκεμβρίου (2—3 Ἰανουαρίου), 27)9—3)16—6—19—17)30 Ἀπριλίου, 10)23—16)29 Ἰουλίου, 2)15—8)21 Σεπτεμβρίου, 3)16—12)25 Ὀκτωβρίου, 14)27—16)29 Νοεμβρίου καὶ 23)6—30)13 Δεκεμβρίου.

Τὸ πλεῖστον τῶν διαττόντων ἀστέρων εἶνε λευκοί, ἐν τούτοις τὸ ἓν τρίτον περίπου κιτρουσιάζεται μὲ ἓν χρῶμα κίτρινον, ἐρυθρὸν ἢ πράσινον. Ἡ ἀπόστασις των ἐκ τῆς Γῆς ἔχει ὑπολογισθεῖ καὶ κατὰ μέσον ὅρον εἶνε 120 χιλιόμετρα διὰ τὸ ὕψος τῆς ἐμφανίσεως καὶ 90 χιλιόμετρα δι' ἐκεῖνο τῆς ἀποσβέσεως.

Κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους μία νέα θεωρία διὰ τὴν ἀρχὴν τῶν διαττόντων ἀστέρων ἀντικατέστησε τὴν πρώτην. Ὁ Schiaparelli, Ἰταλὸς ἀστρονόμος, ἐσημείωσε ἀνὰ 33 ἔτη τὴν περίοδον ἧτις χωρίζει τὰς ἐκτάκτους βροχὰς διαττόντων ἀστέρων τοῦ 1799, 1833, 1866 καὶ ἔκαμε τὴν ὑπόθεσιν ὅτι τὰ μετεωρικὰ σμήνη καὶ τὰ κομητικὰ νεφελώματα δύνανται νὰ ἔχωσι τὴν αὐτὴν ἀρχήν· κατόπιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὑπελόγισε κατὰ τὸ 1866 τὰ διάφορα παραβολικὰ στοιχεῖα τῆς βροχῆς τῆς 28)10 Αὐγούστου καὶ εὗρε ὅτι αὕτη προέρχεται ἐκ τῆς ἐνεργείας

Εἰκονες Ἀπο την Κυπρον

ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΤΩΝ ΠΛΑΤΡΩΝ

κομήτου τινὸς καὶ ἀνεγνώρισε τὴν τροχιὰν τοῦ κομήτου τοῦ 1862· ὀλίγον ἀργότερα εὗρε ἀκόμη μίαν ταὐτότητα μεταξὺ τῶν στοιχείων τοῦ σμήνους τοῦ Νοεμβρίου καὶ ἐκείνων τοῦ κομήτου τοῦ Tempel Συνεπέρανε λοιπὸν ὅτι ὑπάρχει ἡ αὐτὴ ἀρχὴ μεταξὺ τῶν διαττόντων ἀστέρων καὶ τῶν κομητῶν· ὡσαύτως ἐκείνη τῆς 7)20 Ἀπριλίου ἔχει ὡς ἀρχὴν τὸν κομήτην τοῦ 1861 καὶ αἱ ἀξιοσημείωτοι βροχαὶ τοῦ 1872 καὶ 1885 προέρχονται ἐκ τῆς συναντήσεως τῆς Γῆς μεθ' ἑνὸς τμήματος τοῦ κομήτου τοῦ Biela.

Ἐπὶ πλέον ἡ σύγκρισις τῶν φασμάτων τοῦ φωτὸς τῶν κομητῶν καὶ ἐκείνων τῶν διαττόντων ἀστέρων παρέχει μίαν νέαν ἀπόδειξιν ὑπὲρ τῆς θεωρίας τοῦ Schiaparelli.

Εἶναι λοιπὸν ἐπιτετραμμένον νὰ δεχθῶμεν τὴν θεωρίαν ὅτι οἱ διάττοντες ἀστερες ταυτίζονται μετὰ τῆς διελεύσεως τῆς Γῆς ἐκ μιᾶς τροχιᾶς τοῦ κομήτου.

Καὶ ἐν τέλει, μετὰ τὰ ἀνωτερω ἐκτεθέντα περὶ κομητῶν καὶ διαττόντων ἀστέρων, δυνάμεθα νὰ ἀποφανθῶμεν ὅτι ἐὰν συμβῇ ποτὲ σύγκρουσις κομήτου καὶ Γῆς οὐδεμίαν ἐπιρροὴν θὰ ἔχῃ αὕτη ἐπὶ τῆς Γῆς, εἰμὴ μόνον ὅτι θὰ ἀπολαύσωμεν τὸ ὡραῖον θέαμα τῆς βροχῆς ἀστέρων καὶ οὐδεμίαν προσοχὴν δέον νὰ δίδωμεν εἰς τὰς φήμας ὅτι ἡ Γῆ θὰ καταστραφῇ ἐκ τῆς συγκρούσεως μετὰ κομήτου, καθόσον μέχρι σήμερον πλεῖστοι ὅσοι τοιαῦται ἔχουσι γίνῃ.

Ι. Β. ΛΕΛΑΚΗΣ

Λοχαγὸς τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ καθηγητὴς τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου τῶν Εὐελπίδων

Μ. ΓΚΟΡΚΙ

"ΠΟΜΠΕΙΑ,,

Σ' ἕνα δρόμο χωριοῦ, ἀνάμεσα σὲ μικρὰ κάτασπρα σπιτάκια, μὲ ἀγρια βοὴ προχωρεῖ παράξενη λιτανεία. Προχωρεῖ ἀρκετὸ πλῆθος, προχωρεῖ συμμαζωμένο καὶ ἀργά, ὀργά, κινεῖται σὰν μεγάλο κῦμα, ἔχοντας μπροστά του ἕνα ἀλογάκι μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι. Καὶ ὅταν τὸ ἄλογο σηκώνῃ ἕνα ἀπὸ τὰ μπροστινά του πόδια, τόσο παράξενα τινάζει τὸ μαλλιαρό του κεφάλι ποῦ φαίνεται πῶς θέλει νὰ τὸ χώσῃ μέσα στὴ σκόνη τοῦ δρόμου, ὅταν δὲ σηκώνῃ ἕνα ἀπὸ τὰ πίσω, τότε ὅλο τὸ σῶμα λυγίζει πρὸς τὴν γῆν καὶ νομίζει κανεὶς πῶς θὰ πέσῃ χάμω.

Στὸ ἁμάξι εἶνε δεμένη μὲ σχοινὶ ἀπὸ τὰ χέρια μιὰ γυναῖκα, σχεδὸν κοριτσάκι, ἐντελῶς γυμνή. Προχωρεῖ κάπως παράξενα πλάϊ πλάϊ· τὸ κεφάλι της, μὲ πυκνὰ ξεπλεγμένα καστανὰ μαλλιά, εἶνε σηκωμένον ἐπάνω καὶ ὀλίγον ριγμένο πρὸς τὰ ὀπίσω, τὰ μάτια ὁλάνοικτα κυττάζουν κάπου μακρυὰ μακρυὰ μὲ ἠλίθιο βλέμμα, 'στὸ ὁποῖο δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ ἀνθρώπινο... Ὅλο της τὸ σῶμα εἶνε γεμάτο ἀπὸ κατάμαυρα καὶ κόκκινα σημάδια στρογγυλὰ καὶ μακρουλὰ· ὁ ἀριστερός της μαστὸς εἶνε πληγωμένος καὶ ἀπ' αὐτὸν τρέχει αἷμα... Τὸ αἷμα ἐσχημάτισε κόκκινη γραμμὴ 'στὸ ἀριστερό της τσόδι ὡς τὸ γόνατο, τὸ ὁποῖο δὲν φαίνεται γιατὶ εἶνε σκεπασμένο μὲ κίτρινη σκόνη. Ἀπὸ τὸ σῶμά της εἶνε γδαρμένη στενὴ καὶ μακρυὰ λωρίδα δέρματος.

Τὰ πόδια της καλοκαμωμένα καὶ μικρὰ μόλις πατοῦν τὴ σκόνη, ὁ κορμὸς κυρτωμένος φρικτά, κι' ὅλο κουνιέται, δὲν μπορεῖ δὲ κανεὶς τὰ καταλάβῃ γιατὶ κρατιέται ἡ δύστυχη ἀκόμη 'στὰ πόδια

γεμᾶτα, καθὼς καὶ ὅλο τὸ σῶμα, ἀπὸ μαῦρα σημάδια, γιατὶ δὲν πέφτει χάμω καὶ κρεμασμένη ἀπὸ τὰ χέρια δὲν κυλιέται πίσω ἀπὸ τὸ ἀμάξι ἐπάνω στὴ σκονισμένη, ζεστὴ γῆ...

Μέσα δὲ στὸ ἀμάξι στέκεται ψηλὸς χωρικὸς μὲ ἄσπρο ποκάμισο, μὲ μαῦρο καπέλλο ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ ὑποῖον κόφτοντας σὲ δύο τὸ μέτωπο κρεμάσθηκαν ἀνειχτοκίτρινα μαλλιά· στὸ ἕνα χέρι κρατεῖ τὰ λουριὰ, στὸ ἄλλο τὸ κνοῦτο καὶ μεθοδικὰ μαστιγώνει μιὰ τὴν πλάτη τοῦ ἀλόγου, μιὰ τὸ σῶμα τῆς γυναικὸς, ἡ ὁποία καὶ χωρὶς αὐτὸ εἶχε γάσει τὴν ἀνθρώπινή της δψι. Τὰ μάτια τοῦ κιτρινομάλλου χωρικοῦ εἶνε γεμάτα αἷμα καὶ λάμπουν μὲ μοχθηρὸ θρίαμβο. Τά μαλλιὰ σκιάζουν τὸ πρασινωπό τους χρῶμα. Τά σηκωμένα ὡς τοὺς ἀγκῶνας μανίκια φανέρωναν δυνατά, νευρώδη χέρια μὲ πυκνὰ κίτρινα μαλλιά. Τὸ στόμα του εἶνε ἀνειχτὸ, γεμᾶτο ἀπὸ κοφτερὰ ἄσπρα δόντια· καὶ πότε πότε αὐτὸς ὁ χωρικὸς βραχνὰ φωνάζει.

— Ἐμπρὸς στρίγγλα! Ἐμπρός! Τὰ βλέπεις; Νά σου κι' ἄλλη μιά! Ἔτσι ἀδέρφια;

Πίσω ἀπὸ τὸ ἀμάξι καὶ ἀπὸ τὴ δεμένη σ' αὐτὸ γυναῖκα τρέχει ὁ κόσμος, φωνάζει, οὐρλιάζει, γελᾶ... ἐρεθίζει, παροξύνει· τρέχουν τ' ἀγόρια... Πότε πότε κανένα ἀπ' αὐτὰ βρίσκεται ἐμπρὸς ἀπὸ τὴ γυναῖκα καὶ τῆς λέγει αἰσχρὰ λόγια. Τότε τὰ ἀκράτητα γέλοια τοῦ ὄχλου σκεπάζουν κάθε ἄλλο ἦχο καὶ τὸ σφύριγμα τοὺ κνούτου στὸν ἀέρα... Προχωροῦν αἱ γυναῖκες μὲ ἀναμμένα πρόσωπα, μὲ λάμποντα ἀπὸ εὐχαρίστησι μάτια...

Προχωροῦν οἱ ἄνδρες καὶ φωνάζουν κάτι τι ἀηδὲς πρὸς ἐκεῖνον ποῦ εὑρίσκεται μέσα στὸ ἁμάξι.. Αὐτὸς γυρίζει πίσω καὶ γελᾷ ἀνοίγοντας πολὺ τὸ στόμα. Κτυπᾶ μὲ τὸ κνοῦτο τὸ σῶμα τῆς γυναικός.. . Τὸ κνοῦτο λεπτὸ καὶ μακρὺ τυλίγεται ἐπάνω ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ χώνεται κάτω ἀπὸ τὴν μασχάλη, Τότε ὁ χωρικὸς μὲ δύναμι τὸ τραβᾶ πρὸς τὸν ἑαυτόν του· ἡ γυναῖκα μὲ δάκρυα στὰ μάτια φωνάζει καὶ σκύπτοντας πίσω πέφτει στὴ σκόνη ἀνάσκελα... Πολλοὶ ἀπὸ τὸν ὄχλο πετιοῦνται καὶ τὴν σκεπάζουν μὲ τὰ σῶματά τους.

Τὸ ἄλογο σταματᾶ, ἀλλὰ μετὰ ἕνα λεπτὸ πάλι κινεῖται καὶ ἡ καταχτυπημένη γυναῖκα ὅπως καὶ πρὶν προχωρεῖ. Τὸ δυστυχισμένο τὸ ἄλογο! μολις βηματίζει καὶ ὅλο κουνάει τὸ μαλλιαρό του κεφάλι ὡσὰν νὰ θέλῃ νὰ πῇ :

— Τί πρόστιχο πρᾶγμα νἆνε κανεὶς ζῷον. Σὲ κάθε αἰσχρότητα μποροῦν νὰ τὸ ἀναγκάσουν νὰ λάβῃ μέρος...

Ὁ οὐρανὸς δὲ, ὁ μεσημβρινὸς οὐρανὸς, εἶνε ἐντελῶς καθαρὸς—κομένα σύννεφάκι σ' αὐτὸν δὲν βρίσκεται, καὶ ἀπὸ πάνω του ὁ καλοκαιρινὸς ἥλιος ἁρθονα ρίχνει τὲς καυστικές του ἀκτῖνες.

. . . . . .

Αὐτὸ ποῦ ἔγραψα δὲν εἶνε ἀλληγορικὴ παράστασις τοῦ διωγμοῦ τῆς ἀληθείσ—ὄχι, δυστυχῶς δὲν εἶνε ἀλληγορία. Αὐτὸ ὀνομάζεται «ΠΟΜΠΕΙΑ». Ἔτσι τιμωροῦν οἱ ἄνδρες τὲς γυναῖκες τους γιὰ τὴν ἀπιστία· αὐτὸ εἶνε ἀληθινὴ πραγματικὴ εἰκὼν, συνήθεια— καὶ τὸ εἶδα τὴν 15ην Ἰουλίου τοῦ 1891 εἰς τὸ χωριὸ Κανδεμπόβκα τῆς ἐπαρχίας τῆς Χερσῶνος.

Α. Στ.

Η ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΕΥΤΟΥ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

Υπῆρξεν ἀληθὴς φιλολογικὴ ἀπόλαυσις ἡ διάλεξις περὶ Δάντου, τὴν ὁποίαν, κατὰ παράκλησιν τῆς Ἑταιρίας τῆς πόλεώς μας «Dante Alighieri», ὁ Πρεσβευτὴς τῆς Ἰταλίας Μαρκήσιος Carlotti di Riparbella ἔκαμε εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσοῦ» ὄχι μόνον χάριν τῆς Ἰταλικῆς παροικίας, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐπίκοον εὐγενῶς προσκληθέντος πολυπληθεστάτου ἀκροατηρίου ἐκ τῆς ἐκλεκτοτέρας μερίδος τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας.

Μετὰ πρόλογον ἐξαίροντα τὴν ἀλληλουχίαν τοῦ Ἰταλικοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, ὁ εὐγενὴς διπλωμάτης ἀνέπτυξε τὸ θέμα του μὲ τρόπον ἐπαγωγώτατον, ὁμιλήσας περὶ τῶν λόγων διὰ τοὺς ὁποίους οἱ Ἰταλοὶ λατρεύουν τὸν Δάντην, περὶ τῆς ἀντιλήψεως τοῦ ἔρωτος παρὰ τῷ ποιητῇ καὶ περὶ τῆς ἀπ' εὐθείας παρατηρήσεως τῆς Φύσεως, τὴν ὁποίαν ὁ Δάντης ἐδεξειώθη ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν ποίησιν. Ἐσχέτισεν, ἐν ἐπιλόγῳ, τὸν Ὅμηρον πρὸς τὸν Δάντην καθόσον καὶ οἱ δύο εἶνε οἱ συνθετικοὶ ἐπίλογοι ἑνὸς ὁλοκλήρου μεγάλου κύκλου, καὶ κατέληξε :

— «Σπάνια εἶνε τὰ παραδείγματα τόσον πυκνῆς πνευματικῆς ἐπικοινωνίας μεταξὺ δύο χωρῶν, ὅση ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας. Ἀπὸ τῆς γεννήσεως μέχρι τῆς μεταφορᾶς τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης εἰς τὴν Ἰταλίαν. ἀπὸ τὰς Συρακούσας ἕως τὴν Ραβένναν, ἀπὸ τοὺς ῥήτορας τοῦ Τάραντος ἕως τοὺς σοφοὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἵτινες ἐδίδαξαν τὸν Ἑλληνισμὸν εἰς τοὺς Ἰταλούς, ἀνθρωπιστὰς, ἀπὸ τὸν Πυθαγόραν ἕως τὸν Οὔγον Φώσκολον, ἡ τέχνη, ἡ ῥητορικὴ, ἡ φιλοσοφία, ἡ ποίησις, ὑπῆρξαν κοινὴ κληρονομία τῶν δύο ἀδελφῶν λαῶν.

«Στρέφων τὸ βλέμμα εἰς τὸ παρελθὸν, ἀναπαριστῶ τὴν Μεσόγειον ὡς μέγαν λιμένα, τοῦ ὁποίου δύο βραχίονες εἶνε ἡ Ἰταλικὴ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Χερσόνησος Κατὰ μῆκος τῶν ἀκτῶν της παρατάσσεται μακρὰ σειρὰ φάρων, τῶν ὁποίων τὸ ἀνέσπερον φῶς διασταυροῦται ἄνωθεν τοῦ Ἰονίου πελάγους καὶ φωτίζει ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἱστορίας τοὺς δρόμους τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως. Ἡμεῖς οἱ τῆς Ἑταιρίας «Δάντε Ἀλιγκιέρη» εὑρισκόμεθα οἱ ταπεινοὶ φύλακες ἑνὸς τῶν φάρων αὐτῶν καὶ θέλομεν τὸ φῶς του νὰ μὴ περιορισθῇ εἰς τὰς ἀκτάς μας, ἀλλὰ ν' ἁπλώνεται διαρκῶς. Ἱερὸν πεδίον καταλληλότερον διὰ τὰς φροντίδας μας ἀπὸ τὴν χώραν αὐτὴν, ὅπου εἶνε ἱερὰ καὶ πατροπαράδοτος ἡ φιλοξενία, ὄχι μόνον πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ ἀκόμη πολυτιμοτέρα πρὸς τὰς ἰδέας; Καὶ ἐδῶ λοιπὸν εἰς τὴν φιλικὴν γῆν, τῆς ὁποίας πολίτης εἶνε πᾶς ἄνθρωπος σκεπτόμενος, θὰ διασπείρωμεν τὴν λατρείαν τοῦ ἥρωος—ποιητοῦ ἡμεῖς ταπεινοὶ ἀποικισταὶ τοῦ Δάντου, καὶ ἐδῶ θ' ἀναγράψωμεν εἰς τὴν σημαίαν μας, τὴν ξένην πρὸς τὴν πολιτικὴν, αὐτοὺς τοὺς λόγους τοῦ Καρδοῦτσι : «Τίποτε δὲν ὑψώνεται καὶ δὲν τιμᾶ τόσον μετὰ τὴν μεγαλοφυΐαν ὅσον ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν μεγαλοφυΐαν αὐτὴν καὶ ἡ δύναμις τοῦ νὰ τὴν ἐννοῇ κανεὶς καὶ νὰ τὴν ἀγαπᾷ».

ΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΚΑΙ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ

Ἀληθὲς εἶναι ὅτι τὰ τελευταῖα ἓν ἢ δύο ἔτησυνέβησαν πολλὰ ναυάγια καὶ ἐσημειώθησαν πλεῖσται ἀβαρίαι Ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων ἠσφαλισμένων εἰς Ἀγγλικὰς ἀσφαλείας. Τὸ σύνηθες ἴσως καὶ ἕτεροί τινες λόγοι ἔδωκαν ἀφορμὴν ὅπως τὰ τοιαῦτα περιστατικὰ κριθῶσιν ὑποπτα καὶ μάλιστα παρενεβλήθησαν καὶ δυσχέρειαι περὶ τὴν πληρωμὴν τῶν ἠσφαλισμένων ποσῶν. Ἐνταῦθα δὲν ἀνήκει νὰ ἐξετάσω ἐὰν καὶ κατὰ πόσον αἱ ὑπόνοιαι εἰσὶ βάσιμοι, πιθανὸν αἱ κατηγορίαι κατὰ πλοιοκτητῶν τινῶν νὰ ὦσιν ἄδικοι, πιθανὸν καὶ νὰ βασίζωνται εἴς τινας περιπτώσεις. Οἱ ἐγκληματίαι δυστυχῶς δὲν ἀπολείπουσιν εἰς οὐδὲν ἔθνος καὶ ἡ θάλασσα εἶναι ἐκείνη εἰς ἣν δύνανται νὰ συμβῶσι αἱ ἀτιμώτεραι τῶν πράξεων χωρὶς νὰ δύνανται νὰ ἐξελεγχθῶσιν. Ἡ ἐξακρίβωσις τῆς αἰτίας, ἐὰν ὑπῆρξε δόλος, εἶναι ἐκτάκτως δυσχερής.

Μέχρι τοῦδε οἱ Ἄγγλοι ἀσφαλισταὶ βασιζόμενοι ἐπὶ προγενεστέρων ἐκτιμήσεων ἀπῄτουν, ὅπως ἀσφαλίζηται ὁλόκληρον τὸ ποσὸν ταύτης. Συνέβαινε πολλὰ ἀτμόπλοια νὰ ὦσι ἠσφαλισμένα κατὰ τὸ 1)3 καὶ πλέον τῆς ἀξίας εἰς ἣν ἠγοράσθησαν, πολὺ δὲ περισσότερον τῆς πραγματικῆς ἀξίας, ἠλαττουμένης βεβαίως ἐτησίως ἐκ φυσικῆς φθορᾶς, ἐὰν μὴ παρενέβαινον, ὡς δυστυχῶς συνέβη, καὶ ἕτεροι λόγοι ἐπιφέροντες μεγαλειτέραν ἔκπτωσιν. Βεβαίως ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις ὑπεισήρχοντο εἰς τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἄνθρωποι ἄνευ ἠθικῆς, ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ ἀποκτήσεως διὰ ναυαγίου περιουσίας.

Ἐν τούτοις δὲν εἶναι δίκαιον, ὅπως ἐκδοθῇ γενικῶς καταδικαστικὴ ἀπόφασις κατὰ τῶν Ἑλλήνων πλοιάρχων, διότι τελευταίως συνέβησαν πλεῖστα θαλάσσια ἀτυχήματα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν συμφορῶν δὲν δύναται νὰ ἐπανέρχηται μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν. Ὑπάρχουσιν ἔτη εὐτυχῆ καὶ ἔτη ἀτυχῆ. Αἱ ἀσφάλειαι βασίζονται ἐπὶ τῆς κατανομῆς τῶν κινδύνων ἐπὶ πολλοῦ ἀριθμοῦ καὶ μακροχρονίου διαστήματος. Νομίζω ὅτι οἱ Ἄγγλοι ἀσφαλισταὶ ἔστρεψαν περισσότερον τὴν προσοχήν των, δικαίως ἄλλως τε προκληθεῖσαν, ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων. Ὁ περιωρισμένος τούτων ἀριθμὸς δὲν κατώρθωσε νὰ ἐξισώσῃ τὰς ζημίας ἐντὸς ἑνὸς ἢ δύο ἐτῶν. Ἐὰν συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸν ὑπολογισμὸν καὶ τὰ παλαιότερα ἔτη βεβαίως θὰ δειχθῇ ὅτι ἔχει ἐπέλθῃ ἐξίσωσις.

Ὑποχρεούμενοι οἱ ἀσφαλισταὶ νὰ ἀποζημιώνωσι τὰ τελευταῖα ἔτη ζημίας μεγάλας ὑπερβαινούσας τὰ εἰσπραττόμενα ἀσφάλιστρα, εὗρον τὸ πρόχειρον πράγματι μέσον τῆς ὑψώσεως τῶν τελευταίων. Τὰ ἀσφάλιστρα διὰ πᾶσαν ἀσφάλειαν ζωῆς, πυρὸς, θαλάσσης ὑπολογίζονται κατὰ τὰς πιθανότητας τῶν μελλόντων νὰ συμβῶσιν ἀτυχημάτων· διὰ στατιστικῶν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν εἶναι σχεδὸν βεβαιωμένος ὁ ἀριθμός. Οὕτω λοιπὸν τὰ ἀσφάλιστρα ἐκτὸς τῶν ζημιῶν ὀφείλουσι νὰ καλύπτωσι τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ νὰ ἀφίνωσι καὶ κέρδος τι διὰ τοὺς ἐπιχειρηματίας, ὅπερ εἶναι μεῖζον ἢ ἔλαττον κατὰ τὰς παρατηρουμένας ἑκάστοτε διαφοράς, καθ' ὅσον οἱ ὑπολογισμοὶ βεβαίως δὲν δύνανται νὰ ὦσι πλήρως ἀκριβεῖς, τῆς ἐπελεύσεως τῶν συμφορῶν ἐξαρτωμένης ἐκ διαφόρων ἀντικειμενικῶν αἰτίων. Ἅπαξ λοιπὸν παρετηρήθη ὅτι συμβαίνουσι πλείονα ἀτυχήματα τῶν προϋπολογιζομένων καὶ συνεπῶς τὰ ἀσφάλιστρα δὲν ἐξαρκοῦσι πρὸς κάλυψιν αὐτῶν, κατὰ τὴν πρώτην ἐντύπωσιν δὲν ἔμενεν ἕτερον μέσον ἢ ἡ ὕψωσις τῶν ἀσφαλίστρων ὅπως ἐπαρκέσωσι.

Ἐν τούτοις ἡ σκέψις τῶν ἀσφαλιστῶν, ὅπως διὰ τῆς ὑψώσεως τῶν ἀσφαλίστρων καλύψωσι τὸ ὑπέρμετρον ζῶν ναυαγίων δὲν εἶναι ὀρθὴ, καθ' ὅσον ἐὰν ἀναχωροῦσιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ὅτι συμβαίνουσι πολλαὶ ναυταπάται, ἡ αὔξησις τῶν ἀσφαλίστρων δὲν θὰ ἐπιφέρῃ ἐξίσωσιν, ἐπειδὴ ὅσον μεγάλα καὶ ἂν ἦναι ταῦτα, δὲν δύνανται νὰ καλύψωσι ζημίας ἐκ προθέσεως γενομένας.

Ἡ ὀρθὴ ὁδὸς καὶ μόνη ἥτις ὀφείλει νὰ ἀκολουθηθῇ εἶναι ὁ προσδιορισμὸς ἀνωτάτου ὁρίου, πέραν τοῦ ὁποίου δὲν θὰ ἐπετρέπετο εἰς τὸν πλοιοκτήτην νὰ ἀσφαλίσῃ. Εἰς τὰ ἀτμόπλοια θὰ ἐδίδετο ὡρισμένως ἐκτίμησις μεγαλειτέρα τῆς πραγματικῆς ἀξίας· ἐντὸς δὲ ταύτης θὰ καθωρίζετο ποσόν τι δεκτικὸν ἀσφαλίσεως, πέραν τοῦ ὁποίου θὰ ἀπηγορεύετο πᾶσα ἀσφάλεια. Τὸ ὁριζόμενον ποσὸν θὰ ἦτο κατὰ τὸ 1)4 μικρότερον καὶ τῆς ὑπὸ τὰς σημερινὰς περιστάσεις ἀξίας τοῦ πλοίου κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συνάψεως τῆς ἀσφαλείας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ ἀσφαλιζόμενος ἐν περιπτώσει ὁλικῆς ἀπωλείας θὰ ἐπληρώνετο τὸ 3)4 τῆς πραγματικῆς ἀξίας τοῦ πλοίου του. Ὁ προσδιορισμὸς ὁρίου ὡς πρὸς τὸ ἀσφαλιστέον ποσὸν κατὰ τὸ 1)4 κάτω τῆς πραγματικῆς ἀξίας δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄδικος, ἐπειδὴ οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος ἵνα οἱ ἰδιοκτῆται οὐδὲν κινδυνεύωσι. Ἡ ἐκτίμησις γίνεται μεγαλειτέρα τῆς πραγματικῆς ἀξίας, ὅπως οἱ πλοιοκτῆται ἐπὶ ἀβαριῶν μετέχουσι καὶ αὐτοὶ κατὰ μέγα μέρος εἰς τὰς ζημίας.

Εἶπον δ' ἀνωτέρω ὅτι αὕτη ἦτο ἡ μόνη ὁδὸς ἥτις ὤφειλε νὰ ἀκολουθηθῇ καθ' ὅσον οἱ Ἄγγλοι ἠκολούθησαν ταύτην, δυστυχῶς ὅμως οὐχὶ μόνην ἀλλ' ἐκ παραλλήλου μετὰ τῆς ὑψώσεως τῶν ἀσφαλίστρων. Οἱ ἀσφαλισταὶ, ἐν ᾧ διατηροῦσιν ἀρχαιοτέρας ὑψηλὰς ἐκτιμήσεις, ὁρίζουσιν ὅριον πέραν τοῦ ὁποίου δὲν

ἐπιτρέπουσιν εἰς τοὺς πλοιοκτήτας νὰ ἀσφαλίσωσι· τὸ ὅριον τοῦτο ἀντιστοιχεῖ μὲ ποσὸν ὅπερ πράγματι δὲν φθάνει οὔτε τὴν σημερινὴν πραγματικὴν ἀξίαν τοῦ πλοίου. Γνωρίζω πλοῖον ἐσχάτως ἀγορασθὲν διὰ λίρας ἐννέα χιλ. καὶ ὅπερ προσεφέρθη ὅπως ἀσφαλισθῇ εἰς Ἀγγλίαν· τὸ ἐξετίμησαν λίρας δώδεκα χιλ. ἐξ ὧν πάλιν δὲν κατωρθώθη νὰ καλυφθῶσιν ἐν Ἀγγλίᾳ πέραν τῶν λιρῶν ἑπτὰ χιλ. τριακοσίων.

Οἱ ἀσφαλισταὶ ὠφειλον ὅθεν νὰ ἀρκεσθῶσιν εἰς τὸ τελευταῖον μόνον μέσον, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ ἔχῃ λαμπρὰ ἀποτελέσματα. Διότι, ἐὰν δεχθῶμεν ὅτι πολλὰ τοιαῦτα ναυάγια εἶναι σκόπιμα, τὸ τοιοῦτον δὲν δύναται πλέον νὰ ἐξακολουθήσῃ μὴ καλυπτούσης πλέον τῆς ἀσφαλείας τὴν ἀξίαν τοῦ πλοίου, εἰ δὲ τοὐναντίον πρέπει, ὅπερ καὶ πιθανώτερον, νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς ἀμέλειαν τῶν πλοιαρχούντων, πάλιν διὰ τῆς τοιαύτης τακτικῆς θὰ ἐλαττωθῶσιν. Ὁ ἰδιοκτήτης γνωρίζων ὅτι ἐὰν ναυαγήσῃ θὰ ἀπολέσῃ μέγα μέρος τῆς ζημίας, θὰ καταβάλῃ πολὺ περισσοτέραν φροντίδα ὅπως ἀπομακρυνθῶσιν τὰ αἴτια τῶν τοιούτων ἀπρονοησιῶν. Ἐὰν πλοιαρχείῃ ὁ ἴδιος θὰ εἶναι προσεκτικώτερος, ἂν ὄχι, θὰ καταβάλῃ ἐξιδιασμένην ἐπιμέλειαν περὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν λοιπῶν ἀξιωματικῶν, θὰ ἐπιβλέπῃ διαρκῶς τὸ πλοῖον, τὰς μηχανάς, τὰ διάφορα ἐργαλεῖα ἐὰν εὑρίσκωνται εἰς καλὴν ταξειδεύσιμον κατάστασιν καὶ θὰ διενεργῇ τὰς ἀναγκαίας ἐπισκευὰς χωρὶς νὰ φείδηται δαπανῶν. Ἡ ἐλάφρυνσις δὲ τῶν ἀσφαλίστρων θὰ συντελέσῃ καὶ δι' ἄλλον λόγον, ὅπως γείνωνται πάντα ταῦτα καὶ διατηρῶνται τὰ πλοῖα εἰς καλὴν κατάστασιν, τοῦθ' ὅπερ εἶναι ὁ κυριώτερος λόγος τῆς ἀποφυγῆς τῶν ναυαγίων, ἐπειδὴ θὰ διευκολύνῃ τοὺς πλοιοκτήτας, μὴ βαρυνομένους πλέον τόσον πολὺ δι' ὑπερμέτρων ἀσφαλίστρων καὶ μὴ ἐπαρκοῦντας.

Ἡ ζήτησις τόσον βαρέων ἀσφαλίστρων, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν θὰ ἔχῃ ἀποτελέσματα, εἶναι καὶ ἄδικος, καθ' ὅσον οὐ μόνον ἀφαιρεῖ ὁλόκληρον τὸ κέρδος πολυμόχθου καὶ ἐπικινδύνου ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ πλήττει ἀπὸ κοινοῦ πάντας χωρὶς διακρίσεις μεταξὺ ἐντίμων καὶ ἀπατεώνων· δὲν εἶναι ὀρθὸν ἐπειδὴ ἡμάρτησαν τινὲς νὰ τιμωρῶνται ὅλοι. Ὀφείλει νὰ ἐξευρεθῇ τρόπος, ὅντινα καὶ ὑπεδείξαμεν, ὅπως ἐμποδίζηται τὸ ἔγκλημα, χωρὶς νὰ παραβλάπτωνται οἱ μὴ ἀδικοῦντες.

Ἐὰν οἱ ἀσφαλισταὶ ἀκολουθήσωσι τὴν ἄνω γνώμην λίαν συντόμως θέλουσι πεισθῇ περὶ τοῦ ἀποτελεσματικοῦ αὐτῆς· εἶμαι δὲ πεπεισμένος ὅτι θέλει συμβῇ τοιαύτη ἐλάττωσις ἀτυχημάτων ὥστε ἐντὸς βραχέως χρόνου οἱ Ἄγγλοι, ἐν τῇ διακρινούσῃ αὐτοὺς εὐθύτητι, θέλουσιν ὑποβιβάσῃ τὰ ἀσφάλιστρα τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων καὶ πέραν τῶν πρὸ τῶν ναυαγίων τεταγμένων ὁρίων. Ἐὰν ὅμως συμβῇ τὸ ἐναντίον καὶ ἐξακολουθήσῃ ἡ αὐτὴ κατάστασις, οἱ ἀσφαλισταὶ οὐδὲν ἔχουσι πλέον νὰ πράξωσι ἢ νὰ ἐγκαταλείψωσιν εἰς τὴν τύχην των τὰ Ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια, καθ' ὅσον τὸ τοιοῦτον, ἐπειδὴ πλέον δόλος δὲν εἶναι δυνατὸς, θὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὸ κακὸν πηγάζει ἐξ ἄλλων αἰτίων, ἐξ ἀνικανότητος τῶν Ἑλλήνων πλοιάρχων.

Ἀναμφιβόλως οἱ Ἄγγλοι ἀσφαλισταὶ, μὲ τὸ πρακτικὸν πνεῦμα ὅπερ χαρακτηρίζει πάντα Ἄγγλον, θὰ κατίδωσι θᾶττον ἢ βράδιον ποῖα εἶναι ἡ ὀρθὴ ὁδὸς καὶ δὲν θὰ θελήσωσι νὰ ἐξαναγκάσωσι τοὺς Ἕλληνας πλοιοκτήτας νὰ στραφῶσιν ἑτέραν ὁδὸν, ἥτις ἀσφαλῶς θὰ εὑρεθῇ, ἀφ' οὗ τὸ πρᾶγμα ἔφθασεν εἰς τὸ ἀπροχώρητον, ἐγκαταλείποντες οὕτω πελατείαν πιστὴν ἐπὶ τόσα ἔτη καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει σὺχὶ εὐκαταφρόνητον.

Τὸ ζήτημα δεῖται μερίμνης καὶ ἐπιμελεστέρας μελέτης. Σύντονοι ἐνέργειαι ἐπιβάλλονται καὶ κατάλληλα διαβήματα ὀφείλουσι νὰ γίνωσι παρὰ τῶν ἁρμοδίων, ὑποβαλλομένων εἰς τοὺς Ἄγγλους τῶν σκέψεων τούτων ἢ παραπλησίων, ἵνα προλειαθῇ τὸ ἔδαφος πρὸς ὁριστικὴν διακανόνισιν.

Σύρος Α. ΣΠΟΥΡΓΙΤΗΣ δρ.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἡ Διευθύντρια τῆς «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ» Δνὶς ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ἀνεχώρησεν εἰς Κύπρον, Αἴγυπτον καὶ Ἱερουσαλήμ. Τὸ ταξείδιον τοῦτο θὰ παραταθῇ ἔτι ἐπὶ δίμηνον. Διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν «ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΝ» ἀπευθυντέον εἰς τὴν Δνίδα ΟΥΡΑΝΙΑΝ ΖΩΓΡΑΦΟΥ, εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Περιοδικοῦ.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ

ΟΔΟΣ ΑΓΟΥΣΑ ΕΙΣ ΤΟ ΤΡΟΩΔΟΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΥ ΜΟΥ

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Τὴν Ἀμμόχωστον (Famagusta) *ἀντεκατέστησαν σήμερον τὰ Βαρώσια.*

— Ἀμμόχωστον σήμερον καλοῦσι τὰ παλαιὰ φρούρια τὰ παρὰ τὴν θάλασσαν κείμενα καὶ ἄριστα διατηρούμενα ὅλου καὶ οἱ Τοῦρκοι κάτοικοι τῆς πόλεως ἔχουσι τὰς κατοικίας των.

— Εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων λεπτῶν ἀπὸ τῆς θαλάσσης εἶνε ἐκτισμένα τὰ Βαρώσια.

— Μεταξὺ δὲ τῆς Ἀμμοχώστου καὶ Βαρωσίων ἐγνέρηνται τὰ Δικαστήρια, ὁ Δημόσιος κῆπος, τὸ Διοικητήριον, τὸ Ταχυδρομεῖον, τὸ Τηλεγραφεῖον καὶ τῶν Ἄγγλων ὑπαλλήλων αἱ κατοικίαι.

— Ἡ Κυβέρνησις τῆς νήσου ὑπολογίσασα κίνησιν ἐμπορίου μεγίστην διὰ τοῦ λιμένος τῆς Ἀμμοχώστου ἐδαπάνησε δι' ἰδιαιτέρου δανείου εἰς βάρος τοῦ τόπου μεγάλα ποσὰ καὶ κατεσκεύασεν ἄξια λόγου λιμενικὰ ἔργα πρὸ τῆς Ἀμμοχώστου.

— Τὰ ἀτμόπλοια τὰ μεταφέροντα ταξειδιώτας προσορμίζονται παρὰ τὴν ἀκτὴν καὶ οἱ ἐπιβάται ἐξέρχονται εἰς τὴν ξηρὰν δι' ἑνὸς πηδήματος.

— Τὰ Βαρώσια εἶνε ἕνας μεγάλος, ἀπέραντος καὶ καλῶς περιποιημένος κῆπος.

— Τὰ ἐννέα δέκατα τῶν κατοίκων εἶνε ἰδιοκτῆται μεγάλων, ἄριστα καλλιεργημένων καὶ λίαν προσοδοφόρων κήπων.

— Ἐκεῖ εὑρίσκονται τὰ ὡραιότερα μανταρίνια τῆς νήσου.

— Τὴν συγκοινωνίαν τῆς νήσου ἐξυπηρετεῖ ἡ Κυπριακὴ Ἀτμοπλοϊκὴ Ἑταιρία.

— Ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος φθάνουν εἰς τὴν Κύπρον τὰ ἀτμόπλοια τῆς Ἑταιρίας ταύτης ἄτινα προσεγγίζουν ἐναλλὰξ τὴν μίαν Πέμπτην εἰς Ἀμμόχωστον, καὶ τὴν ἄλλην Πέμπτην εἰς Λεμεσόν.

— Ἀντιστρόφως δὲ ἀποπλέουσιν.

— Ἡμεῖς ἀπεβιβάσθημεν κατὰ πρῶτον εἰς Ἀμμόχωστον.

— Ὁ γνωρίζων τὴν ἱστορίαν τῆς Κύπρου καὶ συνεπῶς τὴν ἀκμὴν εἰς ἣν εἶχε φθάσει ποτὲ καὶ ὑπὸ ἔποψιν πολυανθρωπίας καὶ ὑπὸ ἔποψιν πλούτου, αἰσθάνεται ἀμέσως τὴν διαφορὰν πατῶν διὰ πρώτην φορὰν τὸ Κυπριακὸν ἔδαφος.

— Ἐν τῷ λιμένι οὐδεμία κίνησις, ἐν τῇ ἀποβάθρᾳ ἀπόλυτος ἡσυχία εἰς τὰς ὁδοὺς τὰς ἀγούσας πρὸς τὴν πόλιν ἀρεοὶ οἱ διαβάται.

— Μελαγχολεῖ ὁ ταξειδιώτης καὶ θλίβεται ὁ Ἕλλην ὁ ἀντιλαμβανόμενος εὐθὺς ἀμέσως ὅτι ἡ περιμάχητος νῆσος ὑπὸ ξένην διοίκησιν καὶ ξένον ζυγὸν δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ προοδεύσῃ ὅσον τῆς ἁρμόζει.

— Τὰ οἰκοδομήματα τῶν Βαρωσίων εἶναι ἀρχαῖα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀρχοντικαὶ κατοικίαι, μὲ εὐρύχωρα δωμάτια, μὲ μεγαλοπρεπεῖς διαδρόμους, μὲ στοὰς, μὲ αὐλὰς καὶ κήπους εὐρεῖς καὶ μὲ ἐπιβάλλον ἀρχοντικῆς ἐντυπώσεως.

— Τὰ ἄνευ κατοικιῶν ὑπερώνω αὐτῶν μαγαζεῖα ἀντὶ τῆς γνωστῆς κεραμοσκεπάστου στέγης φέρουσι σκεπὴν ἀπὸ χῶμα. Καὶ εἶνε ὡραῖον τὸ θέαμα μὲ χλοαζούσας καὶ πρασινωπὰς στέγας.

— *Τὰ φρούρια τῆς Ἀμμοχώστου, ἐνετικῆς κατασκευῆς, ὑπενθυμίζουν τὰ περὶ τὴν Πύλην τῆς Ξηρᾶς (ἤδη κρημνισθεῖσαν) καὶ τὸ Ὁπλοστάσιον φρούρια τοῦ Ναυπλίου.*

— *Ἐν πολλοῖς μάλιστα ἡ ὁμοιότης εἶνε καταπληκτική.*

— *Νομίζει τις ὅτι κατεσκευάσθησαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σχεδίου.*

— *Ἡ ἐκ τοῦ φρουρίου θέα εἶνε μαγευτική.*

— *Συνέπεσε μάλιστα κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον ὁπότε ἐφθάσαμεν εἰς Κύπρον νὰ ἐπικρατῇ ἔξοχος καλοκαιρία ὑπενθυμίζουσα τὴν γλυκυτάτην Ἀθηναϊκὴν ἄνοιξιν.*

— *Ἡ Ἀμμόχωστος ἔχει καὶ τὸ Φάληρον καὶ τὴν ἐξέδραν του.*

— *Εἰς ὀλίγην ἀπόστασιν ἐκ τῆς πόλεως ἐκτείνεται ἀμμώδης παραλία θωπευομένη ἀπὸ τὰ ἐλαφρὰ καὶ ἁβρὰ κυματίδια μικροσκοπικοῦ ὁρμίσκου ἐγκρύπτοντος θέλγητρα καὶ γοητείαν ἄπειρον.*

— *Εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς μαγευτικῆς αὐτῆς τοποθεσίας ἔκτισεν οἰκίσκον τινα πρῶτος ὁ κ. Χατζηπέτρος ἐξ οὗ καὶ τὸ μέρος αὐτὸ καλεῖται ὑπὸ τῶν κατοίκων «Θάλασσα Χατζηπέτρου».*

— *Ἡ Ἀγγλικὴ Διοίκησις, ὡσεὶ ζηλότυπος διὰ τὰ θέλγητρα τῆς ὡραίας αὐτῆς θέας, μυρία παρεμβάλλει προσκόμματα εἰς τοὺς κατοίκους πρὸς παρεμπόδισιν ἀνεγέρσεως ἐξοχικῶν οἰκίσκων.*

— *Ὁ Ἀγγλικὸς πολιτισμὸς τῆς Κύπρου ἔχει περίεργον ἀντίληψιν τῶν πρὸς τὴν νῆσον ὑποχρεώσεών του.*

— *Δὲν σέβεται οὔτε τοὺς πόθους τοῦ Λαοῦ, οὔτε τὰ αἰσθήματά του.*

— *Δαπανᾷ χιλιάδας λιρῶν εἰσπραχθείσας ἀπὸ τὸν Κυπριακὸν Λαὸν δι' Ἀγγλων ἐπιχειρημάτιῶν διὰ νὰ κατασκευάσῃ ἄχρηστον λιμένα καὶ ἐλαττωματικὸν σιδηρόδρομον (σιδηρόδρομος περίεργος, κινούμενος ἐν τῇ ξηρᾷ ὅπως τὸ πλοῖον ἐν τῇ θαλάσσῃ).*

— *Τὰ Δημόσια ἔργα τὰ δίδει ἡ Κυβέρνησις, αὐθαιρέτως, ἄνευ δημοπρασίας εἰς ἐργολήπτας τῆς ἐκλογῆς της.*

— *Λαὸς δὲ (ὁ Ἀγγλικὸς) ὁ ὁποῖος τὴν Κυριακὴν ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὸ θεῖον παύει κάθε ἐργασίαν του καὶ ἀναβάλλει καὶ τὸν ἑορτασμὸν τῶν ἐθνικῶν του ἑορτῶν ἂν συμπίπτουν αὗται Κυριακὴν, ἐν Κύπρῳ τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγ. Νικολάου (Καθολικὸν) τὸν μετέβαλεν εἰς ἀποθήκην τῶν τροφῶν τῶν ζώων.*

— *Ἀκατανόητος ὁ πολιτισμὸς τῶν Ἄγγλων.*

— *Εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς κατοχῆς τοὺς Ἕλληνικοὺς πληθυσμοὺς τῆς νήσου ἀπέφευγον καὶ χριστιανοὺς νὰ τοὺς ἀποκαλέσουν.*

— *Τοὺς ὠνόμαζον ἐπισήμως μὴ Μουσουλμάνους.*

— *Ἐν Ἀμμοχώστῳ ἀκμάζει ἡ ἀγγειοπλαστικὴ τῶν λαγήνων καὶ ποικίλων ἄλλων ἀγγείων.*

— *Τὸ ἔδαφός της εἶνε εὐφορώτατον.*

— *Εἶνε τελείως ἀμμώδες ἐν τούτοις ἔχει γαίας παραγικωτάτας.*

— *Καὶ τοῦτο διότι τὸ ἔδαφός της εἶνε πλούσιον ἀπὸ γῆν παχείαν.*

— *Ἡ Ἰταλὶς ἐκείνη ἡ ὁποία διεμαρτυρήθη διὰ τῶν Ἰταλικῶν ἐφημερίδων καὶ διὰ τῶν* Times *τοῦ Λονδίνου ἀκόμη, κατὰ τῆς κατεδαφίσεως τῶν τειχῶν τῆς Ἀμμοχώστου εἶνε ἡ κόμμησα* Martinengo Cesaresco.

— *Ἡ εὐγενὴς αὕτη Ἰταλὶς εἶνε ἀπόγονος τοῦ* Martinego *τοῦ ἐκ τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς Ἀμμοχώστου, κατὰ τὴν ἐκπόρθωσιν τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων κατὰ τὸ 1571.*

— *Ὁ* Martinengo *ἦτο ἀρχηγὸς τοῦ Συροβολικοῦ τῆς Ἀμύνης καὶ τῶν ἀκολούθων τοῦ ἡρωϊκοῦ ὑπερασπιστοῦ τῆς πόλεως εὐγενοῦς* Marcantonio Bragandina

— *Μετὰ τὴν ἅλωσιν ὁ μὲν* Martinengo *ἐθανατώθη ὁ δὲ ἀρχηγός του* Bragandina *ἐβασανίσθη ἀπανθρώπως ὑπὸ τῶν Τούρκων ἔμπροσθεν τῆς Πλατείας τοῦ Ἁγ. Νικολάου.*

— *Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ πολιορκίαν διεκρίθησαν διὰ τὸ θάρρος καὶ τὴν αὐταπάρνησίν των αἱ Κύπριαι γυναῖκες.*

Ἡ νῦν πρωτεύουσα τῆς Ἐπαρχίας Ἀμμοχώστου, τὰ Βαρώσια, ἐκλήθησαν οὕτως ἐκ τῆς Τουρκικῆς λέξεως varosh *ἡ ὁποία σημαίνει προάστειον.*

Μὴ-μῦς

ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΡΓΙΑ

«La force principale de la religion »vient de ce qu' on la croit, la »force des lois humaines de ce »qu' on les craint».
Montesquieu (Esprit des lois t. III ch. 3)

Ἂς μὴ φοβηθῇ ὁ ἀναγνώστης ὅτι θὰ ἀκούσῃ ἐνταῦθα ὅσα ποτε ἐγράφησαν ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς Κυριακῆς ἀργίας. Ἄλλως τε ὁ καιρὸς τῆς πολεμικῆς, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο, παρῆλθε πλέον καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν χώραν, ἡ ἰδέα ἐξέπεσε καὶ ἡ Κυριακὴ ἀργία εἶναι ἤδη νόμος τοῦ Κράτους. Τὸ ὅτι τοῦτο ἐπετεύχθη ἐπαναστατικῷ τῷ τρόπῳ δὲν μειώνει τὴν ἀξίαν τοῦ πράγματος, τοὐναντίον ἡ 15 Αὐγούστου δύναται νὰ καυχᾶται ὅτι ἀνταπεκρίθη εἰς πόθον λαϊκὸν καὶ ἐθεράπευσε μίαν μεγάλην κοινωνικὴν ἀνάγκην.

Διὰ νὰ πείσω δὲ τὸν διστάζοντα τυχὸν περὶ τοῦ τελευταίου τούτου ἰσχυρισμοῦ μου θὰ τὸν παρακαλέσω νὰ μεταφέρῃ ἑαυτὸν νοερῶς εἰς τὰς Κυριακὰς ὡς εἶχον τὸ πρὶν, καὶ ἐκείνας τῶν τελευταίων ἑβδομάδων. Ὁ τύπος, ὃν ἐπαρουσίαζον αἱ πρῶται ἦτο τῆς κοινωνικῆς ἀνισότητος, τῶν μὲν ὀλίγων καὶ ἰσχυρῶν ἀναπαυομένων κατ' αὐτὰς, τῶν δὲ ἀσθενῶν καὶ πολλῶν καμπτόντων ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἐργασίας. Εὐνόητον δὲ τούτου ἀποτέλεσμα ὁ γογγυσμὸς τῶν ἐργατικῶν, ὁ διχασμὸς τῆς κοινωνίας καὶ ἡ μεταξὺ τῶν τάξεων αὐτῆς ἐχθρότης.

Ἐπῆλθεν ἡ πρώτη ἐν ἀργίᾳ Κυριακὴ καὶ τὰ πάντα ὡς διὰ μαγείας μετεβλήθησαν. Θέαμα συγκινητικὸν καὶ ἐποικοδομητικὸν συγχρόνως, οἱ κενοὶ κατὰ τὰς λειτουργίας ναοὶ ἐπληρώθησαν, τὰ στυγνὰ πρόσωπα ἐφαιδρύνθησαν, εἰς δὲ τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν, μὲ τὸ πρωτοφανὲς τῶν κεκλεισμένων καταστημάτων, ἦταν ὡσανεὶ μυστήριόν τι ἐτελεῖτο, νέον δὲ νὰ ἔπνευσε πνεῦμα, τὸ πνεῦμα τῆς εἰρήνης καὶ ἀδελφότητος. Δόξα καὶ τιμὴ εἰς τὴν Κυριακὴν ἀργίαν. Εἶναι ὄντως ἔργον Κυρίου.

Καὶ ἤδη, ὅτε τὸ ἀγαθὸν ἐκτήθη, δὲν εἶναι ἄσκοπον νὰ ρίψωμεν ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ παρελθόντος, διὰ νὰ ἐξετάσωμεν τί ἦτον ἐκεῖνο, ὅπερ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐκώλυε τὴν ἀπόκτησιν αὐτοῦ. Ἡ ἔρευνα εἶναι ἴσως καὶ ἀναγκαία, καθόσον ἂν δὲν ἀπατῶμαι, θὰ εὕρωμεν ὅτι εἶναι τὸ ἴδιον, τὸ ὁποῖον ἐγένετο ἀφορμὴ τῆς ἡμετέρας καθυστερήσεως καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα κοινωφελῆ νομοθετήματα.

Ἀληθῶς μεμονωμένοι προσπάθειαι ὑπὲρ τῆς καθιερώσεως τῆς Κυριακῆς ἀργίας δὲν ἔλλειψαν ποτὲ, ἀλλ' ἔφερον πᾶσαι τὸν τύπον συμφωνίας ἐκουσίας τῶν ἐνδιαφερομένων καταστηματαρχῶν, καὶ τὸ πρᾶγμα, πολλάκις ἐπιχειρηθέν, ἐναυάγει, ὡς εἰκός, πρὸ τόσον ἀντιθέτων συμφερόντων. Ἂς ὕμνεισεν ὅσον ἤθελεν ἡ Ἐκκλησία τὴν ἐρημίαν τῶν ναῶν της, καὶ οἱ κοινωνιολόγοι τὸ σκάνδαλον τῆς μεταβολῆς τοῦ λογικοῦ ὄντος τοῦ ἐργάτου εἰς ἀκινήτον μηχανήν. Τὸ κακὸν κατήντησε νὰ θεωρῆται ἀθεράπευτον, καὶ ὁ χρόνος διέρρεεν εἰς μάτην. Ἐπῆλθεν ὅμως τῆς πολιτείας ἡ ἐπιβλητικὴ θέλησις, ὁ νόμος, καὶ ἰδοὺ ὅτι τὰ ἀδύνατα ἐγένοντο δυνατά.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, τοῦ διὰ τοῦ νομοθέτου κανονισμοῦ τῶν μεγάλων κοινωνικῶν ζητημάτων, ὑπάρχει, ὡς γνωστὸν, μεγάλη γνωμῶν ἀντίθεσις. Ἐδῶ μάλιστα, ἔνθα κυριαρχεῖ ὁ θεῖος νόμος, τί θέλει, λέγουσι, νὰ ἐπέμβῃ ὁ ἀνθρώπινος; Αὐτὸ ὑπῆρξεν ἐν τῶν πολλῶν, ἀλλ' ἐξ ἴσου ἀσθενῶν, ἐπιχειρημάτων τῶν πολεμίων τῆς νομοθετικῆς καθιερώσεως τῆς Κυριακῆς ἀργίας. Ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς ἐνεργείας τῶν δύο νόμων, τοῦ θείου καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου, εἶναι τόσον διάφορος, ὥστε νὰ μὴ χωρῇ ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία περὶ τοῦ ὅτι οὐδέποτε περιττεύει ὁ δεύτερος. Τὸ εἶπεν ἤδη ὁ συγγραφεὺς «τοῦ πνεύματος τῶν νόμων», καὶ τὸ κυρώνει ἡ καθ' ἡμέραν πρακτική. Ἰδοὺ πῶς ὁ Μοντέσκιος ὁρίζει τὴν διαφορὰν ταύτην. «Ἡ κυρία δύναμις τῆς θρησκείας, λέγει, προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι οἱ ἄνθρωποι πιστεύουσιν εἰς αὐτὴν, ἡ δὲ τῶν πολιτικῶν νόμων ἐκ τοῦ ὅτι τοὺς φοβοῦνται» Τωόντι δὲ ὅ,τιδήποτε ἀνθρώπινος ἐγωϊσμὸς ἐγείρει ὡς ὀργμὸν, ἐμποδίζοντα τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἠθικῶν καὶ θρησκευτικῶν παραγγελμάτων, ἔρχεται νὰ ἄρῃ ὁ καταναγκασμὸς τοῦ θετικοῦ νόμου. Ὅταν κατὰ τῶν πρὸς κλοπὴν π. χ. διαθέσεων τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἀρκεῖ ὁ δεκάλογος, ὁ ἀπαγορεύων ταύτην, ἀλλ' ἔρχεται ἐπίκουρος καὶ ὁ ποινικὸς νόμος, δὲν βλέπομεν τὸν λόγον, διατὶ ὁ ἁγιασμὸς τῶν Σαββάτων θὰ μείνῃ ἄνευ νομοθετικῆς προστασίας, πῶς ἄλλως δηλ. ὁ ἐπὶ προϊόντος τῆς ἐργασίας τοῦ ἐργάτου κερδοσκοπῶν ἐργοστασιάρχης θὰ πεισθῇ νὰ μὴν ἐπεκτείνῃ τὴν κερδοσκοπίαν του ταύτην καὶ ἐπὶ τῆς ἑβδόμης ἡμέρας κρατῶν αὐτὸν κεκλεισμένον ἐντὸς τοῦ ἐργοστασίου του, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐλεύθερον νὰ μεταβῇ εἰς τὸν ναὸν καὶ νὰ ἀναπαυθῇ εἰς τὴν οἰκογενειακὴν ἑστίαν.

Εἶναι δὲ ὄντως περίεργον το παρ' ἡμῖν συμβαῖνον, ὄχι μόνον ἐπὶ τοῦ ἀπασχολοῦντος ἡμᾶς θέματος, ἀλλ' ἐν γένει ὡς πρὸς τὴν νομοθετικὴν δρᾶσιν. Κατεχόμεθα ὑπὸ παραδόξου δυσπιστίας πρὸς τὴν κοινωνιστικὴν αὐτῆς δύναμιν, τὴν τόσον ἀλλαχοῦ εὐεργετικὴν, ἐπὶ τῇ προφάσει τῆς πρὸς τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν λατρείας καὶ ἐγείρομεν οὕτω Σινικὸν τεῖχος, χωρίζον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς προόδου. Ὅ,τι εὐεργετικὸν, ὅ,τι λαϊκὸν, κατα δικάζεται ἀμέσως ὡς ἀνεφάρμοστον ἐνταῦθα καὶ ἀποκηρύσσεται, λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἐπροωδεύσαμεν ὡς ἄλλα Κράτη. ἐν ᾧ ἀκριβῶς διὰ τοῦτο ἐνταῦθα εἶναι πλέον ἢ ἀλλοθι ἐνδεδειγμένη ἡ τοῦ νομοθέτου παρέμβασις. Πρέπει νὰ ἔχωμεν π. χ. τὴν τοκογλυφίαν ἀκατάδικτον, διατί; διότι ἐδῶ λεγουσι, δὲν ὑπάρχουσιν ἄφθονα κεφάλαια, ὡσανεὶ ἡ ὀλιγότης των νὰ μὴ καθίστα αὐτὰ μᾶλλον ἐπικίνδυνα καὶ καταδυναστευτικὰ, καὶ ἐπομένως ἀναγκαιότερον τὸν ποινικὸν νόμον.

Ἐπανερχόμενοι δὲ εἰς τὸ νεαρὸν κοινωνικῶν νομοθέτημα, ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡ ἐπὶ τῇ καθιερώσει τῆς Κυριακῆς ἀργίας χαρὰ ἡμῶν δὲν εἶναι ἐλευθέρα φόβων, καθόσον δεινὴν προβλέπομεν κατ' αὐτῆς ἀντίδρασιν. Ὅτι δηλ. ἐγένετο τέως πρὸς παρακώλυσιν τῆς καθιερώσεως τῆς Κυριακῆς ἀργίας εἶναι πολὺ πιθανὸν νὰ ἀρχίσῃ ἤδη πρὸς κατάϊσωσιν τῆς καθιερωθείσης, καὶ χωρὶς νὰ θεωρηθῶμεν ἀπαισιόδοξοι, ἂς εἴπωμεν ὅτι τοῦτο ἤρχισεν ἤδη. Καὶ δὲν ἀρνούμεθα μὲν ὅτι ποιάν τινα δικαιάρξιν τῶν ὑφισταμένων σχέσεων θὰ ἐπιφέρῃ ὁ νόμος ὡς πᾶν νέον καθεστὼς.

Ἔπειτα εἶναι καὶ αἱ ἕξεις ἃς πρόκειται νὰ τροποποιήσωμεν, ἀτομικὰ συμφέροντα καὶ ἐπαγγελματικοὺς συναγωνισμοὺς νὰ κατασιγάσωμεν· ἐν γένει ὁμολογητέον ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῆς Κυριακῆς ἀργίας δὲν εἶναι ἐκ τῶν εὐχερεστέρων. Ὅταν ὅμως αὐτὰ, καίτοι ἀναπύφευκτα, δὲν ἀποτελοῦσι τὸν ἀληθῆ σκόπελον τοῦ θεσμοῦ, καὶ ἐν ἀληθὲς Κράτος ταχέως θὰ ὑπερ-

νικήσῃ τὰ προσκόμματα ταῦτα. Ὁ μέγας κίνδυνος εἶναι μήπως κατισχύσῃ καὶ ἐδῶ, ὡς συνήθως συμβαίνει παρ' ἡμῖν ἐν τῇ Διοικήσει τῶν κοινῶν, τὸ συμφέρον τῶν ὀλίγων ἀπέναντι τοῦ συμφέροντος τῶν πολλῶν, τὸ τῶν ἐργοστασιαρχῶν κατὰ τῶν ἐργατῶν, μήπως δηλ. τὸ νεογνὸν στρατγαλισθῇ εἰς τὰς χεῖρας, τὰς ἀναλαβούσας τὴν σπαργάνωσίν του. καθόσον μὴ λησμονῶμεν ὅτι ὀλιγαρχούμεθα. Ἡ ἐπανασταστικὴ περίοδος ἐκλόνισεν ἀληθῶς τὸ ὀλιγαρχικὸν καθεστὼς ὑποκύψαν πρὸ τοῦ κινδύνου, ἀλλ' ἡ ἀντίδρασις εἶναι φυσικὴ καὶ χρεία πολλῆς προσοχῆς.

Πρὸ πάντων ὀφείλουσιν αὐτοὶ οἱ ἐργάται νὰ παράσχωσι τὰς ἀποδείξεις τῆς εὐδοκιμήσεως τοῦ θεσμοῦ, διὰ τῆς χρηστῆς κατὰ τὴν Κυριακὴν πολιτείας των. Ἄνεσις δὲν σημαίνει παρακυσίαν, ἡ δὲ δικαιόδοσις πρέπει νὰ χωρισθῇ αὐστηρῶς ἀπὸ τὴν κραιπάλην. Ἀλλὰ καὶ αἱ διευθύνουσαι τάξεις, καθὼς καὶ ὁ κλῆρος καὶ οἱ διδάσκαλοι δὲν δύνανται νὰ μείνωσιν ἀδιάφοροι πρὸ τοῦ ἀνοιγομένου σταδίου τῆς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναπαύσεως διὰ παιδαγωγήσεως τοῦ μικροῦ λαοῦ. Ἂς ἱδρυθῶσι τὰ Κυριακὰ σχολεῖα, τὰ εἰς πᾶν βῆμα ἀπαντῶντα ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ, ἂς ἐργασθῶσι σύλλογοι καὶ παντὸς εἴδους ἑνώσεις, τέλος ἂς μὴ παραλειφθῇ οὐδὲν τῶν δυναμένων νὰ ἀσφαλίσωσι κατὰ τὴν Κυριακὴν καὶ τὴν πνευματικὴν ἀπόλαυσιν, πλησίον τῆς σωματικῆς ἀνακουφίσεως, ἣν ἐγγυᾶται αὕτη τῷ ἐργάτῃ. Εἶναι τῳόντι περίεργον τὸ κατὰ τῆς Κυριακῆς ἀργίας ἐπιχείρημα, δι' οὗ κατακρίνεται ὁ λαὸς εἰς συνεχῆ καὶ ἀδιάκοπον ἐργασίαν ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων του, διὰ τὸν φόβον τῆς ἐπὶ τῆς ἀργίας κραιπάλης του, διότι δηλ. οὗτοι δὲν ἐννοοῦσιν νὰ ἐργασθῶσι, οὐδὲ εἰς τὴν ἐλαχίστην θυσίαν νὰ ὑποβληθῶσι χάριν αὐτοῦ, ὡς γίνεται παρ' ἄλλοις ἔθνεσιν, ἔνθα ἐφρόντισαν νὰ φραχθῇ ἡ ὁδὸς τῆς ἀπωλείας.

Ὅταν δὲ ἐξωμαλυνθῶσι βαθμηδὸν καὶ ἐν τῷ πνεύματι πάντοτε τοῦ θεσμοῦ οἱ ἀναφυόμενοι κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογήν του ἀνωμαλίαι, τότε θέλουσι πεισθῇ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτοῦ, πόσον εἶναι πεπλανημένοι οἱ φοβούμενοι βλαβερὰ διὰ τὴν οἰκονομικὴν πρόοδον τῆς χώρας ἀποτελέσματα, ἕνεκα τῆς ἀναγκαστικῆς ἀργίας τῆς μιᾶς μεταξὺ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν. Ἂν ἠλήθευεν ὅτι οὕτως ἡ ἐθνικὴ παραγωγὴ ἀπόλλυσι τὸ ἕβδομον αὐτῆς ἢ ἔστω καὶ ὀλιγώτερον, τότε βεβαίως ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Ἀμερικὴ, ἔνθα αὐστηρότερον ἢ ἄλλωθι τηρεῖται ἡ Κυριακὴ ἀργία θὰ ἔφθινον οἰκονομικῶς, ἀντὶ νὰ ἀνθῶσιν, τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνη θὰ ἐδιδάσκοντο ἐκ τοῦ παραδείγματος νὰ μὴ τὴν καθιερώσωσιν, ἀντὶ, ὡς ἔπραξαν, νὰ μιμηθῶσι τὸ ἐκεῖ γινόμενον.

Ἀπὸ τί πάσχει ἡ ἡμετέρα κοινωνία καὶ πόθεν καὶ ἡ παραγωγικὴ ἀτονία της δὲν εἶναι πλέον δι' κανένα μυστήριον. Αἱ χαλαραὶ περὶ Κράτους καὶ διοικήσεως ἀρχαὶ ἐπέδρασαν ὄχι μόνον ἀμέσως, πολιτικῶς, ἀλλὰ καὶ ἐμμέσως ἤτοι ὑπὸ κοινωνικὴν ἔποψιν Ἡ ἰδέα τοῦ καθήκοντος ἐξησθένησεν ἀντικαθιστακμένη ὁσημέραι πλειότερον δι' ἐκείνης τοῦ ἀντὶ πάσης θυσίας πλουτισμοῦ. Ἀλλ' εἶναι εὐνόητον ὅτι οὕτως εἰς τὸν βωμὸν τοῦ ἀκατακμαχήτου τούτου ἐγωϊσμοῦ τῶν ὀλίγων πρέπει νὰ θυσικσθῶσι τὰ δικαιώματα τῶν ἀσθενεστέρων, καίτοι πολλῶν καθόσον οἱ πρῶτοι καίτοι ὀλίγοι εἶνε οἱ ἰσχυρότεροι. Τί θέλετε τώρα νὰ ἀποφέρωσιν αἱ πολλαὶ ὧραι τῆς ἡμερησίου ἐργασίας, ἢ αἱ πολλαὶ ἡμέραι τῆς ἑβδομάδος ; Ὁ παράγων ὁ οἰκονομικὸς κυρίως εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὡς τοιοῦτος, ὄχι ἡ μηχανὴ ὡς ἀξιοῦμεν ἐδῶ νὰ τὸν μετακειρισθῶμεν. Δὲν τὸ λέγομεν ἡμεῖς, τὸ λέγει ὁ μέγας τῆς Ἀγγλίας ἱστορικὸς, ὁ πολὺς Μακώλεη. Ἰδοὺ τί ἔλεγεν ἐν ἔτει 1846, ἀγορεύων ἐν συζητήσει σχετικῇ ἐν τῷ κοινοβουλίῳ ὁ Ἄγγλος Θουκιδίδης.

« Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἄνθρωπος ! Ἰδοὺ ὁ μέγας παραγωγὸς τοῦ πλούτου. Ἡ διαφορὰ μετακὺ τοῦ ἐδάφους τῆς Καμπανίας καὶ τῆς Σπιτσβέργης εἶνε ἀσήμαντος, ἀπέναντι τῆς διαφορᾶς ἣν παρουσιάζουσι δύο χῶραι κατοικούμεναι ἡ μία ὑπὸ ἀνθρώπων ἐμπλέων ἠθικῆς καὶ φυσικῆς δυνάμεως καὶ ἡ ἄλλη ὑπὸ ὄντων βυθισμένων εἰς κατάπτωσιν τοῦ νοῦ καὶ τῶν αἰσθήσεων. Ἰδού, διατί δὲν ἐπτωχεύσαμεν, ἀλλ' ἐπλουτίσαμεν τοὐναντίον ἀπὸ τὴν ἑβδόμην αὐτὴν ἡμέραν, ἣν πρὸ τόσων ἐτῶν ἔχομεν ἀφιερώσῃ εἰς τὴν ἀνάπαυσιν.

« Ἡ ἡμέρα αὕτη δὲν χάνεται εἰς μάτην. Ἐνῷ τὰ ἐργοστάσια παύουν ἐργαζόμενα καὶ ἀδρανεῖ τὸ ἄροτρον εἰς τὸν αὔλακα, ἐνῷ τὸ χρηματιστήριον σιγᾷ καὶ παύει ὁ κρότος ὑφουμενος ἐκ τῆς κρηνοδόχης τοῦ ἐργοστασίου, τὸ κράτος δὲν πλουτίζει ὀλιγώτερον, ἢ κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος. Ὁ ἄνθρωπος, ἡ μηχανὴ αὕτη τῶν μηχανῶν, ἔμπροσθεν τῆς ὁποίας πᾶσαι αἱ ἐφευρέσεις τῶν Οὐάττ καὶ τῶν Ἀρκράϊχτ εἶνε μηδὲν, συναρμόζεται καὶ ἐπισκευάζεται τόσον καλῶς ὥστε ἐπανακρχίζει τὴν ἐργασίαν του τὴν Δευτέραν μὲ διαυγενεστέραν διάνοιαν, μὲ ζῆλον διὰ τὸ ἔργον του καὶ μὲ ἀνανεωθείσας δυνάμεις. Οὐδέποτε θὰ πιστεύσω ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κάμνει τὸν λαὸν ἰσχυρότερον, πλουσιώτερον καὶ σοφώτερον, δύναταί ποτε νὰ τὸν ζημιώσῃ».

Ἀνακεφαλαιοῦντες, ἰσχυριζόμεθα ὅτι ὡς ἡ Κυριακὴ ἀργία, ἀσύλληπτος καὶ ἀκατόρθωτος ἐν ὅσῳ ἀνεμένετο ἀπὸ τὸν θεῖον νόμον καὶ τὴν καλὴν διάθεσιν τῶν ἐνδιαφερομένων, ἐπετεύχθη καὶ λειτουργεῖ ἤδη ὅτε ἐμεσολάβησεν ὁ νομοθετικὸς ἐξαναγκασμὸς, οὕτως ἀπὸ τὸ Κράτος πάλιν ἀναμένει ὁ σχετικὸς νόμος τὴν ἐμπέδωσιν καὶ ἐφαρμογήν του. Ἂς φράξῃ τοῦτο τὰ ὦτα εἰς Ἱερεμιάδας των ἐνδιαφερομένων, ἂς κανονίσῃ ὅ,τι εἶναι ἀνώμαλον, ἀλλ' οὐδέποτε ἂς ὑποχωρήσῃ εἰς τὰς ὀρέξεις τῶν πολεμίων τοῦ θεσμοῦ. Ἡ Κυριακὴ ἀργία εἶναι ἄγκυρα κοινωνικῆς ἀσφαλείας καὶ ἰσχυρὸν ἐλατήριον προόδου καὶ ἀνθρωπισμοῦ τοῦ λαοῦ, ὅσοι δὲ ἀξιοῦσι νὰδιατηρήσωσι τὸν ἐργάτην εἰς διηνεκῆ χωρισμὸν ἀπὸ τῆς Ἑστίας καὶ τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ εἶνε ἐχθροὶ τῆς χώρας.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ

Η ΑΝΑΘΕΣΙΣ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὸν ἔγκριτον πολιτευτὴν Σπάρτης κ. Γ. Φικιώρην ἀποτελεῖ βεβαίως μίαν τῶν ἀσφαλεστέρων ἐγγυήσεων περὶ τῆς ἐθνοφελοῦς δράσεως τῆς παρούσης Κυβερνήσεως. Ὡς βουλευτὴς, ὁ κ. Φικιώρης πολλάκις ἤγειρε φωνὴν διαμαρτυρίας κατὰ τοῦ κομματισμοῦ καὶ τῶν προσωπικῶν συμφερόντων, καὶ αἱ ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ ἀγορεύσεις του ἔφερον πάντοτε τὴν σφραγῖδα τῆς ἀμεροληψίας καὶ τοῦ δικαίου.

Ὁ κ. Γ. ΦΙΚΙΩΡΗΣ

Ἤδη, ὡς Ὑπουργὸς, ἔχει εὐρὺ στάδιον ἐφαρμογῆς τῶν ἀνορθωτικῶν του ἰδεῶν, καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ τὰς ἐφαρμόσῃ μὲ τὴν εὐθύτητα καὶ τὴν εἰλικρίνειαν αἵτινες τὸν χαρακτηρίζουν. Τὸ ἀπέδειξεν εἰς τὸ ζήτημα τῆς καταργήσεως τῶν Εἰρηνοδικείων. ἀντικρούσας σθεναρῶς καὶ μὲ ζηλευτὴν παρρησίαν ἐκείνους οἵτινες ἐξ ἐσφαλμένης προφανῶς ἀντιλήψεως καὶ κακῶν εἰσηγήσεων ἦσαν ἐναντίον τοῦ μέτρου.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς κ. Γ. Φικιώρης

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΤΟ ΠΤΕΡΟ

Εἷς τὸ πρόγευμα τὰ μάτια μου εἶχαν προσηλωθῇ χωρὶς νὰ θέλω ἐπάνω στὸ πτερὸ ἑνὸς καπέλλου, ποῦ ἀπέναντί μου ἐστόλιζε ἕνα νεανικὸ κεφάλι. Τὸ καπέλλο ἦτο ἁπλούστατον, ἀπ' ἐκεῖνα ὅπου τὸ κεφάλι βυθίζεται σχεδὸν ὁλόκληρον, ἀλλὰ τὸ δροσερὸ πρόσωπο, γεμάτο εὐφυΐα, μὲ μάτια γοργὰ καὶ μ' ἕνα ἀδιόρατον εἰρωνικὸ χαμόγελο στὴ γωνία τοῦ στόματος, εἶχε κάποιο ἰδιαίτερο θέλγητρον ἐκείνη τὴ στιγμή.

* * *

Τὸ πρόσωπο μοῦ ἦτο γνωστὸν, διότι ἔχω τὴν τύχην νὰ εἶμαι τακτικός του γείτων εἰς τὸ ἑστιατόριον, ἀλλὰ συνήθως μοῦ τὸ κρύπτει μιὰ ἀδελφικὴ ράχι ἡ ὁποία, ὅσῳ κομψὴ καὶ ἂν εἶνε, δὲν μὲ ἀποζημιώνει ἀρκετά. Σήμερον ἡ ἀδελφικὴ ράχι gardait ses appartements, *καὶ τοιουτοτρόπως εὑρέθην ἀντιμέτωπος μὲ τὸ ξύπνο κεφάλι καὶ... μὲ τὸ χαρακτηριστικά του πτερό.*

* * *

Κάθε ἄλλος εἰς τὴν θέσιν μου θὰ ἐπρόσεχε εἰς τὸ κεφάλι καὶ ὄχι εἰς τὸ πτερὸ· ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι ἐπρόσεξα εἰς τὸ δεύτερον, ὄχι διότι τὸ κεφάλι μὲ εἶνε δυσάρεστον, ἀπ' ἐναντίας τὸ εὑρίσκω πολὺ πολὺ ἐνδιαφέρον, ἁπλούστατα ὅμως διότι δὲν εἶνε γιὰ μένα· καὶ κάθε εὐχάριστο πρᾶγμα ποῦ δὲν μᾶς ἀνήκει μᾶς προξενεῖ μᾶλλον λύπην. Τὸ πτερὸ ὅμως, ἃ, αὐτὸ σήμερον τοὐλάχιστον δὲν ὑπῆρχε κανεὶς νὰ μὲ τὸ ἀμφισβητήσῃ, καὶ σᾶς βεβαιῶ ὅτι τὸ ἀπήλαυσα μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά.

Ἦτο ἕνα πτερὸ ἀπὸ τὰ λεγόμενα νομίζω couteaux, *ἀλλ' ἀρκετὰ πλατύ, καρφωμένο ὁριζοντίως, καὶ μολονότι ἔκαμε τὸ καπέλλο νὰ φαίνεται ὑπερβολικὰ μεγάλο, δὲν ἦτο διόλου εἰς διαφωνίαν μὲ τὸ μικρὸ πρόσωπο. Τὸ πτερὸ αὐτὸ τὸ ἔβλεπα νὰ κινῆται διαρκῶς, ἐπειδὴ δὲ ἐξεῖχε ἀρκετά, ἐφαίνετο ὡς νὰ διηύθυνε αὐτὸ τὰς κινήσεις τῆς κεφαλῆς. Ἔκυπτε, ἐσηκώνετο, πάλιν, ἐστρέφετο ἀπότομα, ἔρριπτε ἕνα βλέμμα δεξιὰ, ἀριστερὰ, κἄποτε ἀπέναντι· ἔπεται, ἔμενε ἀκίνητον ὁλίγα δευτερόλεπτα... Κἄποιος ἔκαμε ἕναν ὑπαινιγμὸν· τὸ πτερὸ ὠρθώθη ἀμέσως, ἔλαβε στάσιν ἐπιθετικὴν, καὶ ἀπὸ τὰ εἰρωνικὰ χείλη ἔφυγε ἡ ἀπάντησις, γοργὴ, σύντομος, καυστική. Κάτι ἐλέχθη ποῦ τοῦ ἤρεσε, καὶ τὸ πτερὸ ἐγέλασε μ' ἕνα ἀργυρὸ γέλοιο· κατόπιν... ἔμεινε σκεπτικὸν ἀρκετὴν ὥρα· εἶχε ἀφαιρεθῇ....*

* * *

Μὲ φαίνεται ὅτι τὰ ζωηρὰ μάτια ποῦ ἔλαμπαν εἰς τὸ βάθος τοῦ καπέλλου ἀντελήφθησαν τὴν προσοχήν μου, διότι τὸ πτερὸ αἴφνης ἤλλαξε θέσιν. Ἐγὼ δὲν τὸ παρηκολούθησα, ἐκεῖνο ὅμως εἶχε καρφωθῇ εἰς τὴν σκέψιν μου καὶ ἀργότερα μὲ ἠκολούθησε εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ μέχρι τοῦ γραφείου μου. Τὸ ἔβλεπα ἀκατάπαυτα ἐμπρός μου νὰ συγχίζεται μὲ τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς γραφομηχανῆς μου, ἕως ὅτου μὲ ἠνάγκασε νὰ γράψω αὐτὰς τὰς σημειώσεις. Τώρα, ἐλπίζω νὰ μὴν τὸ σκεφθῶ πλέον,...ἐκτὸς ἂν αὔριον μὲ λείψῃ πάλιν ἡ ἀδελφικὴ προστασία.

Ἀθῆναι, 12 Φεβρουαρίου 1910.

Μ. Ἰω.

ΑΙ ΨΗΦΙΣΘΕΙΣΑΙ ΥΠΟ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΕΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 18ης Φεβρουαρίου συνεζητήθησαν καὶ ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς αἱ ἀναθεωρητέαι διατάξεις τοῦ Συντάγματος, διατυπωθεῖσαι ἐν προτάσει τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἑξῆς :

«Ἡ Βουλὴ συμμορφουμένη πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου 107 τοῦ Συντάγματος περὶ ἀναθεωρήσεως μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων αὐτοῦ, καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψει ὅτι :

1) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 περὶ ἀποκλεισμοῦ τῶν μὴ Ἑλλήνων πολιτῶν ἐκ τῶν δημοσίων λειτουργιῶν εἶνε ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, ἀπαιτοῦντα τὴν ἀνάθεσιν τῆς ὀργανώσεως ὡρισμένων λειτουργιῶν εἰς ἀλλοδαπούς.

2) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 περὶ τῆς ἄνευ ἀναβολῆς προσαγωγῆς τοῦ κρατηθέντος εἰς τὸν ἀνακριτὴν δὲν ἐξασφαλίζει ἐπαρκῶς τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν ἕνεκα τῆς ἀοριστίας ἐν τῇ ἐννοίᾳ αὐτῆς.

3) Ἡ διάταξις τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 5 περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐντάλματος τῆς προφυλακίσεως εἶναι πλημμελής, διότι δὲν προσδιορίζεται σαφῶς ἡ περὶ ταύτης διαδικασία.

4) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 περὶ τῆς ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπολύσεως τῶν ἐπὶ πολιτικῶν, μὴ συνθέτων, ἐγκλημάτων προφυλακιζομένων, ἐφημμόσθη ἐπὶ βλάβῃ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας, διότι δὲν καθιστᾷ ὑποχρεωτικὴν διὰ τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν τὴν ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπόλυσιν αὐτῶν.

5) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 περὶ κατασχέσεως τῶν ἐφημερίδων καὶ ἐντύπων μετὰ τὴν δημοσίευσιν ἕνεκα προσβολῆς κατὰ τῆς θρησκείας ἢ κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως, ἀφίνει ἀπροστατεύτους καὶ τὰς διὰ τοῦ Τύπου προσβολὰς τῶν συμφερόντων τῆς Ἐπικρατείας, διότι δὲν περιλαμβάνει καὶ τὴν περίπτωσιν τοῦ κινδύνου αὐτῶν.

6) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 16, εἶναι ἀναθεωρητέα, καθόσον ἡ μὲν ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις δὲν εἶνε ὀρθὸν νὰ γίνεται δαπάνῃ τοῦ Κράτους, ἡ δὲ δημοτικὴ δέον νὰ ὁρισθῇ ὑποχρεωτικὴ, ἀκριβέστερον κανονιζομένης τῆς ὑπὲρ ταύτης συμμετοχῆς τοῦ Κράτους, προσέτι ὅτι δέον ν' ἀπαγορευθῇ τὸ συνιστᾶν ἰδιωτικὰ καταστήματα ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως.

7) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 17 δέον νὰ σαφηνισθῇ, καθοριζομένης τῆς ἐννοίας τῆς ἰδιοκτησίας.

8) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 18, περὶ ἐπιβολῆς θανατικῆς ποινῆς ἐπὶ συνθέτων πολιτικῶν ἀδικημάτων δέον νὰ συμπληρωθῇ πρὸς ἄρσιν τῶν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἀμφισβητήσεων.

9) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 20, περὶ Προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εἶνε ἀναθεωρητέα, καθόσον πολλάκις τὰ δημόσια συμφέροντα ἤθελον ἐξυπηρετεῖσθαι τελεσφορώτερον ἐὰν ἐπιτραπῇ ὁ διορισμὸς τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργείου ἄνευ χαρτοφυλακίου καὶ εἰσαχθῇ ὁ θεσμὸς τῶν ὑφυπουργῶν ἐν τοῖς σχετικοῖς ἄρθροις.

10) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 35, περὶ ἐκτελεστικῶν διαταγμάτων, κεῖται ἀσαφῶς καὶ παρουσιάζεται ἀναγκαία καθορισμοῦ μὲν τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐκδόσεως ἑνὸς ἢ πλειόνων τοιούτων, ἐπιτρεπτοῦ δὲ τῆς διὰ τοιούτων κωδικοποιήσεως νομοθετημένων διατάξεων.

11) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 36 περὶ τῆς δημοσιεύσεως νόμων ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως προθεσμίας πρὸς ὑποχρεωτικὴν δημοσίευσιν δύνανται νὰ θέσῃ τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ὑπεράνω τῆς νομοθετικῆς.

12) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 37 περὶ συγκλήσεως τῶν ἐκλογέων πρὸς ἐκλογὴν βουλευτῶν τάσσει δίμηνον πρὸς τοῦτο προθεσμίαν, ἥτις ὑπεράγαν μακρὰ, γίνεται ἐπιζήμιος εἰς τὰ συμφέροντα τῆς Πολιτείας.

13) Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 37, 38 καὶ 54, περὶ συγκλήσεως εἰς τακτικὰς καὶ ἐκτάκτους Συνόδους, ἀναβολῆς καὶ δικαιοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς δέον ὅπως διασκευασθῶσι συνοπτικώτερον καὶ σαφέστερον.

14) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 περὶ ἀπαρτίας ἀπεδείχθη πλημμελὴς καὶ δέον νὰ ὁρισθῶσι τὰ κατ' αὐτὴν διά τε τὴν συζήτησιν καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἐλαττουμένου τοῦ διὰ τὴν συζήτησιν ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ, διατηρουμένης δὲ τῆς ἀπαρτίας τοῦ ἡμίσεως καὶ ἑνὸς ἐπὶ πλέον διὰ τὴν ἀπόφασιν.

15) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 57 περὶ συζητήσεως τῶν νομοσχεδίων εἶνε ἀναθεωρητέα, διότι σκόπιμον εἶνε νὰ προηγῆται πάντοτε τῆς συζητήσεως ἡ παρὰ τῆς οἰκείας ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς ἐπεξεργασία αὐτῶν καὶ νὰ ὁρισθῇ ὅτι τὰ αὐτὰ προκαπιτούμενα ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν ἀναβίωσιν καταργηθέντος νόμου.

16) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 59 δέον νὰ καθορισθῇ καὶ ἐξαιρεθῶσι τὰ τῆς εἰσπράξεως τῶν τελωνειακῶν εἰσόδων.

17) Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 66 περὶ σφαιριδίων εἶνε ἀναθεωρητέαι, ὅπως μείνῃ ἐλευθέρα ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία νὰ ὁρίσῃ καὶ ἕτερον μέσον ψηφοφορίας.

18) Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 67 καὶ 68 περὶ ἐπαρχιακῆς ἐκλογικῆς περιφερείας δέον νὰ καταργηθοῦν, ὡς καταργηθείσης τῆς ἐπαρχιακῆς διαιρέσεως.

19) Ἐν τῷ ἄρθρῳ 69 δέον νὰ προσδιορισθῇ ἀκριβῶς ἡ ἔναρξις τῆς τετραετίας ἑκάστης περιόδου.

20) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 70 περὶ ἡλικίας τῶν ἐκλεκτέων βουλευτῶν εἶνε τροποποιητέα, διότι θεωρεῖται ὑπερβολικὴ ἡ ἡλικία τῶν 30 ἐτῶν.

21) Ἐν ταῖς διατάξεσι τῶν ἄρθρων 71 καὶ 72 περὶ ἀσυμβιβάστου τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος δέον νὰ καθορισθῶσιν ἐπακριβῶς καὶ περιοριστικῶς αἱ περιπτώσεις τοῦ ἀσυμβιβάστου καὶ νὰ περιληφθῶσιν ἐν αὐταῖς οἱ ἔμμισθοι δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ οἱ ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικοί.

22) Ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 73 περὶ τῶν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀποφασιζομένων ἀμφισβητήσεων δέον νὰ περιληφθῇ καὶ ἡ διαδικασία αὐτῆς περὶ ἀποδοχῆς ἢ μὴ τῆς παραιτήσεως βουλευτοῦ.

23) Το ἄρθρον 75 περὶ βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως χωλαίνει καὶ σκόπιμον κρίνεται ὁ ἐφάπαξ προσδιορισμὸς αὐτῆς ὡς ἐτησίας καὶ ὄχι κατὰ σύνοδον.

Τὰ ἄρθρα 83, 86, 101, 108, κρίνονται ἀναθεωρητέα καὶ εἶνε λυσιτελὴς εἰς τὰ δημόσια συμφέροντα ἡ ἵδρυσις Συμβουλίου Ἐπικρατείας πρὸς κατασκευὴν καὶ βάσανον τῶν νομοσχεδίων καὶ ἐκτελεστικῶν διαταγμάτων, καὶ πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεων τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ.

25) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 90 ὡς πρὸς τὴν μὴ ἰσοβιότητα τῶν εἰρηνοδικῶν δέον νὰ μεταβληθῇ ἵνα ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία εἶνε ἐλευθέρα νὰ κανονίζῃ καὶ ἄλλως τὰ τῆς εἰρηνοδικειακῆς Δικαιοσύνης.

26) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 91, περὶ ἐκτάκτων δικαστηρίων εἶνε ἀναθεωρητέα, διότι θεωρεῖται ἀπαραίτητον ἐν ἐμπολέμῳ καταστάσει νὰ ἐπιτρέπηται ἡ προσωρινὴ ἀναστολὴ τοῦ ἄρθρου τούτου καὶ τῶν 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, καὶ 16.

27) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 98 περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποχωρήσεως τῶν ἰσοβίων εἶνε κανονιστέα σαφέστερον εἰς τὰς περὶ ταύτης περιπτώσεις.

28) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 105 περὶ τῆς διὰ σφαιριδίων ἐκλογῆς δέον νὰ καθορισθῇ ὡς πρὸς τὴν δι' αὐτῶν ψηφοφορίαν συμφώνως πρὸς τὰ περὶ βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ὡς ἀναθεωρητέα κριθέντα ἐν ἄρθρῳ 66.

29) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 107 περὶ τοῦ τρόπου τῆς βεβαιώσεως τῆς ἀνάγκης τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος εἶνε ἀναποφεύκτως μεταβλητέα.

30) Τὰ ἄρθρα 102 καὶ 106 περιττεύουσι, τοῦ λόγου τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν ἐκλιπόντος ἤδη.

Ψηφίζει

Νὰ ἀναθεωρηθῶσι κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἅπασαι αἱ διατάξεις αὗται τοῦ Συντάγματος δι' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, συγκειμένης ἐκ διπλασίου ἀριθμοῦ βουλευτῶν, καὶ συγκαλουμένης ἐντὸς... μηνῶν ἀπὸ σήμερον».

Ὑπὲρ τῆς προτάσεως ἐψήφισαν 150 βουλευταὶ, ἤτοι ἄνω τῶν 3)4 τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. Ἀπερασίσθη δὲ ὅπως ἡ Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ, διὰ Β. Διαγγέλματος, συγκληθῇ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΗΕΣΧΑΤΩΣ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην ἱδρυθεῖσα Ἑταιρία προβαίνει τάχιστα εἰς τὴν ἀνέγερσιν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς μεγάλης ἰδιοκτησίας της μεταξὺ Καλλιθέας καὶ Γαργαρέττας τῶν 15 προτύπων οἰκιῶν, τῶν ὁποίων ἑτέθη ταὐτοχρόνως ὁ θεμέλιος λίθος.

Εἶνε βεβαίως περιττὸν νὰ ἐξάρωμεν τὸ ἄκρως πρακτικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ καὶ τὰ σπουδαῖα ὀφελήματα τὰ ὁποῖα παρέχει ἡ Ἑταιρία εἰς τοὺς μὴ δυναμένους νὰ καταβάλουν ἐφ' ἅπαξ μέγα ποσὸν πρὸς ἀπόκτησιν ἰδίας κατοικίας. Ὁ ἀγοραστὴς σὺν τῇ ὑπογραφῇ τοῦ συμβολαίου δὲν ὑποχρεοῦται νὰ μετρήσῃ ἢ ἐλάχιστον μέρος τῆς ἀξίας, πληρόνων τὸ ὑπόλοιπον διὰ μηνιαίων τοκοχρεωλυτικῶν, δόσεων ἐντὸς 10 ἢ 12 ἐτῶν. Αἱ οἰκίαι εἶνε ὅλαι μονοκατοικίαι καὶ διώροφοι, τὰ δὲ σχέδιά των ἐμελετήθησαν ὥστε νὰ ἀνταποκρίνωνται πλήρως εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνοίκων· ἐξ ἄλλου ἡ ὡραία των τοποθεσία ἀποτελεῖ μέγα πλεονέκτημα.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας ἀπετελέσθη ἐκ τῶν κ. κ. Ι. Καλαμάρη, προέδρου, Γ. Ἀβέρωφ, ἀντιπροέδρου, Α. Μπασιᾶ, Π. Σαρόγλου, Ν. Κόντου, Ἐπ. Κυριακίδου, Α. Φίλωνος, Ν. Μοσχοβάκη καὶ Α. Σταθάκη, ἡ δὲ διεύθυνσις ἀνετέθη εἰς τὸν δραστηριώτατον κ. Ἐπ. Κυριακίδην.

Θὰ ἐπεκτείνῃ δὲ τὴν δρᾶσιν της ἡ Ἑταιρία καὶ ἐπὶ πληθυσμῶν ἀπορωτέρων πρὸς ὑποβοήθησιν τῆς διὰ συνεργατικότητος ἀνεγέρσεως εὐθηνῶν οἰκιῶν.

Εἰς τὴν ὑπὸ τοσοῦτον αἰσίους οἰωνοὺς ἱδρυθεῖσαν Ἑταιρίαν εὐχόμεθα ὁλοψύχως πρόοδον ἀνταξίαν τοῦ κοινωφελοῦς της σκοποῦ.

ΑΝΕΡΕΥΝΗΤΟΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Οὐδέν τις δύναται εἰς ἐκείνους ν' ἀντιλέξῃ, οἵτινες δέχονται ὅτι τὰ αἰσθητήρια ἡμῶν ὄργανα πρέπει ὡς τι δεδομένον καὶ ἀναμφισβήτητον αὐτὰ ταῦτα νὰ ἐκλαμβάνωνται, πᾶσα δὲ ἡμῶν ἔρευνα πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς μόνην τὴν δι' αὐτῶν ἐξέλεγξιν παντὸς, ὅπερ ἐν τῇ φύσει προβάλλει. Ἀλλ' ὅσοι ἀρνοῦνται ὅτι ὑφίστανται προβλήματα πέραν ἐκείνων, ὧν διὰ τῶν αἰσθητηρίων ἡμῶν ὀργάνων τὴν ὑπόστασιν ἀντιλαμβανόμεθα, δὲν δύνανται νὰ ἐκτοπίσωσι διὰ τῆς θεωρίας αὐτῶν τὸ ὑπερφυσικὸν, κατορθόνουν δὲ μόνον νὰ κλονίσουν τὸ ἔδαφος, ἐφ' οὗ ὁ αἰσθητὸς κόσμος ἐδράζει. Ἐὰν τὸ ἔδαφος τοῦτο ἐκυμαίνετο πρὶν, εἰς φυσαλλίδα σάπωνος μεταβάλλεται, ἐὰν τὸ ὑπερφυσικὸν ἀρνηθῶμεν.

Ὁ ἀνθρώπινος νοῦς οὕτω τυγχάνει διεσκευασμένος, ὥστε νὰ μὴ δύνηται ν' ἀντιπαρέρχηται τὰ γεγονότα, χωρὶς νὰ κρίνῃ περὶ αὐτῶν. Καὶ ἐν παντὶ καιρῷ θὰ προβάλλουν τὰ ἐρωτήματα : πόθεν ; πρὸς τί ; καὶ ἐπὶ τίνι τέλει ; Καὶ ἀπὸ τῆς πείρας αὐτοῦ ἀκόμη ὁ ἄνθρωπος σχηματίζει τὴν πεποίθησιν, ὅτι πλὴν τῶν ὅσων ἐκ τῆς πείρας καὶ τῆς ἀντιλήψεως αὐτοῦ ἔχει, ὑφίστανται ἄλλα τὰ ὁποῖα ἡ πεῖρα καὶ ἡ ἀντίληψις δὲν συλλαμβάνουν. Γνωρίζει ἐκ πείρας ὅτι πᾶν ὅ,τι εἶναι, ἀπὸ αἰτίας τίνος εἶναι, ἐπίσης δὲ ἐκ πείρας ἔχει ὅτι περιωρισμένη τυγχάνει ἐντὸς στενῶν ὁρίων ἡ ἀντίληψις αὐτοῦ. Οὕτω ἐκ τῆς πείρας ὡθεῖται πρὸς ὃ ἐκ τῆς πείρας δὲν ἔχει· ἤτοι πρὸς τὴν πίστιν εἰς τὸ ὑπερφυσικόν.

***

Ἅμα ὡς τὰ αἰσθητήρια ἡμῶν ὄργανα· μείνουν ἀνεπηρέαστα ἐκ τῶν ἐκ τῆς ἀπ' εὐθείας ἀντιλήψεως σχηματιζομένων εἰκόνων, ἰδίως ἡ ὅρασις, νέαι καὶ διάφοροι εἰκόνες προβάλλουν. Τὴν θέσιν τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων καταλαμβάνει ἐνυπάρχουσα ἡμῖν ἑτέρα ἱκανότης, ἡ φαντασία, καὶ σχηματίζει ὁράματα, τὰ ὁποῖα συνήθροισε μὲν ἡ μνήμη ἀλλὰ διασκευάζει αὕτη κατὰ νόμους ἰδικούς της καὶ ἀνερευνήτους ἔτι. Ὅσα συνήθροισεν ἡ μνήμη ἔδει ν' ἀποδοθῶσι κατὰ τρόπον φωτογραφικὸν ἢ φωνογραφικὸν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι τὸ κατὰ κανόνα γινόμενον. Προτοῦ ν' ἀποκοιμηθῶμεν, ἐν τῇ μέσῃ καταστάσει μεταξὺ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως γεννῶνται παραστάσεις, αἵτινες προκύπτουν μὲν ἐκ τῶν ἐντυπώσεων, ἃς συνελέξαμεν, ἀλλ' ἐπὶ νέᾳ πάντως μίξει, τὴν ὁποίαν ἡ φαντασία διενήργησε. Καθαρώτεραι εἶναι αἱ εἰκόνες, ἃς τὰ ὄνειρα φέρουν, διότι τότε ἀπολυτώτερον κυριαρχεῖ ἡ φαντασία. Ἐμφανίζονται οἱ νεκροὶ ἡμῶν, ὡς νεκροὶ ἢ ζῶντες, ἀλλ' ὑπὸ περιστάσεις, αἵτινες δὲν προκύπτουν ἐκ τῆς μνήμης ἡμῶν. Δὲν πρόκειται οὐδαμῶς περὶ ἁπλῆς ἀναπαραστάσεως παρελθόντων γεγονότων. Βλέπομεν τοποθεσίας, ἀλλὰ τοιαύτας, ἃς πράγματι οὐδέποτε ἐν ἐ-

γρηγόρσει συνηντήσαμεν, καὶ ἀκούομεν λόγους, οὓς πρότερον δὲν ἠκούσαμεν, καὶ πάντως ὄχι πρὰ τοῦ προσώπου, τὸ ὁποῖον φθέγγεται αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνείρῳ ἡμῶν.

***

Εἰς τὸν ἐγκέφαλον τοῦ καλλιτέχνου καὶ τοῦ ποιητοῦ παράγει ὄνειρα καὶ εἰκόνας ἡ φαντασία, ἀλλὰ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς κρίσεως αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ὁδηγίαν τοῦ πνεύματος. Πολλάκις προηγεῖται τῆς φαντασίας ἡ θέλησις, κινεῖ αὐτὴν καὶ προκαλεῖ τὰ ὁράματα. Ἡ φαντασία ἀποτελεῖ ἱκανότητα ἡμῶν ἰδίαν, ἔχει εἰδικοὺς νόμους, ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ ἀσύνδετος πρὸς τὰς λοιπὰς ἡμῶν ἱκανότητας. Δὲν παράγει, μιγνύει, ἐκτείνει, ἢ περιορίζει ὅ,τι εἰς εἰκόνας καὶ παραστάσεις ἄλλοθεν ἔλαβεν. Ἐν τῇ τοιαύτῃ αὐτῆς ἐργασίᾳ δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν αἰσθήσεων ἡμῶν, ἀλλὰ τὰ ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα κατεργάζεται, συνήθως αἱ αἰσθήσεις ἡμῶν τὰ ἐπρομήθευσαν. Ἀχαλίνωτος ὁπόταν ὁ νοῦς ἡσυχάζει, ὑποκειται εἰς τὴν ἐπίρροιαν αὐτοῦ, ὁπόταν ἐργάζηται.

***

Ἡ πίστις εἰς φαντάσματα καὶ ὑπερφυσικὰ ὄντα παντὸς εἴδους, ὅσα ἡ φαντασια δεικνύει, πρέπει νὰ ἔχῃ παραγωγόν τινα αἰτίαν καὶ συνάμα δικαιολογίαν τινα ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει. Ἡ φρικίασις καὶ ὁ ἀόριστος φόβος, οἱ οὐδὲν ἔχοντες τὸ κοινὸν πρὸς τὸν φόβον, ὃν προκαλεῖ ὁ κακοποιὸς, ὁ φόβος ἄνευ δεδομένου τινος ἐπαρκοῦς λόγου ἐκ τοῦ αἰσθητοῦ περιβάλλοντος, ὠθεῖ ἡμᾶς ν' ἀναζητήσωμεν αὐτὸν ἐκτὸς τοῦ αἰσθητοῦ περιβάλλοντος. Διὰ τοῦτο εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς καὶ εἰς ὅλας τὰς βαθμίδας τοῦ πολιτισμοῦ καὶ κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν ἀπαντῶμεν τὴν πίστιν πρὸς τὸ θαῦμα, καὶ πάσας τὰς θρησκείας βλέπομεν περιβαλλομένας μὲ μυστηριώδη καλύμματα καὶ μὲ συμβολισμοὺς, ἀναμφιβόλως ἀπό τινος αἰτίας, ἀλλὰ καὶ ἀπό τινος ἱκανότητος ἑδραζούσης ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει.

***

Εὑρισκόμεθα εἰς τελείως διάφορον κόσμον εὐθὺς ὡς ἐπέλθωιν γεγονότα, τὰ ὁποῖα μειοῦσι τὴν ἐπίδρασιν, εἴτε τῶν αἰσθήσεών μας, εἴτε τῆς κρίσεως ἡμῶν. Ἀπόλυτος περὶ ἡμᾶς σιγὴ καὶ βαθὺ σκότος, ἀρκοῦν νὰ μεταβάλλουν τὰς ψυχικάς ἡμῶν διαθέσεις, καὶ ἄλλοτε μὲν νὰ κατευνάσωσιν, ἄλλοτε δὲ νὰ ὑπερεξεγείρωσι τὰ νεῦρα ἡμῶν. Συναίσθησις δέ τις προβάλλει ὅτι περιβαλλόμεθα ὑπὸ ἄλλου κόσμου, ἀγνώστου. Οὐδεμία εὔλογος αἰτία ὑπάρχει ὅπως τις ἀποκρούσῃ τὴν ὕπαρξιν ἀγνώστου κόσμου, συνυπάρχοντος μετὰ τοῦ ἀντιληπτοῦ καὶ ἐφαπτομένου αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς ὑποθέσεως οὐδεμία ὑπάρχει εὔλογος αἰτία ἐφ' ὅσον δὲν δυνηθῶμεν διὰ τῶν αἰσθητηρίων ἡμῶν ν' ἀντιληφθῶμεν ἢ διὰ τῆς κρίσεως νὰ βεβαιώσωμεν τὴν εἰσβολὴν τοῦ ἀοράτου ὁρατῶς εἰς τὴν σφαῖραν τῆς πραγματικότητος. Κατ' ἐπανάληψιν καὶ καθ' ὅλας τὰς ἐποχάς ὑπεστηρίχθησαν παραδείγματα· πολλὰ ἀπεδείχθησαν ἀπάτης ἢ αὐταπάτης ἀποτελέσματα, πλεῖστα δὲ ἀφέθησαν ἀνεξέλεγκτα. Μία μόνη περίπτωσις ἐὰν ἀπεδεικνύετο πέραν ἀμφισβητήσεως ἀληθὴς, θὰ ὑπεχρέου τὸν εἰδότα εἰς πίστιν, ἀλλ' αὐτὸν μόνον καὶ τοὺς πειθομένους εἰς τὴν φιλαλήθειαν καὶ ὀρθονοιαν αὐτοῦ, διότι πρόκειται περὶ ζητήματος ἀνεπιδέκτου πραγματικῆς ἀποδείξεως διὰ τὴν ἄγνοιαν τῶν νόμων, ἀφ' ὧν ἡ ἐπιτυχία τῶν πειραμάτων ἐξαρτᾶται.

***

Ὁ κοινὸς νοῦς περὶ οὐδενὸς διστάζει τὸ ὁποῖον ὑποκύπτει εἰς τὰς αἰσθήσεις του, καὶ περὶ τοῦ ἀλανθάστου τῆς κρίσεώς του ἔχει ἀμετάτρεπτον πεποίθησιν. Ἀλλὰ καὶ ἡ φαντασία εἶναι τι ὑποστατὸν, καὶ ὑποστατὰ εἶναι ὅλα τὰ ἀόριστα αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα καταλαμβάνουσιν ἡμᾶς καὶ μεταξὺ αὐτῶν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα. Εἶναι μία τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐπὶ πλέον ἱκανότης καὶ πᾶν ἄλλο ἢ ἀξία τῆς περιφρονήσεως, ἣν πρὸς αὐτὴν ὁ κοινὸς νοῦς ἐπιδεικνύει. Τὸ ἐν ἡμῖν κριτικὸν εἶναι θετικώτερον, ἀλλὰ δεσμευμένον· ἡ φαντασία τελεῖ ὑπὸ ἀγνώστους νόμους, ἀλλ' ἔχει ἐλευθερίαν τοῦ κριτικοῦ ἀνωτέραν. Ἡ κρίσις στέργει ἁπλῶς τὸ ὑπερφυσικὸν, ἡ φαντασία ὅμως εἰσβάλλει εἰς τὴν σφαῖραν αὐτοῦ καὶ ἀποτελεῖ τὸν αἰσθητὸν σύνδεσμον τῶν δύο κόσμων.

Κ. ΕΣΣΑΙΝ

ΜΑΣ ΕΣΤΑΛΗ ὑπὸ ὁμάδος φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἐγκύκλιος ἀγγέλλουσα τὴν ἵδρυσιν Ἑταιρίας, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Φοιτητικὴ Συνιτροφιά. Δὲν γνωρίζομεν ΒΑΡΒΑΡΟΤΗΣ *τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα ἔθεσαν τὰ ὀνόματά των ὑπὸ τὴν ἐγκύκλιον καὶ τὸ καταστατικὸν τῆς περιέργου Ἑταιρίας, ἀλλὰ δὲν διστάζομεν νὰ εἴπωμεν ὅτι καὶ ἡ ἐπωνυμία καὶ τὸ λεκτικὸν τοῦ ἐντύπου εἶνε* **ἀηδέστατα**. *Εἶνε βάρβαρον καὶ τερατῶδες, φοιτηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, ἄνδρες δηλαδὴ τοῦ μέλλοντος καὶ τῶν Ἐθνικῶν πόθων, νὰ φθάνουν μέχρι τοιούτου βαθμοῦ ἀσεβείας πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ὥστε νὰ ἀμιλλῶνται εἰς τὴν διαφθοράν της, σχηματίζοντες κρᾶμα λέξεων ἀποκρουστικῶν, τὸ ὁποῖον ἐὰν περιέχῃ καὶ μερικὰς Ἑλληνικὰς λέξεις, εἶνε διότι οἱ διαφθορεῖς δὲν κατώρθωσαν, παρ' ὅλην των τὴν κακόβουλον διάθεσιν, νὰ τὰς μετασχηματίσουν.*

Πανεπιστημιακοὶ πολῖται ἐργαζόμενοι πρὸς διαπόμπευσιν τῆς γλώσσης των, εἶνε κάτι ἀνόσιον καὶ χαρακτηρίζει ὀδυνηρὰν κατάπτωσιν τοῦ ἐθνικοῦ συναισθήματος· θὰ σημαίνῃ δὲ γενικὴν χρεωκοπίαν, ἐὰν ἡ ὀρθοφρονοῦσα εὐτυχῶς μεγάλη μερὶς τῆς φοιτητικῆς νεολαίας δὲν ἀποκηρύξῃ αὐθωρεὶ τοὺς ἀσεβεῖς. Ὀφείλει δὲ νὰ ἐπέμβῃ καὶ ὁ ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργός.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΑΘΗΝΑΙ, 22 Φεβρουαρίου 1910.

Τὸ παρελθὸν μηνιαῖον διάστημα εἶνε τὸ παραδοξότερον ὅλων. Συνέβησαν κατ' αὐτὸ, ἢ μᾶλλον ἤρχισαν ἐξελισσόμενα γεγονότα μέγιστα, ἅτινα ἐὰν ἐξηκολούθουν τὴν αὐτὴν πορείαν, ἔπρεπε ἄρδην νὰ ἀνατρέψουν τὸν χάρτην τῆς Εὐρώπης. Παραδόξως ὅμως ὅλα ταῦτα τὰ γεγονότα ἐσταμάτησαν ἐν τῇ ἐξελίξει των ἀποτόμως, καὶ σχεδὸν κατήντησαν νὰ γελοιοποιηθῶσιν. Οὕτω εἰς οὐδὲν κατέληξαν αἱ συμπλοκαὶ τῶν Τουρκοβουλγαρικῶν συνόρων, καίτοι διήρκεσαν ἡμέρας ὁλοκλήρους, καὶ ἐγένετο καὶ χρῆσις κανονίων. Ἐπίσης εἰς οὐδὲν κατέληξεν ἡ Αὐστρορωσσικὴ συμφωνία, καίτοι αὕτη ἀπὸ τοῦ 1876 ὑπάρχει, οὐδὲ στιγμῆς μεσολαβησάσης καθ' ἣν αὐτὴ δὲν ἐτηρήθη πιστῶς, καίτοι ἡ μὴ ἐμφάνισις ταύτης μετὰ κερασυνῶν, δὲν μαρτυρεῖ διαφωνίαν, ἀλλὰ ἀσυμφωνίαν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ χρόνου τῆς ἐπιστέψεως ταύτης διὰ τοῦ τελειωτικοῦ σκοποῦ, τοῦ διαμελισμοῦ τῆς Τουρκίας.

Βεβαίως αἱ ἐπισκέψεις τοῦ Φερδινάνδου τῆς Βουλγαρίας καὶ τοῦ Πέτρου τῆς Σερβίας εἰς Πετρούπολιν ἀποτελοῦν συνέχειαν τῆς ἐργασίας ταύτης, διότι εἶνε ἀναγκαῖον νὰ καθορισθῇ ἐν τῇ Αὐστρορωσσικῇ ἀποφάσει ἡ θέσις τῶν δύο Σλαυϊκῶν Κρατῶν τῶν Βαλκανίων, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ δὲν φαίνονται προκαλοῦσαι σοβαρώτερον ἐνδιαφέρον.

Ἀναμφιβόλως μόνος λόγος τῆς τοιαύτης συγκρατήσεως τῶν πραγμάτων εἶνε ἡ ἐκ Τουρκίας ἀποπομπὴ τοῦ Ἄγγλου Ναυάρχου Κάμπελ πασσᾶ, ἐκπροσωποῦντος τὸ πρόγραμμα τῆς Ἀγγλικῆς πολιτικῆς, νὰ ὀργανώσῃ τὴν Τουρκίαν εἰς Μεγάλην Δύναμιν αὐτοδιοίκητον καὶ δυναμένην νὰ ἀντιπαραταχθῇ μὲν πρὸς τὴν Ρωσσίαν, νὰ μὴ ἐκμεταλλεύεται δὲ ὑπὸ τῆς Γερμανίας. Τῆς Τουρκίας ἐγκαταλειπούσης τὴν Ἀγγλικὴν προστασίαν, φυσικὸν ἦτο νὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ Γερμανία καὶ νὰ σταματήσῃ αὐτὴ πᾶσαν ριζικὴν ἀπόφασιν, τὸν διὰ τῆς Αὐστρίας καὶ Ρωσσίας διαμελισμὸν τῆς Τουρκίας, προτοῦ προφθάσῃ ἡ Ἀγγλία νὰ ὀργανώσῃ ταύτην. Οἰκόθεν ἐννοεῖται, ὅτι ἡ νίκη αὕτη ἐγκρύπτει ἄλλον κίνδυνον, τὴν ὀργὴν τῆς Ἀγγλίας δυναμένην νὰ ἐκσπάσῃ εἰς Ἀγγλογερμανικὸν πόλεμον· ὁπωσδήποτε ὅμως τοῦτο δὲν δύναται νὰ γίνῃ, διότι ἡ Ἀγγλία νῦν ἔχει ἐσωτερικὰ ζητήματα νὰ λύσῃ, τὸν πόλεμον τῶν λαϊκῶν τάξεων κατὰ τῆς δυνάμεως τῆς ἀριστοκρατίας. Τὸ γεγονὸς ὅμως τῆς τοιαύτης ἀποτυχίας τῆς Ἀγγλίας ἐν Τουρκίᾳ ἔχει κάτι τὸ εὐχάριστον δι' ἡμᾶς, καὶ δύναται πάλιν νὰ στρέψῃ τὴν Ἀγγλίαν πρὸς ἡμᾶς, ὑποχρεουμένης ἀφοῦ ἔχασε τὴν Τουρκίαν, νὰ ἐπιζητήσῃ ἄλλο στοιχεῖον διὰ νὰ ἐξασκήσῃ τὴν ἐπέμβασίν της ἐν Τουρκίᾳ. Τὸ στοιχεῖον τοῦτο δὲν δύναται βεβαίως νὰ εἶνε ἄλλο ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Φυσικῶς ἡ Ἀγγλία εἰς τὴν περίστασιν ταύτην δύναται νὰ φανῇ εὐνουστέρα καὶ διὰ τὸ Κρητικὸν ζήτημα.

Ἀλλὰ τίς ἐν Ἑλλάδι ἔχει νῦν καιρὸν νὰ φροντίσῃ περὶ τοιαύτης στροφῆς τῆς φορᾶς τῶν πραγμάτων; Ἔχομεν καὶ ἡμεῖς τὰ ἐσωτερικά μας, τὸ μέγα μας ζήτημα, τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν. Κατηναλώθησαν δύο-τρεῖς μῆνες ἵνα συλλάβωσι οἱ ἁρμόδιοι τὴν ἰδέαν, δύο-τρεῖς ἵνα γεννηθῇ τὸ ἔμβρυον, καὶ νῦν πέντε-ἓξ μῆνες χρειάζονται ἵνα λάβῃ τὸ χρῖσμα τὸ ἐπίσημον. Οἱ πιστεύοντες εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν ὡς εἰς ἄγκυραν σωτηρίας παντοχοῦ διακηρύττουν τὸν θαυμασμόν των καὶ ἐκπλήττονται μάλιστα πῶς ἕνα τόσον μέγα ἔργον ἐγένετο μὲ τόσην ἡσυχίαν καὶ μὲ τόσην εὐκολίαν. Τὸ ζήτημα ὅμως πάντοτε εἶνε πῶς αὐτὸς ὁ ἀρουραῖος μῦς ὃν ἔτεκεν κατόπιν τόσων ὀδύνων τὸ ὄρος τῆς μεγαλοφυΐας τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων, πῶς καὶ πότε θὰ μᾶς κάμῃ στρατὸν, πῶς καὶ πότε θὰ ἐξαγάγῃ τὴν Ἑλλάδα τῆς αἰσχρᾶς θέσεως εἰς ἣν εὑρίσκεται. Περὶ αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει κανεὶς νὰ σᾶς ἀπαντήσῃ, διότι ὅλοι εἶνε ἀπησχολημένοι μὲ τὸ νεογνόν. Ἐλέχθη κάποτε ὅτι οἱ αἰῶνες ἀντιγράφουν ἀλλήλους, μάλιστα τὰ γεγονότα τῶν αὐτῶν ἐθνῶν· ὅταν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐπολιόρκουν τὴν Τροίαν, μόνον ἐὰν ἀφαιρεῖτο ἀπὸ τὸν ναὸν τῆς Τρῳάδος τὸ Παλλάδιον, μόνον τότε θὰ ἐνίκων οἱ Ἕλληνες· καὶ νῦν τὴν σωτηρίαν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ σιδήρου καὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, οἱ νεώτεροι Ἕλληνες, γνήσιοι ἀπόγονοι ἐκείνων, ἀναμένουν ἐκ τοῦ ἱεροῦ Παλλαδίου τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως. Ὁ tempora o mores.

ΓΕΩΡ Δ.. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΟΓΛΟΥΣ

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΝΕΥ ΘΡΟΝΟΥ

ΥΠΟ

MAURICE MONTEGUT

— Ὦ! θεέ μου, εἶν' αὐτὸς, ναὶ εἶν' αὐτὸς, ἐμουρμούρισεν· τώρα ἴσως ν' ἀνασταίνωνται κι' οἱ νεκροὶ, καὶ καθὼς φαίνεται αὐτὸς πενθεῖ γιὰ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτόν του.

Εἶχε προχωρήσει περὶ τὰ τετρακόσια βήματα, ὅταν ἡ ψυχὴ τοῦ κατασκόπου ἐξύπνησεν εἰς τὸ σῶμα τοῦ δειλοῦ· τότε ἐστάθη καὶ στραφεὶς ἐβάδισε κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν «Χρυσῆν Καμπάναν».

— Καλὰ, ἀλλὰ τί ἤθελε ὁ κόμης τοῦ Theix εἰς τὴν Γαλλίαν; ἐδῶ; Μήπως ἐσκόπευε νὰ καταταχθῇ εἰς τὰ συντάγματα τῶν εὐγενῶν, πρὸς ποῖον ὅμως σκοπόν;

Συνέχεια ἐκ σελίδος 897

Αὐτὸς, ἦτο ἐχθρὸς τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ αὐτοκράτορος· ὡρισμένως, κάτι κακὸν μελετᾷ. Λοιπὸν, Cantecor, προσοχὴ ἴσως εἶνε αὐτὸ νέον κατόρθωμα· τὰ μάτι σου τέσσερα. Καὶ μὲ ταχὺ καὶ ἀποφασιστικὸν βῆμα εἰσῆλθεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Ἐκτύπησε μεσημβρία. Οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Ἁγ. Ὀνωρίου ἀπήντων εἰς τὰς κωδωνοκρουσίας τοῦ Hôtel de la ville. Ἡ πλατεῖα, ἤτις ἦτο πλήρης ἀπὸ τὰς κινητὰς παράγκας, ἀπὸ τὰ μεγάλα καλάθια τῶν ὀπωροπωλῶν, ἀπὸ τ' ἁμάξια τῶν κηπουρῶν τὰ σκεπασμένα μὲ πράσινον χονδρόπανον, ἐπαρουσίαζε περίεργον θέαμα ἀπειροκάλου συναθροίσεως, κατὰ

τὴν στιγμὴν ὅμως κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ κώδωνες καὶ οἱ στόμαχοι ἐσήμαινον μεσημβρίαν, ὁ θόρυβος ἤρχιζεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ κοπάζῃ, αἱ ὁδοὶ ἐκενώθησαν, ἐνῷ αἱ οἰκίαι καὶ τὰ ξενοδοχεῖα ἐπληρώθησαν.

Τοιουτοτρόπως λοιπόν, ὅταν ὁ Ἱερώνυμος Cantecor εἰσῆλθε διὰ δευτέραν φορὰν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς «Χρυσῆς Καμπάνας,» εὗρεν αὐτὸ πλῆρες. Πλούσιοι χωρικοὶ τῶν περιχώρων, ἁπλοὶ ἀστοί, καὶ ἐν ἑνὶ λόγῳ ἄνθρωποι εἰς τοὺς ὁποίους ὁ Cantecor δὲν ἔδιδε καμμίαν προσοχήν, ἦσαν ἐκεῖ μαζευμένοι.

Τὸ βλέμμα του προσηλώθη ἀποκλειστικῶς ἐπὶ μιᾶς ὁμάδος εὐγενῶν, οἱ ὁποῖοι διεκρίνοντο τῶν ἄλλων ἐκ τῆς ἐνδυμασίας καὶ τῶν τρόπων, καὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ κατάσκοπος τοῦ Fouché ἀνεγνώρισε τὸν κόμητα τοῦ Theix ἐκ τῶν πριγκήπων de Croix, τὸν Chevalier—Garde τῆς Ἀουστερλίτσης, ὁ ὁποῖος ἐκτὸς τῆς μελαγχολικῆς μορφῆς του ἐφαίνετο καθ' ὅλα τ' ἄλλα πολὺ καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν του.

Οἱ ἀποτελοῦντες λοιπὸν τὴν ὁμάδα αὐτὴν ἦσαν ἀκριβῶς οἱ ἴδιοι θεσιθῆραι, οἱ ὁποῖοι διῆλθον τὴν πρωΐαν των ἐν τῇ αὐλῇ τῶν ἀνακτόρων.

Πλὴν τοῦ κόμητος τοῦ Theix, εὑρίσκοντο ἐκεῖ ὁ γνωστὸς πλέον εἰς ἡμᾶς κ. Grandlys, ὁ ὑποκόμης d' Immarmont, ὁ κόμης de Prungey d' Hautresme, ὁ μαρκήσιος de Nèventer, ὁ κόμης de Novare, ὁ ἱππότης d' Orsimont, ὁ κ. Miquelet des Marches, ὁ κ. de Rantigny καὶ ὁ κ. Martinsart.

Ὁ τελευταῖος οὗτος, εὑρισκόμενος εἰς τὸ μέσον, ὑπεκλίνετο ὁλονὲν πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπιδαψιλεύων εἰς αὐτοὺς παντὸς εἴδους φιλοφρονήσεις καὶ περιποιήσεις.

— Κύριοί μου, σᾶς παρακαλῶ, κάμετέ μου τὴν χάριν, νὰ δεχθῆτε τὴν πρόσκλησιν τὴν ὁποίαν σᾶς κάμω μὲ ὅλην μου τὴν καρδιά. Καλλίτερον παντὸς ἄλλου, ἐννοῶ τὴν τιμὴν τὴν ὁποίαν ἐξαιτοῦμαι, διότι ὅλοι εἶσθε εὐγενεῖς, ἐνῷ ἐγὼ δὲν εἶμαι ἢ ὁ υἱὸς ἁπλοῦ τραπεζίτου. Ὅλοι ἐγέλασαν· κανεὶς δὲν ἠγνόει τὴν κολοσσιαίαν περιουσίαν τοῦ Martinsart πατρὸς, ὁ ὁποῖος ἦτο πρὸ δεκαετίας προμηθευτὴς τοῦ στρατοῦ, τραπεζίτης τῆς αὐλῆς, καὶ εἶχε μὲ τὴν Ἰωσηφίναν ἀνοικτοὺς λογαριασμούς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐσκόπουν νὰ κλείσουν ποτέ. Συχνὰ αὐτοὶ οἱ πρίγκηπες διελάλουν τὰς ὑπηρεσίας τοῦ τραπεζίτου. Ὁ Martinsart υἱὸς ἐξηκολούθησεν.

— Πρέπει νὰ συνηθίσωμεν εἰς τὰ καθήκοντα τῆς συναδελφότητος· διότι αὔριον, χωρὶς καμμίαν διάκρισιν τίτλων ἢ εὐγενοῦς καταγωγῆς, θὰ εἴμεθα ὅλοι ἀξιωματικοὶ τῆς αὐτοκρατορίας.

Μερικοὶ συγκατένευσαν.

— Λοιπὸν, ἂς γνωρισθῶμεν καλὰ ἀναμεταξύ μας καὶ ἂς συμφάγωμεν. Σᾶς ἐζήτησα ἤδη τὴν ἄδειαν νὰ παραγγείλω τὸ γεῦμα.

Ὁ ἱπποκόμης d' Orsimont, πολὺ καθὼς πρέπει ἀλλὰ καὶ πολὺ πτωχὸς νέος, ἀπήντησε λυπηρῶς:

— Ἐγὼ παραιτοῦμαι ἀπὸ τὰ ἔξοδα, ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὸν κατάλογον τῶν φαγητῶν θὰ συνεργασθῶμεν, διότι βεβαίως εἶμαι ὁ πλέον λαίμαργος ἄνθρωπος τῆς Γαλλίας.

— Ἐπηρμένε!, ἀπήντησεν ὁ υἱὸς τοῦ τραπεζίτου.

Ὅλοι ἐγέλασαν, ἐκτὸς τοῦ δυστυχισμένου κόμητος τοῦ Theix, ὁ ὁποῖος δὲν ἠδυνήθη νὰ μειδιάσῃ παρὰ κατόπιν μεγάλης προσπαθείας.

— Κύριέ μου, εἶπεν ὁ Grandlys, λυποῦμαι πολὺ ὅτι θὰ σᾶς ἀρνηθῶ τὴν χάριν αὐτήν.

Κανεὶς δὲν ἠμπόρεσε νὰ ἐννοήσῃ ἐὰν ἡ βασιλικὴ αὐτὴ ἀπάντησις ἐλέχθη σοβαρῶς, ἢ χάριν ἀστειότητος.

— Λυποῦμαι πολὺ, ἐξηκολούθησεν ὁ Grandlys, ἀλλ' ἔχω κ' ἐγὼ καλέσει εἰς γεῦμα τοὺς κ. κ. Immarmont καὶ τὸν κόμητα Prunpey d' Hautresme.

— Ἄ! δὲν πειράζει ἀγαπητέ μου κύριε, ἐξαγοράζω τὴν πίστωσίν σας καὶ μάλιστα τοῖς μετρητοῖς· αὐτὸς βλέπετε, εἶνε ἕνας συμβιβασμὸς πολὺ συνήθης εἰς τὴν οἰκογένειάν μας.

Ἡ ἀπρόοπτος αὐτὴ ἐπεξήγησις προϊκάλεσε νέαν ἔκρηξιν γέλωτος εἰς τὸν ὅμιλον.

Κατόπιν τόσης ἐγκαρδιότητος καὶ ἐλευθερίας προσεχώρουν ἤδη εἰς τὸν κύκλον οἱ κ. κ. Miquelet des Marches καὶ Rantigny, ὅταν αἴφνης, ἠκούσθησαν ἀπὸ μακρὰν δυναταὶ φωναὶ ὁλονὲν πλησιάζουσαι καὶ ὁ ἔρρυθμος ποδοβολητὸς τῶν ἵππων. Τὰ παράθυρα τῆς αἰθούσης ἐγέμισαν ἀπὸ τοὺς νέους, οἱ ὁποῖοι ἔτρεξαν νὰ ἰδοῦν τί εἶνε.

Ἐκείνην τὴν στιγμὴν διήρχετο ἔμπροσθέν των, συρομένη ὑπὸ τεσσάρων ἵππων, ἅμαξα ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐκάθητο ὁ αὐτοκράτωρ, περιστοιχούμενος ὑφ' ἑνὸς σώματος ἐφίππων κυνηγῶν. Κατὰ τὴν, συνήθειάν του, ἐνέσκυπτε ὡς ἄνεμος εἰς τὴν ἔπαυλιν χωρὶς ποτὲ νὰ εἰδοποιήσῃ κανένα.

Ἔφερε τὴν πρασίνην στολὴν τῶν κυνηγῶν τῆς σωματοφυλακῆς του, ἔχων πρὸς τ' ἀριστερά του μὲν τὸν Berthier, ἀπέναντί του δὲ τὸν Savary· κ' ἕνα συνταγματάρχην τῶν ἐπιτελῶν. Ἐφαίνετο ἀκόμη τόσον νέος, εὔρωστος καὶ ὑπερήφανος.

Χωρὶς νὰ χαιρετᾷ τὸ ζητωκραυγάζον πλῆθος, προσήλωσε τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπὶ τοῦ ξενοδοχείου ἐκ τοῦ ὁποίου ἠκούοντο αἱ ζητωκραυγαί.

Εἰς τὰ παράθυρα τῆς «Χρυσῆς Καμπάνας» διέκρινε τὴν εὐγενῆ νεότητα, τὴν ὁποίαν τόσον ἠγάπα κι' ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐσκόπευε νὰ στηρίξῃ μέρος τῆς δυνάμεώς του.

Ὁ Miquelet des Marches, ὁ Martinsart, ὁ Rantigny καὶ ὁ Orsimont ἐκραύγαζον μὲ ὅλην των τὴν δύναμιν.

— Ζήτω ὁ αὐτοκράτωρ.

Ἐνῷ οἱ Prungey, Novare, Immarmont, Theix, Nèventer, ἀπεκαλύφθησαν σιωπηλοί, ὅπως κι' αὐτὸς ὁ Grandlys παρὰ τὴν θέλησίν του.

Ὁ αὐτοκράτωρ εἶχε πλέον περάσει καὶ ὁ τελευταῖος ἱππεὺς τῆς συνοδίας του εἶχεν ἐξαφανισθῇ ἐντὸς τῆς κόντως. Εἰς τὴν αὐθουσαν τοῦ ξενοδοχείου ἐπεκράτει ἄκρα σιγὴ, ἡ σιγὴ ἐκείνη ἥτις ἀκολουθεῖ τὰς μεγάλας συγκινήσεις.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Cantecor, μαζευμένος εἰς μίαν γωνίαν τῆς αἰθούσης, ἐλάμβανε σημειώσεις καὶ ὁ Grandlys, λαβὼν ὡς φαίνεται κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην μάθημα ἱστορίας καὶ πραγματικότητος, στραφεὶς πρὸς τὸν Martinsart, εἶπε μὲ φωνὴν μαλακὴν, σχεδὸν θωπευτικήν:

— Δεχόμεθα τὴν πρόσκλησίν σας, κύριε Martinsart.

— Ζήτω ὁ αὐτοκράτωρ, ἐφώναξεν πάλιν ὁ νέος, τὶ ὡραία ἡμέρα ἡ σημερινή.

Ὡς νὰ ὑπήκουσεν εἰς κάποιαν μυστηριώδη κι' ἀνεξήγητον ὥθησιν, ὁ Grandlys ἐπρόφερε τὰς λέξεις αὐτὰς αἱ ὁποῖαι χωρὶς νὰ τὸ εἰξεύρῃ διερμήνευον τὴν γνώμην καὶ τῶν τελευταίων δισταζόντων, διότι ἀμέσως ἐδήλωσαν συμμετοχὴν εἰς τὸ γεῦμα οἱ Novare, Theix καὶ Nèventer.

Καὶ τώρα, ἂς ἑτοιμάσωμεν οἱ δύο μας τὸν κατάλογον τῶν φαγητῶν, Orsimont, εἶπεν, ὁ Martinsart, σύρων τὸν ἱππότην πρὸς τὰ μαγειρεῖα.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΗΤΣΑ ΠΕΡΡΟΤΗ

Ἐπιθεωρησις του Μηνος

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Θὰ ἦτο ὄντως ἱστορική, ὡς λίαν ἐμφαντικῶς ἐκλήθη, ἡ συνεδρίασις τῆς Βουλῆς τῆς 18ης Φεβρουαρίου, ἂν ὅ,τι ἐλέχθη καὶ ὅ,τι ἐψηφίσθη κατ' αὐτὴν ἐγένετο ἐν **πλήρει** εἰλικρινείᾳ καὶ μὲ **μόνον** σκοπὸν τὴν βελτίωσιν τοῦ πολιτειακοῦ καθεστῶτος. Βεβαίως οὐδεμία χωρεῖ ἀμφιβολία περὶ τῶν προθέσεων τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὅλως ἰδιαιτέρως τοῦ εὐθυτάτου τὸν χαρακτῆρα Πρωθυπουργοῦ· ἀλλὰ τίποτε δὲν ἐγγυᾶται καὶ περὶ τῆς ἀμεροληψίας τῆς μεγάλης μερίδος τῶν ψηφισάντων ὑπὲρ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ἐφ' ὅσον καὶ τὸ κατ' ἐξοχὴν ἀνορθωτικὸν αὐτὸ μέτρον ἐψηφίσθη **ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν κομματικῶν ἀρχηγῶν.**

Τὰ κόμματα ἐν Ἑλλάδι—ἐλέχθη καὶ ἀλλοτε ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης—δὲν ἀντιπροσωπεύουν ἢ **καθαρῶς προσωπικὰ** συμφέροντα, αἱ δὲ σχέσεις καὶ ἡ ἀλληλεγγύη μεταξὺ ἀρχηγοῦ καὶ ὀπαδῶν ἔχουν ἀναγκαστικῶς ὡς βάσιν τὴν ἰδιοτέλειαν. Ἀδιάφορον ἂν οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ κόμμα βουλευταὶ ἀπολαμβάνουν ἀτομικὰς ὠφελείας· ἐκλέγονται διὰ παροχῶν καὶ λαμβάνουν τοιαύτας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ δὲ πολιτεία των οὐδένα σκοπὸν ἔχει γενικοῦ συμφέροντος. Εἰς τὸ ζήτημα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, προκειμένου οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους νὰ δώσουν εἰς τὸν Λαὸν ἀπόδειξιν τῶν ἀγνῶν των αἰσθημάτων, **ὤφειλον** πρωτίστως νὰ ἀπεκδυθοῦν τὸν κομματικὸν ἄνθρωπον, χειραφετούμενοι τῶν ἀρχηγῶν των, καὶ νὰ ψηφίσῃ ἕκαστος **ἐλευθέρως καὶ ἀνεξαρτήτως.**

Ἀντὶ τούτου, πλὴν ὀλιγίστων, προσέτρεξαν καὶ πάλιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι κατὰ διαφόρους ἐποχὰς καὶ ἀναλόγως τῶν φιλαρχικῶν των βλέψεων ὡδήγησαν τὸν τόπον εἰς τὴν ἀποσύνθεσιν καὶ τὴν καταστροφήν· ἀφοῦ δὲ, ὡς κοινοὶ ἐπιχειρηματίαι, συνεζήτησαν προηγουμένως μεταξύ των τί συμφέρει ἢ δύναται νὰ βλάψῃ **τὸ κόμμα**, προσῆλθον εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ δεχθοῦν τὴν Ἀναθεώρησιν, ὄχι ἐκ πεποιθήσεως, ἀλλ' ὡς **ἀναγκαῖον κακόν.** Οἱ δὲ Ἀρχηγοὶ ἐπωφελήθησαν δεξιώτατα τῆς περιστάσεως ὅπως ἀναστηλώσουν, μὲ βλέψεις μελλούσης δράσεως, τὸ κλονισθὲν γόητρόν των, φροντίσαντες, διὰ τορνευτῶν φράσεων καὶ ρητορικῶν σχημάτων νὰ ὑποσημάνουν ὅτι, χρεωκοπήσασα ἡ Ἐπανάστασις, ἐζήτησε διέξοδον εἰς τὴν σύγκλησιν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως. Ἡ κωμῳδία ὁμολογουμένως ἐπαίχθη θαυμασίως καὶ ἐχειροκροτήθησαν ἀμοιβαίως οἱ Ἀρχηγοὶ πρωταγωνισταὶ, εἰσπνεύσαντες ἅπαξ ἔτι μὲ ἡδονὴν παρῳχημένων ἡμερῶν τὸ θυμίαμα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν εὐπίστων. **Ἀλλ' εἰς τὸ πνεῦμα τῶν σοβαρῶν ἡ συνεδρίασις τῆς 18ης Φεβρουαρίου ὑπῆρξεν ἐν πολλοῖς εὑρεῖα κωμῳδία.**

*

Ἴσως ὁ εἰλικρινέστερος μεταξὺ τῶν ἀντιπολιτευομένων ὑπῆρξεν ὁ κ. Κυρ. Μαυρομιχάλης, διότι, μολονότι ἡ πολιτεία του εἰς τὸ ζήτημα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ὑπῆρξεν ἀντιδραστική, ὑπῆρξεν ὅμως καθαρῶς τοιαύτη καὶ εἶχε τὸ θάρρος νὰ τὸ δηλώσῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Ἐλέχθησαν δὲ καὶ μερικαὶ μεγάλαι ἀλήθειαι ὑπὸ τοῦ κ. Μαυρομιχάλη, τὰς ὁποίας οὔτε ἡ ρητορικὴ δεινοτης τοῦ ἐκ Κερκύρας πολιτευτοῦ, οὔτε ἡ ἰδιαία φρασεολογία τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐλάσσονος ἠδυνήθησαν νὰ ἀντικρούσουν ἐπαρκῶς. «Δὲν πταίει τὸ πολίτευμα, εἶπεν ὁ ἐξ Οἰτύλου πολιτευτὴς, διὰ τὰ δεινοπαθήματα τῆς χώρας, **ἀλλὰ πταίουν ἐκεῖνοι οἵτινες δὲν ἠθέλησαν νὰ τὸ ἐφαρμόσουν πιστῶς καὶ εἰλικρινῶς».** Ἔπρεπε ν' ἀκουσθοῦν ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ τοιοῦτοι λόγοι ἐκ τοῦ στόματος δράσαντος πολιτευτοῦ, διὰ νὰ πιστοποιηθῇ ὅτι ἡ κακοδαιμονία καὶ ἡ σαπρία τῆς πολιτειακῆς μας καταστάσεως ὀφείλονται εἰς τοὺς κατὰ καιροὺς κυβερνήσαντας, καὶ κατὰ μείζονα λόγον εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐκορύφωσε τὸ σύστημα τῆς συναλλαγῆς καὶ τὸ ἐνεθάρρυνεν εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ κατακλύσῃ πάσας τὰς τάξεις, πάντας τοὺς κλάδους καὶ πάσας τὰς ἱεραρχίας. Τὸ ἐπιχείρημα τοῦ κ. Θεοτόκη, ὅτι τὰ πράγματα κατίτχυσαν τῶν εἰλικρινεστέρων καὶ πατριωτικωτέρων θελήσεων, εἶνε κενὸν σημασίας, διότι δὲν διοικοῦν τὰ πράγματα τὸν κυβερνήτην, ἀλλ' ὁ κυβερνήτης τὰ πράγματα· ἐὰν δὲ οὗτος ἀδυνατεῖ νὰ τὸ κατορθώσῃ, σημαίνει ὅτι εἶνε ἀνεπαρκὴς καὶ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ **εἰλικρίνεια** καὶ ὁ **πατριωτισμὸς** ἐπιβάλλουν

τὴν παραίτησιν. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ κ. Θεοτόκης συχνὰ κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον τῆς πρωθυπουργίας του ὠμίλησε περὶ παραιτήσεως, ἀπέφυγεν ὅμως νὰ τὴν πραγματοποιήσῃ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ λαὸς ὄχι μόνον τὴν ἀπεδέχετο ἀλλὰ καὶ τὴν ἐζήτει ὁμοθύμως. Δὲν παρητήθη, διότι ἤθελε παντὶ σθένει νὰ μείνῃ Ἀρχηγὸς τοῦ ἀπλήστου κόμματος τοῦ ὁποίου τοὺς ὀπαδοὺς δεσμεύει τὸ συμφέρον, καὶ σήμερον, ὁπόταν μία Ἐπανάστασις ἀγωνίζεται διὰ νὰ ἐξολοθρεύσῃ τὸν κομματισμόν, αὐτὸς ὑποβιβάζει τὴν Ἐπανάστασιν πρὸ τῆς κοινῆς γνώμης, διὰ νὰ σώσῃ τὰ προσχήματα τοῦ κόμματος. **Ἀλλ' ἔχουσι γνῶσιν οἱ φύλακες.**

⁂

Ὁ κ. Γ. Θεοτόκης ἔψεξε τὸν τέως Πρωθυπουργὸν ὅτι ἐπαρουσιάσθη πρὸ τῆς Βουλῆς **ἐντολοδόχος ἐξουσιῶν ἐκτὸς τῶν νομίμων ἐξουσιῶν τοῦ Κράτους**· ἔλαβεν ὅμως ἀπάντησιν ἥτις, μολονότι ἔμεινεν ἀσχολίαστος, δὲν ἦτο ὀλιγώτερον μεστὴ ἐννοιῶν: «**Κάλλιον παντὸς ἄλλου γνωρίζετε ὑμεῖς,** ἀντεῖπεν ὁ κ. Μαυρομιχάλης, **ὅτι ἤλθον τῇ ἐντολῇ τοῦ Βασιλέως**». Ἀνεμνήσθη ἆρά γε ὁ ποτὲ κραταιότατος Ἀρχηγὸς τῆς πλειονοψηφίας ὅ,τι τὴν μακροτέραν του πρωθυπουργίαν ὀφείλει εἰς τὴν Βασιλικὴν εὔνοιαν; ὅτι, ἂν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν δὲν εὗρεν ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ ἰσχυρὰν ἀντιπολίτευσιν, ὀφείλει τοῦτο εἰς τὴν σιωπηρὰν ὑποστήριξιν ἐκ μέρους κόμματος δημιουργηθέντος, ὡς γενικῶς ἐπιστεύετο, Ὑψηλῇ ἐμπνεύσει, πρὸς ἐξουδετέρωσιν ἀποτελεσματικῆς ἀντιδράσεως; Ἴσως ἡ μνεία τοῦ Στέμματος ἔφερεν ἐπίσης εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἐκ Κερκύρας πολιτευτοῦ ἐποχὴν ὄχι ἀπομεμακρυσμένην, ὅτε, πρωθυπουργοῦντος τοῦ κ. Μαυρομιχάλη **τῇ συνημμένῃ ἐντολῇ Στέμματος καὶ Ἐπαναστάσεως,** διωργανοῦτο ἐν Κερκύρᾳ ἀντεπαναστατικὴ διαδήλωσις ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς διελεύσεως ἐκεῖθεν τοῦ Διαδόχου, καταλείξασα, ἂν μὴ τἄλλο, ὅτι ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Μείζονος διετέλει ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ μετὰ τῆς Αὐλῆς καὶ τοῦ Βασιλικοῦ του ἐπισκέπτου. Ἀλλὰ σήμερον, ἡ φιλία τοῦ ἐξ Οἰτύλου πολιτευτοῦ, ἀποτυχόντος εἰς τὴν διεξαγωγὴν διττῆς ἐντολῆς, εἶνε ὄχι μόνον περιττὴ ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνος, ὁ δὲ κ. Θεοτόκης, καιροσκόπος καὶ ἄριστος ψυχολόγος, ἀποκηρύσσῃ πρῶτος τὸν πεσόντα καὶ δημιουργεῖ νίκην δι' ἑαυτὸν ἐκ τῆς ἀποτυχίας τοῦ συμμάχου του.

⁂

Τί ἆρά γε ἐσήμαινον τὰ χειροκροτήματα τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐλάσσονος διὰ τὸν ἀρχαῖον του ἀντίπαλον; Εἶνε ἀπίθανον πολιτευτὴς τῆς κοινοβουλευτικῆς πείρας καὶ τῆς νοημοσύνης τοῦ κ. Δ. Ράλλη νὰ ἔδωκε μεγάλην πίστιν εἰς ὡραίας φράσεις προορισμένας ὅμως νὰ ἀπηχήσουν μᾶλλον ἐκτὸς ἢ ἐντὸς τοῦ Βουλευτηρίου. Μὴ τάχα ἐχειροκροτήθη ἡ ἠθοποιία, ἢ μήπως ἡ διαχυτικὸ-

της τοῦ κ. Ράλλη ἦτο ἀκράτητος ἐκδήλωσις εὐγνωμοσύνης διότι ὁ κ. Θεοτόκης πανηγυρικῶς ἀπεδοκίμασε τὸν κ. Μαυρομιχάλην, τὸν ἐφιάλτην καὶ κακὸν δαίμονα τοῦ ἐξ Ἀττικῆς πολιτευτοῦ; Ὁπωσδήποτε ἡ κατάπτωσις τοῦ ἡγέτου τοῦ Ἐθνικοῦ κόμματος προσήγγισε τοὺς δύο Ἀρχηγοὺς τῆς Ἀντιπολιτεύσεως· μένουν ὅμως προβληματικὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς προσεγγίσεως.

⁂

Ἐλέχθη ἐν τῇ Βουλῇ, ὡς ἐπιχείρημα κατὰ τῆς συγκλήσεως Ἐθνοσυνελεύσεως, ὅτι θὰ ἐκφαυλίσῃ περισσότερον τὸν τόπον διότι οἱ ὑβρισθέντες ὡς φαυλεπίφαυλοι Βουλευταὶ θὰ ἔλθουν εἰς διπλάσιον ἀριθμὸν νὰ συζητήσουν ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει. Προφανῶς ὁ Βουλευτὴς ὅστις ἠθέλησε νὰ δώσῃ τοιαύτην εἰκόνα τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ἐκλογῆς του· δὲν πρέπει ὅμως νὰ πιστεύῃ ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, ὅστις ἐπανεστάτησε κυρίως χάριν τῆς χειραφετήσεώς του ἀπὸ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ φατριασμοῦ καὶ τῆς συναλλαγῆς, θὰ δείξῃ ἱκανὴν ἀφέλειαν ὥστε νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν θεσμῶν του εἰς τοὺς διαφθορεῖς αὐτῶν. Ἀναμφιβόλως θὰ καταβληθοῦν πολλαὶ προσπάθειαι ὅπως οἱ μέχρι τοῦδε διὰ πολλαπλῶν μέσων σφετερισθέντες τὴν λαϊκὴν ψῆφον ἐξασφαλίσουν θέσιν ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει· ἀλλ' εὐτυχῶς, ἐκτὸς τοῦ νομοθετικοῦ μέτρου τὸ ὁποῖον συμπεριελήφθη εἰς τὰ τελευταῖα αἰτήματα τοῦ Στρατιωτικοῦ Συνδέσμου ἐναντίον τῆς ἐξαγορᾶς τῆς συνειδήσεως τοῦ ἐκλογέως, συντελεῖται αὐτὴν τὴν στιγμὴν σοβαρὰ ἐργασία ἐκ μέρους προσώπων ἐντελῶς ξένων πρὸς τὴν πολιτικὴν καὶ ἀναντιρρήτου ἠθικῆς, μὲ σκοπὸν τὴν συστηματικὴν διαμόρφωσιν τοῦ λαοῦ καὶ διαφώτισίν του εἰς τὸ ζωτικὸν ἰδίως ζήτημα τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀντιπροσώπων του. Δύναται συνεπῶς νὰ θεωρηθῇ βέβαιον ὅτι μόνον **ἐκλεκτοὶ** θὰ λάβουν θέσιν εἰς τὴν Βουλὴν τῆς 1ης Σεπτεμβρίου, **χαίροντες τῆς πλήρους** ἐμπιστοσύνης τοῦ Ἔθνους, ἀλλὰ καὶ **πλήρως** ἄξιοι τοιαύτης ἐμπιστοσύνης.

⁂

Δὲν ὠφελεῖ τίποτε νὰ μὴ λέγηται εὐθαρσῶς ἡ ἀλήθεια ἔστω καὶ εἰς ζητήματα δυνάμενα νὰ θίξουν Βασιλικὸν γόητρον, ὅταν τὰ γεγονότα ἐξελισσόμενα πρόκειται νὰ φέρουν αὐτὰ τὴν διάψευσιν. Αἱ διαβεβαιώσεις τοῦ Τύπου καὶ ὅλαι αἱ ἐπίσημοι δηλώσεις ἀφ' ἧς ἐξερράγη ἡ Ἐπανάστασις οὐδένα κατώρθωσαν νὰ πείσουν ὅτι τὸ κίνημα ἐν μέρει δὲν ἐνεῖχεν ἀντιδυναστικὸν χαρακτῆρα· ἡ ἀνάγκη εἰς ἣν εὑρέθη τελευταίως τὸ Στέμμα νὰ συστήσῃ εἰς τὸν Διάδοχον τοῦ Θρόνου παράστασιν τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν διαμονῆς του τὸ ἀπέδειξεν ἐπαρκῶς. Δὲν ἔπεται ὅτι τὸ κακὸν εἶναι ἀθεράπευτον: προεκλήθη προφανῶς ἐκ παρεξηγήσεων καὶ ἀνετύχθη ἐξ αἰτίας τῆς προπετοῦς στάσεως ὀλίγων αὐλοκολάκων οἱ ὁποῖοι ἠθέλησαν νὰ ἐκμεταλλευθοῦν Ὑψηλὰς εὐνοίας. Ἡ διάστασις μεταξὺ

Διαδόχου καὶ Στρατοῦ, ἥτις κυρίως βαρύνει εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, θὰ ἐκλείψῃ εὐθὺς ὡς ἀπομακρυνθοῦν ἐκ τοῦ πλευροῦ τοῦ Βασιλικοῦ Πρίγκηπος οἱ κακοὶ εἰσηγηταί. Ἂς τὸ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὁ Διάδοχος ἐπανακάμπτων εἰς τὴν χώραν ὅπου μέλλει νὰ βασιλεύσῃ, καὶ ἂς ἦνε πεπεισμένος ὅτι ὁ λαός του θὰ τὸν σεβασθῇ καὶ θὰ τὸν λατρεύσῃ.

⁂

Ἐξακολουθεῖ ὀξυτάτη ἡ Πατριαρχικὴ κρίσις καὶ δικαιοῦται τις νὰ πιστεύῃ ὅτι ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Θρησκείας καὶ τὸ Ἱερατεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπώλεσαν τὴν συναίσθησιν τῶν καθηκόντων των. Ὁ Πατριάρχης Ἰωακεὶμ ἀπέδωκε μεγίστας ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Γένος, ἀλλὰ διὰ τῆς σημερινῆς του πολιτείας ἐπισκιάζει τὸ ἔνδοξον παρελθόν του καταρρίψας τὸ θρησκευτικὸν γόητρον· καὶ τοῦτο εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ὅλοι οἱ ἐχθροὶ τῆς Ὀρθοδοξίας συνασπίζονται ὑπὸ τὰ ὄμματά του διὰ νὰ μᾶς σμικρύνουν καὶ μᾶς ἐξευτελίσουν.

Ἀντιθέτως, ἀγγέλλεται ἐκ Κύπρου τὸ χαρμόσυνον γεγονὸς τῆς συμφιλιώσεως τῶν δύο ἀντιπάλων μερίδων καὶ πρέπει νὰ ἐλπίζηται ὅτι ἐξέπνευσεν ἐκεῖ ὁ κομματισμὸς ὁ ἐπὶ τόσα ἔτη διαιρέσας τὴν νῆσον. Οἱ πατριῶται Κύπριοι κατενόησαν τὴν ἀνάγκην τῆς συμπνοίας καὶ τοῦ ἱερέμου πνεύματος πρὸς ἐπιδίωξιν τῶν ἰδανικῶν των· ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία ἂς λάβῃ παράδειγμα ἐκ τῶν τέκνων της.

ΜΙΛΤ. ΙΩΣΗΦ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

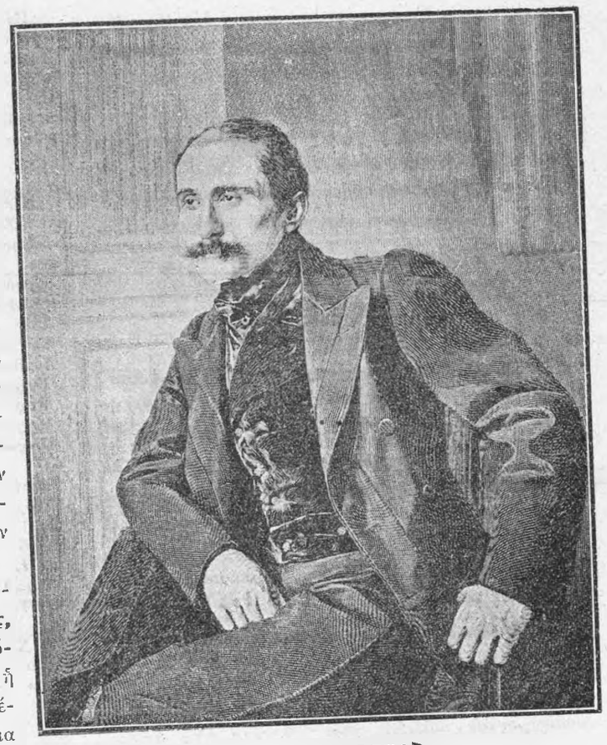

ΕΔΜΟΝΔΟΣ ΡΟΣΤΑΣ

CHANTECLER.—Θὰ ἦτο τολμηρὸν νὰ ἐκφέρῃ τις κρίσιν ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ Ροστὰν ἐκ τῶν δύο παρασταίσεων αἵτινες ἐδόθησαν εἰς τὸ Βασιλικὸν Θέατρον ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ θιάσου, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν κ. κ. Henry Hertz καὶ Jean Coquelin. Εἶνε πιθανὸν ὅτι οἱ ἐν λόγῳ διευθυνταὶ καὶ ὁ ἐργολάβος ὅστις συνεβλήθη ἐντεῦθεν μετ' αὐτῶν ἐθεώρησαν τὴν περίστασιν κατάλληλον πρὸς ἐκμετάλλευσιν τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἐδμ. Ροστὰν καὶ τοῦ πρωτοτύπου ἔργου του, συναθροίσαντες δὲ δυστυχῶς ὄχι μόνον μετριότητας, ἀλλὰ καὶ πλείστους ἐντελῶς ἀξέστους ἠθοποιούς, ἀνέλαβον τὴν ἐπιχείρησιν: ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα αἱ παραστάσεις ἐπέτυχον, ἀφοῦ τὸ Βασιλικὸν Θέατρον ὑπερεπληρώθη ἀπὸ τὸν ἐκλεκτότερον καὶ ὡραιότερον κόσμον καὶ αἱ εἰσπράξεις ἦσαν ὑπέρογκοι· σταματᾷ ὅμως ἐδῶ ἡ ἐπιτυχία.

Τὸ ἔργον τοῦ Ροστὰν ἠδικήθη εἰς βαθμὸν ἀσυγχώρητον λόγῳ ἀποδόσεως ἐννοίας, ἐπαρκείας ἀμφιέσεως καὶ σκηνικοῦ διακόσμου· εἶνε δὲ ἐκ τῶν ἔργων τῶν ὁποίων ἡ ἐπιτυχία ἐξαρτᾶται μεγάλως ἐκ τῆς ἐκτελέσεως. Οὐχ ἧττον, μερικὰ ἀληθῶς θαυμάσια εἰς λυρισμὸν μέρη ἐνεθουσίασαν καὶ κατεχειροκροτήθησαν, τὸ δὲ Ἀθηναϊκὸν κοινόν, μολονότι ὑποστὰν γενναίαν ἀφαίμαξιν, ἀπεχώρησεν ἐν τῷ ὅλῳ ἱκανοποιημένον, διότι εἶδε σχεδὸν συγχρόνως μὲ τοὺς Παρισινούς, ἔστω καὶ ἐν παρῳδίᾳ, τὸ θεωρούμενον ὡς μεγαλούργημα τοῦ Γάλλου συγγραφέως.

ΟΤΑΝ ΚΥΡΙΑΙ τῆς ἀνωτέρας τάξεως ἀφωσιοῦνται ὁλοψύχως εἰς τὴν περίθαλψιν τῶν ἀπόρων καὶ συνεισφέρουν κόπους καὶ προσωπικὴν ἐργασίαν, ἐπιβάλλεται ὄχι μόνον ὁ ἔπαινος καὶ ὁ θαυμασμός, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑλικὴ συνδρομή. Αἱ εὐγενεῖς κυρίαι αἱ μεριμνῶσαι περὶ τῆς προαγωγῆς τοῦ ἔργου τῆς «Φιλοπτώχου», εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται νὰ ἀνταποκρίνηται πληρέστερον εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐνδείας, ἀσχολοῦνται ἤδη φιλοτίμως εἰς τὴν διοργάνωσιν τῆς ἐτησίας ἑορτῆς τῆς Ἀδελφότητος, καταβάλλουσαι πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως ἡ φιλανθρωπία τοῦ κοινοῦ εὕρῃ ὅσον τὸ δυνατὸν τερπνότερον ἀντάλλαγμα. Τὸ πρόγραμμα κατηρτίσθη μετὰ πολλῆς ἐκλεκτικότητος, τῇ εὐγενεῖ συμμετοχῇ τῆς Κας Νίνας Φωκᾶ καὶ τῶν καθηγητῶν τοῦ Ὠδείου.

Ἡ ἑορτὴ θέλει δοθῇ ἐν ἡμερίδι εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου τὴν Κυριακὴν 7 Μαρτίου· ἐδήλωσαν δὲ αἱ κυρίαι τῆς ἐπιτροπῆς ὅτι δι' ἑαυτὰς θὰ κρατήσουν θεωρεῖα β' σειρᾶς, τῶν τῆς α' σειρᾶς τιθεμένων εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κοινοῦ.

Θὰ ἦτο περιττὴ πᾶσα σύστασις πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἑορτῆς. Οἱ συμπολῖται μας, εἶμ θα βέβαιοι, θὰ σπεύσουν διὰ τῆς εἰσφορᾶς των νὰ διατρανώσουν ὅλοι τὸ μέγα ἐνδιαφέρον των διὰ τὸ εὐεργετικώτερον τῶν Σωματείων μας.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσοῦ» ὁ κ. ΑΛΕΞ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ, ὑφηγητὴς τῆς Ἀρχαιολογίας, ἀνέπτυξε ἐν σειρᾷ τριῶν διαλέξεων **περὶ τῶν μεγάλων τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος καλλιτεχνῶν,** *ποικίλλας τὸ θέμα του μὲ φωτεινὰς προβολὰς πλείστων ἀριστουργημάτων τῆς Ἑλληνικῆς ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς. Ὡμίλησε διαδοχικῶς περὶ τῶν μεγάλων ζωγράφων καὶ ἀγγειογράφων, περὶ ἀρχαίων ἀγαλμάτων καὶ ἀναγλύφων καὶ περὶ τῶν ἀνασκαφῶν ἐν Πομπηΐᾳ.*

***

Ὁ κ. ΓΕΩΡΓ. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ ἔκαμε λίαν ἐνδιαφέρουσαν διάλεξιν περὶ **Ἄννας τῆς Κομνηνῆς** *εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς, ἐνώπιον ἐκλεκτωτάτου ἀκροατηρίου.*

ΒΙΒΛΙΑ & ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Πολλῆς ἐπιστημονικῆς ἀξίας πραγματείαν ἐξέδωκεν ὁ διακεκριμένος τῆς πόλεώς μας ὀφθαλμολόγος κ. ΓΕΩΡΓ. Φ. ΚΟΣΜΕΤΑΤΟΣ περὶ θεραπευτικῆς τῶν νόσων τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τῇ καθ' ἡμέραν πράξει. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι, δεδομένης τῆς ἐπισημονικῆς περιωπῆς τοῦ συγγραφέως, τὸ ἔργον του θέλει τύχῃ ἀρίστης ὑποδοχῆς. Τὴν συγγραφὴν κοσμοῦν πλεῖσιαι εἰκόνες ἐκ τοῦ κειμένου, λίαν ἐνδιαφέρουσαι.

***

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ :

Τὸ δελτίον τοῦ Φεβρουαρίου τῆς ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ, μὲ μελέτας ἐπὶ τῆς ἀσθενείας τῶν Ἑσπεριδοειδῶν τοῦ Πόρου, περὶ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν μελισσίων, τῆς καλλιεργείας τῶν ἀμπελώνων κλπ.

Τὸ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ τῆς κ. Ἑλένης Ο. Ρουσοπούλου, πραγματευόμενον περὶ Ἀγάπης καὶ Ἀμαρτίας, περὶ τῆς Τέχνης τοῦ σιωπᾶν, καὶ μὲ χρησίμους σκέψεις καὶ ὁδηγίας.

***

«ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ». Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος Φεβρουαρίου, περιέχον ἐκλεκτὴν ὕλην καὶ πολλὰς καλλιτεχνικὰς εἰκόνας. Ἐκ τῶν περιεχομένων ἀναφέρομεν τὴν «Γυναικείαν ψυχὴν» πεζὸν ποίημα τοῦ κ. Δ. Καλογεροπούλου, «τὸ Γυναικεῖον ἔνδυμα ἐν τῇ καλλιτεχνίᾳ» ὑπὸ Ν. Βασιλειάδου, ἄρθρον περὶ ἀρχαίων ἀγαλμάτων ἐν Ἀμερικῇ, κλπ. Γραφεῖα ἐν Ἀθήναις, ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22Α.

***

«ΝΕΟΝ ΠΝΕΥΜΑ». Ἐξεδόθη πλῆρες ἐκλεκτῆς ὕλης καὶ καλλιτεχνικῶν εἰκόνων τὸ Γ' τεῦχος τοῦ ἐν Κων)πόλει ἐκδιδομένου ἀρίστου περιοδικοῦ «Νέον Πνεῦμα». Περιεχόμενα :

Carmen Sylva **Ὁ ἔρως καὶ ἡ ζωή.**
Ἑλένης Σβορώνου. Δαντικὴ καρδία, ποίημα.
Σιβίλλης. Ἡ Ἑρμηνίτσα, διήγημα.
Γ. Ἀποστολίδου. Νεκροταφεῖα καὶ ζωή.
Ι. Πολέμη. Καλοτάξειδο, ποίημα.
Τυμβρηστοῦ. Ψέμματα.
Μυρσίνης. Στὴ βάρκα τῆς ἀγάπης μου.
Μαρίας Παπαριστείδου. Ζωὴ—κῦμα, ποίημα.
Παύλου Νιρβάνα. Σημειώσεις Ἀθηναίου: Πότε ζοῦν αἱ Ἀθῆναι.
Ὁμήρου Μπεκέ. Ὁ ποιητής.
Ἠρ. Γ. Πίντζα. Σοννέτο.
Paul Lacour. Εὔα, μυθιστορία.
Κώστα Γαζία. Ἡ ἀγάπη σου, ἐπίγραμμα.
Δ. Ι. Καλογεροπούλου. Γράμματα ἀπὸ τὰς Ἀθήνας.
Ἠρ. Γ. Πίντζα. Ὁ γάμος τῆς Πεντάμορφης.
Θ. Τ. Παπαδημητρίου. Ἡ Ἀφροδίτη—Ἐλπίδες μαραμένες.
Ν. Χάρη. Laseiate ogni speranza...
Σημειώσεις τοῦ μηνός, κλπ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν ΟΛΓΑΝ Αθ., Suez. Χρήματα καὶ ἐπιστολὴ ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν διὰ φροντίδας. — Λνίδα ΣΤΑΜ. ΚΑΖ, Μυτιλήνην. Ἐπιταγὴ ἐλήφθη.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ

Ὁλόκληρος	σελὶς	εἰς ἓν τεῦχος	Δραχ.	60
Ἡμίσεια	»	»	»	35
Τέταρτον	σελίδος	»	»	20
Ὄγδοον	»	»	»	12

Διὰ χῶρον μικρότερον τιμαὶ ἀνάλογοι.

Δι' εἰκονογραφημένας διαφημίσεις καὶ δι' ἔξ τεύχη ἢ περισσότερα ἰδιαίτεραι συμφωνίαι.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Περὶ τοῦ νέου ὀργανισμοῦ τοῦ Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων τῆς Ἑλλάδος.

Α') Περιορίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῇ κληρωτίδι τιθεμένων κλήρων ἀπὸ ἑνὸς ἑκατομμυρίου εἰς 100,000 τοιούτους. Ἑπομένως περιορίζεται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκδιδομένων ἀκεραίων γραμματίων τοῦ Λαχείου ἀπὸ ἑνὸς ἑκατομμυρίου εἰς 100,000. Σκοπὸς τοῦ περιορισμοῦ τούτου εἶναι ἡ ὁλοσχερὴς τώλησις τῶν γραμματίων, ἥτις ἄχρι τοῦδε δὲν ἐπετυγχάνετο, ἕνεκεν τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν γραμματίων.

Β') Ἡ τιμὴ ἑκάστου ἀκεραίου γραμματίου, ἰσχύοντος διὰ μίαν ἐκ τῶν πέντε καθ' ἕκαστον ἔτος γιγνομένων κληρώσεων τοῦ Λαχείου ὁρίζεται εἰς δρχ. τέσσαρας. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ἀκεραίων τούτων γραμματίων, ἐκδίδονται καὶ τέταρτα γραμματίου, ἰσχύοντα μὲν ἐπίσης διὰμίαν ἐκ τῶν κληρώσεων, ἀλλὰ παρέχοντα δικαίωμα μόνον εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Γ') Τὰ παρεχόμενα κέρδη ἀνεβιβάσθησαν διὰ τοῦ νέου ὀργανισμοῦ εἰς ἓν ἑκατομμύριον δρχ. κατ' ἔτος, ἤτοι ἀνέρχονται εἰς δραχ. 200,000 δι' ἑκάστην τῶν πέντε κληρώσεων. Τὸ ποσὸν τῶν κερδῶν θὰ διατίθεται ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὲρ τοῦ Κοινοῦ, ἀφοῦ, ὡς ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῶν γραμματίων ἀπὸ 1,000,000 εἰς 100,000 μόνον, ταῦτα ὁλοσχερῶς θὰ ἐκποιῶνται καὶ δὲν θὰ μένωσιν ἀπώλητα.

Δ') Οἱ κερδίζοντες ἀριθμοὶ ἀνεβιβάσθησαν εἰς 2,000 καθ' ἑκάστην κλήρωσιν, ἤτοι εἰς δέκα χιλιάδας ἐτησίως. Δεδομένου δὲ ὅτι τὰ 4)5 τῶν κλήρων ἐκδίδονται εἰς τέταρτα γραμματίου, ἕπεται κατ' ἀναλογίαν ὅτι τὰ 4)5 τῶν κερδῶν θὰ περιέρχωνται εἰς τοὺς κατόχους μονοδράχμων γραμματίων τοῦ Λαχείου.

Ε') Τὰ καθέκαστα ποσὰ τῶν κερδῶν ὡρίσθησαν καθ' ἑκάστην κλήρωσιν ὡς ἑξῆς :

Κέρδη		Δραχμαὶ	Ἐν ὅλῳ
1	ἐξ	80,000	80,000
1	ἐξ	20,000	20,000
2	ἀπὸ	2,500	5,000
6	ἀπὸ	1,000	6,000
15	ἀπὸ	400	6,000
25	ἀπὸ	200	5,000
1950	ἀπὸ	40	78,000
2000			200,000

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΕΝ ΛΑΡΝΑΚΙ (Κύπρου)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ

(Βουλευτοῦ)

MELLE LOUISE COLLIN

74 — Ὁδὸς Ἑρμοῦ — 74

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΠΙΛΩΝ

Ἡ τελευταία τέχνη πρὸς κατασκευὴν γυναικείων πίλων. Ἡ γνησία **ΠΑΡΙΣΙΝΗ** κομψότης, χάρις καὶ γοητεία διακρίνουσι τοὺς πίλους τῆς Melle COLLIN. Μία ἁπλῆ ἐπίσκεψις πείθει περὶ τῆς ἀληθείας. Ὅσαι Ἀθηβίδες ἐπιδιώκετε τὴν Παρισινὴν χάριν, ἰδοὺ εὐκαιρία, ἐπωφεληθῆτε αὐτῆς. Συνιστῶμεν ἐκθύμως τὸ νέον αὐτὸ Κατάστημα.

74 — Ὁδὸς Ἑρμοῦ — 74

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΑΝΘΟΠΩΛΕΙΟΝ

Ν. Ε. ΞΕΝΑΚΗ

Ὁδὸς Σταδίου 26

Τὰ ἐκλεκτότερα ἄνθη διὰ γάμους καὶ ἑορτὰς, τὰ ὡραιότερα ἑστολισμένα κάνιστρα, στέφανα καὶ στεμμάτους κηδειῶν ἐκ φυσικῶν καὶ τεχνιτῶν ἀνθέων, σπόρους, βολβοὺς καὶ διάφορα φυτὰ τῶν τροπικῶν, εὑρίσκετε καθημερινῶς εἰς τὸ ἄνω ἀνθοπωλεῖον. Ὁμοίως ἀναλαμβάνομεν τὴν φύτευσιν καὶ συντήρησιν κήπων ὑπὸ εἰδικοῦ τεχνίτου.

Εἰς τὸ ἄνω ἀνθοπωλεῖον εὑρίσκετε καὶ τὰ ὡραιότερα εἰς φωνὰς καὶ χρωματισμοὺς καλικέλαδα Ὁλανδικὰ καναρίνια μὲ τὴν ἐγγύησιν τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ χρήματος ἐὰν δὲν εἶνε τῆς τελείας ἀρεσκείας τοῦ ἀγοραστοῦ

Μ. ΓΑΒΑΛΑΚΗΣ

ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΗΣ

Ἐν ὁδῷ Ἰωάννου Παππαρρηγοπούλου

(*Πρώην Νομισματοκοπείου*)

Ἐναντι Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν

Συνιστῶμεν ἰδιαιτέρως τὸν ἐμπορορραπτικὸν οἶκον τοῦ κ. Γαβαλάκη διακρινόμενον διὰ τὴν ἐκλεκτικότητα τῶν ὑλικῶν του, διὰ τὴν στερεότητα καὶ κομψότητα τῆς ἐργασίας του καὶ διὰ τὴν εὐθηνίαν τῶν τιμῶν του.

Κομψότης, στερεότης, οἰκονομία. Διὰ τοὺς ξένους τῶν Ἀθηνῶν ἐπιβάλλεται ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Ἐμπορορραπτικοῦ Οἴκου Γαβαλάκη.

ΣΠΑΠ.

ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ

ΤΑΞΕΙΔΙΩΝ

Πρὸς ὁδηγίαν τῶν ἐνδιαφερομένων παραθέτομεν τὴν προκύπτουσαν διαφορὰν πρὸς ὄφελος τῶν ταξειδευόντων μὲ βιβλιάριον 2500 χιλιομέτρων, ἐν συγκρίσει μὲ τὰς τιμὰς τῶν ἁπλῶν εἰσιτηρίων.

		Α	Β	Γ
Ἐξ ΑΘΗΝΩΝ				
διὰ Κόρινθον	εἰσιτήρ.	9.20	7.30	4.60
	βιβλιάρ.	*7.65*	*6.40*	*3.85*
» *Ἄργος*	εἰσιτήρ.	15.70	12.50	7.85
	βιβλιάρ.	*12.20*	*10.15*	*6.10*
» *Τρίπολιν*	εἰσιτήρ.	23.20	18.80	11.60
	βιβλιάρ.	*18.—*	*15.—*	*9.—*
» *Μεγαλόπολιν*	εἰσιτήρ.	29.20	22.—	14.60
	βιβλιάρ.	*21.95*	*18.30*	*11.—*
» *Κυπαρισσίαν*	εἰσιτήρ.	34.50	25.75	17.25
	βιβλιάρ.	*27.80*	*23.20*	*13.90*
» *Ἀκράταν*	εἰσιτήρ.	19.50	15.50	9.20
	βιβλιάρ.	*13.05*	*10.85*	*6.55*
» *Πάτρας*	εἰσιτήρ.	25.—	18.—	10.—
	βιβλιάρ.	*18.65*	*15.55*	*9.35*
» *Πύργον*	εἰσιτήρ.	37.70	28.10	16.35
	βιβλιάρ.	*27.05*	*22.55*	*13.55*
Ἐκ ΠΡ				
διὰ Πύργον	εἰσιτήρ.	12.70	10.10	6.35
	βιβλιάρ.	*8.30*	*6.95*	*4.15*
» *Λεχαινὰ*	εἰσιτήρ.	7.60	6.—	3.80
	βιβλιάρ.	*4.90*	*4.05*	*2.45*
» *Αἴγιον*	εἰσιτήρ.	5.10	4.—	2.55
	βιβλιάρ.	*3.35*	*2.80*	*1.70*
» *Κόρινθον*	εἰσιτήρ.	16.50	13.10	8.25
	βιβλιάρ.	*11.—*	*9.20*	*5.50*
Ἐκ ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ				
διὰ Καλάμας	εἰσιτήρ.	14.70	12.25	7.35
	βιβλιάρ.	*9.65*	*8.05*	*4.85*
» *Ναύπλιον*	εἰσιτήρ.	9.50	7.80	4.75
	βιβλιάρ.	*6.75*	*5.60*	*3.40*

Ἐκ τοῦ Γραφείου.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΙΓΓΛΕΣΗΣ

ΟΔΟΝΤΟΙΑΤΡΟΣ

3 ΟΔΟΣ ΚΟΡΑΗ 3

Διὰ τῆς ὑγιεινῆς τοῦ στόματος καὶ τῶν ὀδόντων σώζετε οὐ μόνον τοὺς ὀδόντας σας, ἀλλὰ προλαμβάνετε ἀπείρους νόσους τοῦ στόματος, τῶν ὀδόντων, τῶν ὤτων, τοῦ φάρυγγος, τοῦ λάρυγγος, τῶν βρόγχων, τῶν πνευμόνων, ὡς καὶ τοῦ πεπτικοῦ συστήματος, πολλάκις δὲ σώζετε τὴν ζωήν σας αὐτήν.

Συνιστῶμεν ἐνθέρμως τὸν διακεκριμένον ἐπιστήμονα ὀδοντοϊατρὸν κ. ΙΓΓΛΕΣΗΝ τοῦ ὁποίου αἱ τρεῖς σκευασίαι **Ἐλιξίρια, Ὀδοντόκονες** καὶ **Ἀδαμαντίνη** εἶνε μοναδικαὶ εἰς τὸ εἶδός των.

Διὰ τοῦ **Ἐλιξηρίου** παύει: ἡ **ὀδοντalγία** καὶ ἡ **νευραλγία**. Εἶναι σκευασία ἀλάνθαστος καὶ ἀποτελεσματική.

Πωλεῖται παρὰ τῷ ἰδίῳ ἀντὶ 2 δρ' τὸ φιαλίδιον

3 Κορὴ 3

"ΡΩΣΣΙΑ,, ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΑ ΔΙ' ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΤΗΣ 21 ΜΑΡΤΙΟΥ 1881

ΕΔΡΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΝ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΙ

ἐν τῷ ἰδιοκτήτῳ μεγάρῳ αὐτῆς

Ὑποκατάστημα ἐν Ἀθήναις ἐγκριθὲν διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος τῆς 9 Μαρτίου 1902.

Ἑταιρικὸν κεφάλαιον ἐξ ὁλοκλήρου καταβληθὲν
Ἀποθεματικὰ κεφάλαια ἄνω τῶν Φρ. χρ 10,666,666
Ἀποζημιώσεις καὶ κεφάλαια πληρωθέντα ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας εἰς τοὺς παρ' αὐτῆ ἀσφαλισθέντας » » 187,322,000
Ἀσφάλιστρα καὶ τόκοι εἰσπραχθέντα τῷ 1908 » » 581,115,000
Ἡ Ἑταιρεία «Ρωσσία» συνομολογεῖ ὑπὸ ὅρους συμφερωτάτους » » 83,232,000
Ἀσφαλείας ἐναντίον πυρκαϊᾶς
Ἀσφαλείας ἐναντίον κινδύνων μεταφορῶν.
Ἀσφαλείας Ζωῆς. Ἀσφαλείας ἐναντίον δυστυχημάτων πάσης φύσεως.
Ἀσφαλείας ἰσοδίους ἐναντίον δυστυχημάτων ἐν ταξειδίοις δι' ἀτμοπλοίων καὶ πεδηροδρόμων.
Ἀσφαλείας ἐναντίον θραύσεως ὑέλων.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἀπευθυντέον πρὸς τὸ ἐν Ἀθήναις Ὑποκατάστημα τῆς Ἑταιρείας ὁδὸς Σταδίου.

ΠΕΛΟΠ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

Δικηγόρος

Ἀθῆναι (Σοφόκλειον)

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ

Ἐκδιδομένη κατὰ Κυριακὴν ὑπὸ τοῦ δημοσιογράφου καὶ Ἀρχισυντάκτου τῆς «Ἀμαλθείας»

κ. ΘΕΟΔ. Κ. ΥΠΕΡΙΔΟΥ

Ὁ κ. Ὑπερίδης συγκεντροῖ ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῶν Κυριῶν» πᾶσαν τὴν γυναικείαν κίνησιν τῆς Σμύρνης καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ αὐτῆς ὅπου ἔχει μεγίστην διάδοσιν καὶ κυκλοφορίαν. Ἡ δρᾶσις τοῦ γυναικείου τούτου περιοδικοῦ ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ ἐμφανισθῶσι γυναικεῖαι φιλολογικαὶ μορφαὶ πολλὰ ὑποσχόμεναι. Συνιστῶμεν εἰς πᾶσαν Ἑλληνίδα τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ὠφελίμου τούτου περιοδικοῦ. **Ἐτησία συνδρομὴ φρ.-χρ.-8** *Συνδρομητὶ ἐγγράφονται καὶ παρ' ἡμῖν.*

ALEXANDRA A. DRITSA

Sage—femme

Rue Nubar Pacha,

Okella Ratib Pacha No 10

ALEXANDRIE

Egypte

---

6 ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 6

Στον Θ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΥΓΙΕΙΝΟΙ ΚΟΡΣΕΔΕΣ GLENARD

Παρελήφθησαν οἱ **ὑγιεινοὶ** καὶ καθιστῶντες τὰ σώματα **ἀγαλματώδη κορσέδες** τοῦ καθηγητοῦ GLENARD. Ἐπίσης **Σουτὰς** καὶ **Σινέλε** εἰς ὅλα τὰ χρώματα καὶ αἱ πλέον nonveautés **γαρνιτοῦρες** φορεμάτων εἰς τὸ κατάστημα **εἰδῶν πολυτελείας**

ΘΕΟΔ. Π. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ ΑΡ. 60

Γουναρικὰ πλουσιωτάτης συλλογῆς

Σ.Π.Α.Π.

Ἀναχωρήσεις ἐξ Ἀθηνῶν

6.20 π. μ. Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Τρίπολιν, Μεγαλόπολ., Κυπαρισσ., Καλάμας.
7.— » Διὰ Κόρινθον, Καλάβρυτα, Πάτρας, Κυλλήνην, Πύργον, Ὀλύμπια.
8.30 » Τοπικὴ διὰ Κόρινθον.
11.30 » Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Πάτρας,
1.20 μ. μ. Ταχεῖα διὰ Πάτρας, κατὰ Δευτέραν καὶ Τετάρτην.

Ἀναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν

7.10 π. μ. Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Ἀθήνας.
8.15 » Ταχεῖα δι' Ἀθήνας, κατὰ Τρίτην καὶ Παρασκευήν.
11.35 » Διὰ Καλάβρυτα, Κόρινθον, Ἀθήνας.
6.30 » Διὰ Κυλλήνην, Ὀλύμπια, Κυπαρισσίαν, Καλάμας, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν.
3.45 μ. μ. Διὰ Κυλλήνην, Πύργον, Ὀλύμπια.

Ἀναχωρήσεις ἐκ Καλαμῶν

7.—π. μ. Διὰ Κυπαρισσίαν, Πύργον, Πάτρας, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν, Ἀθήνας,
12.40 μ. μ. Διὰ Κυπαρισσίαν, Πύργον, Ὀλύμπια, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν.

Ἀφίξεις εἰς Ἀθήνας

2.45 μ. μ. Ταχεῖα ἐκ Πατρῶν (δὶς ὡς ἄνω).
4.45 » Ἐκ Πατρῶν, Τριπόλεως, Ναυπλίου
6.15 » Τοπικὴ ἐκ Κορίνθου.
7.05 » Ἐξ Ὀλυμπίων, Πύργου, Κυλλήνης, Πατρῶν, Καλαβρύτων.
8.15 » Ἐκ Καλαμῶν, Κυπαρισσίας, Μεγαλοπόλεως, Τριπόλεως, Ναυπλίου.

ΚΟΝΙΑΚ

ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΑΡΜΠΑΡΕΣΟΥ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΟΔΟΣ ΜΑΚΡΑΣ ΣΤΟΑΣ ΑΡ. 51

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1845

Τὸ Ἑλληνικὸν Κονιὰκ τῶν Ἀδελφῶν Μπαρμπαρέσου, τῶν ὁποίων ὁ μέγας βιομηχανικὸς οἶκος χρονολογεῖται ἐκ πατρικῆς διαδοχῆς, εἶνε ἀγνὸν προϊὸν ἐκ σταφυλῆς.

Ἐχέγγυα εἶνε ἡ παλαιότης καὶ τὰ ἐπίσημα βραβεῖα τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκθέσεων τῶν ἐτῶν 1875, 1880, τοῦ Σικάγου 1894, τοῦ Βορδῶ 1895 ὡς καὶ τῶν ἐν Παρισίοις Παγκοσμίων τοῦ 1889 καὶ 1900.

ΤΙΜΗΤΙΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Προμηθευταὶ τῆς Βασιλ. Αὐλῆς καὶ τετιμημένοι διὰ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος.

Διὰ πᾶσαν παραγγελίαν ἢ σχετικὴν πληροφορίαν ἀποταθήτωσαν οἱ βουλόμενοι εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ Κεντρ. Κατάστημα.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΦΟΡΜΑ

ΚΟΡΣΕΔΕΣ "ROYAL,,

CORSETS "ROYAL,,

Οἱ μόνοι Κορσέδες οἵτινες ἔτυχον τῶν καλλιτέρων βραβείων εἰς πάσας τὰς διεθνεῖς ἐκθέσεις.

Εἰς τὸν **ΜΙΚΡΟΝ ΟΙΚΟΝ**: Θὰ εὕρητε ἅπαντα τὰ εἴδη τῆς γυναικείας ἀμφιέσεως, εἴδη γάμων καὶ προικῶν ὡς καὶ πλουσίαν συλλογὴν φορεμάτων.

ΤΙΜΑΙ ΜΙΚΡΑΙ ΚΑΙ ΩΡΙΣΜΕΝΑΙ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1909

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Ἀξία σιδηροδρόμου		Δρ.	35,693,903.73
» οἰκοδομῆς γραφείων Ἑταιρίας		»	297,765.63
Μετοχαὶ ἀνήκουσαι τῇ Ἑταιρίᾳ 25,667		»	2,566,700.—
Ἔξοδα ἐγκαταστάσεως Μύλων-Καλαμῶν		»	121,310.36
» » Διακοφτοῦ-Καλαβρύτων		»	24,393.10
» » Πύργου-Κυπαρισσίας-Μελιγαλᾶ		»	15,911.20
Καθυστεροῦντες Μέτοχοι		»	31,086.15
Ἐκχωρήσεις Γενικῆς Πιστωτικῆς Τραπέζης		»	192,149.90
Ἐνυπόθηκοι ὁμολογίαι Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας μαρμάρων		»	183,200.—
Γραμμάτια εἰσπρακτέα		»	16,775.—
Ὁμολογίαι ἰαματικῶν ὑδάτων Κυλλήνης, μήπω ἐκδοθεῖσαι		»	1,500,000.—
Ἀξία Λουτρῶν Κυλλήνης		»	1,514,477.05
» ξενοδοχείου Ὀλυμπίων		»	74,135.99
Συμπλήρωσις καὶ ἀποπεράτωσις γραμμῆς Μύλων-Καλαμῶν		»	5,600,454.70
Τράπεζα Γ. Π. Σκουζέ, ὑπόλοιπον τρέχ. λ]μοῦ μας		»	101,811.30
Ἀποθῆκαι ὑλικῶν			
» ἐντύπων, ὑλικῶν γραφείου καὶ εἰσιτηρίων...	Δρ. 1,295,810.86		
	» 44,599.86	»	1,340,410.72
Χρεῶσται διάφοροι καὶ ὑπόλοιπα χρεωστικῶν λ]σμῶν		»	304,311.44
Ταμεῖον Διευθύνσεως, μετρητά	Δρ. 58,898.40		
Ταμεῖα Σταθμῶν, ὑπόλοιπον	» 50,109.75	»	109,008.15
		Δρ.	49,687,804.48

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Μετοχικὸν Κεφάλαιον	Δρ. 14,869,000.—		
Ἀποσβεσθὲν διὰ κληρώσεως μετοχῶν δι' ἃς ἐξεδόθησαν μετοχαὶ ἐπικαρπίας	» 131,000.—	Δρ.	15,000,000.—
Ἀποθεματικὸν Κεφάλαιον		»	179,694.49
» » δι' ἀποσβέσεις μετοχῶν		»	17,194.49
» » » καὶ μετατροπὴν δανείων		»	3,319,239.58
Ἀποθ. Κεφάλ. δι' ἀπόσβεσιν τροχ. ὑλικοῦ, ἁλασμ. γραμμῆς καὶ Οἰκοδ. γραφείων			
Ἐκ χρεωλυσίων Δανείων £. 286,000 £. 500 Δρ. 12,500.—			
£. 120,000 £. 4,500 » 112,500.—			
Δρ. 6,000,000 » 372,000.—			
» 2,600,000 » 88,200.—			
» 3,000,000 » 61,154.80			
» 185,000 (ἐνυποθήκου) » 4,422.95		»	650,777.75
Ἀποθεμ. δι' ἀνανέωσιν τροχαίου ὑλικοῦ καὶ ἔργων γραμμῆς	» 695,195.91		
Κράτησις δι' ἀνανέωσιν τροχαίου ὑλικοῦ ἐκ τῶν κερδῶν 1909	» 75,000.—		
	Δρ. 770,195.91		
Ἀπόσβεσις τῶν δαπανηθέντων διὰ συμπληρωματικὰ ἔργα γραμμῆς Πύργου Κυπαρ. Μελιγαλᾶ κατὰ τὸ ἔτος 1909	» 2,270.30	»	767,925.61
Δάνειον R. Raphael & Sons £. 286,000 ὑπόλοιπον £. 254,500		»	6,362,500.—
» » » £. 240,000		»	6,022,043.97
» » » £. 120,000 ὑπόλοιπον £. 115,500		»	2,887,500.—
δι' Ὁμολογιῶν Δρ. 6,000,000		»	5,572,000.—
» » 2,600,000		»	2,511,800.—
» Τραπέζης Ἀνατολῆς, ἐπὶ ἐνεχύρῳ 23,850 μετοχῶν		»	1,242,050.—
» » » » ἐνυπόθυκον Δρ. 185,000.—		»	100,000.—
» » » » 1,626 μετοχῶν		»	180,577.05
Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, λογαριασμὸς εἰς χρυσὸν Φρ. 405,031.85		»	432,601.35
Ὁμολογίαι ἰαματικῶν ὑδάτων Κυλλήνης, μήπω ἐκδοθεῖσαι		»	1,500,000.—
Προμηθευταὶ ἐξωτερικοῦ Φρ. 13,547,40 M. 16,391.85 Κορ. 61,40 £. 54,8s 2d		»	36,751.30
Συναλ)κὴ διαφορὰ Δανείου £. 120,000		»	1,076,904.25
Πιστωταὶ διάφοροι καὶ ὑπόλοιπα πιστωτικῶν λ)σμῶν		»	769,168.62
Γραμμάτια πληρωτέα Φρ. 94,603.86 £ 1,593.7.8 Δρ. 16,388.50		»	154,278.65
Ταμεῖον Αὐτοβοηθείας		»	44,812.62
Ταμεῖον Συντάξεως ὑπαλλήλων Σ.Π.Α.Π.		»	76,944.85
Ἐκκρεμεῖς λ)σμοὶ (ἔξοδα Δ)βρίου καὶ ὑπηρεσία Δανείων μέχρι 31 Δ)βρίου 1909)		»	247,705.73
Μέρισμα ἔτους 1909 δρ. *3.50*, ἐπὶ μετοχῶν 124,649		»	436,271.50
Ὑπόλοιπον Κερδῶν καὶ Ζημιῶν ἔτους 1909		»	99,062.67
		Δρ.	49,687,804.48

ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΖΗΜΙΑΙ

ΧΡΕΩΣΙΣ

Φόρος ἐπὶ εἰσιτηρίων ἐπιβατῶν ἔτους 1909			
» » οἰκοδομῶν ἔτους 1909		Δρ.	246,814.15
Χρεωλύσιον Β' ἐξαμην. 1909	» 600 » 12,11.—	»	308,086.—
Τόκοι, προμήθειαι καὶ Συναλ)κὴ διαφορὰ Δανείου R. Raphael & Sons £ 240,000	» 12,060 » »	»	105,639.40
Τόκοι, προμήθειαι καὶ Συν)κὴ διαφορὰ Δανείου δι' Ὁμολογιῶν..	» 120,000 » 3,494.5s.0 Δρ. 89,827.—		
Χρεωλύσιον	» 600 » 15,812.40	»	238,140.—
Τόκοι ἐσωτερικοῦ Δανείου Δρ. 6,000,000....	Δρ. 196,140.—		
Χρεωλύσιον ὁμολογ. 200 πρὸς Δρ. 200	» 42,000.—	»	136,590.—
Τόκοι ἐσωτερικοῦ Δανείου Δρ. 2,600,000	Δρ. 125,990.—		
Χρεωλύσιον ὁμολ. 53 πρὸς Δρ. 200	» 10,600.—	»	14,166.85
Τόκοι ἐνυποθήκου Δανείου Ἐθνικῆς Τραπέζης	Δρ. 11,885.75		
Χρεωλύσιον	» 2,281.10	»	71,417.85
Τόκοι Δανείου Τραπέζης Ἀνατολῆς, ἐπὶ ἐνεχύρῳ μετοχῶν		»	6,005.50
» » Ἐθνικῆς Τραπέζης » » »		»	6,075.15
Διὰ χαρτοσήμανσιν καὶ δικαιώματα Γαλλ. Δημοσίου διὰ τὴν κυκλοφορίαν τῶν μετοχῶν τῆς Ἑταιρίας ἐν Γαλλίᾳ, ἔτους 1909 Φρ. 5,931.74		»	5,812.85
Προμήθεια Πρακτορείου Λονδίνου καὶ ἐπιστροφαὶ ναύλων			

ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Διοίκησις καὶ Κεντρικὴ ὑπηρεσία.....	Δρ. 117,200.12		
Ἐμπορικὴ ὑπηρεσία.....	» 620,250.95	Δρ. 737,451.07	
Ὑπηρεσία ἔλξεως.....	Δρ. 1,012,274.50		
» συντηρήσεως γραμμῆς	» 771,124.11		
» συντηρήσεως τηλεγράφου ...	» 9,381.92	» 1,792,780.53	» (*) 2,530,231.60
Δαπάναι τμήματος Μύλων-Καλαμῶν			» (*) 867,333.24
» » Πύργου-Κυπαρισσίας-Μελιγαλᾶ			» (*) 372,765.49
» » Διακοφτοῦ-Καλαβρύτων			» (*) 84,506.78
» Λουτρῶν Κυλλήνης		Δρ. 16,405.77	
Συντήρησις » »		» 6,335.45	» 22,741.22
Ἀσφάλιστρα Σιδηροδρόμου καὶ οἰκοδομῆς γραφείων Ἑταιρίας			» 7,659.45
Συντήρησις κτημάτων Ἑταιρίας καὶ ξενοδοχείου Ὀλυμπίων			» 1,046.75
Εἰσφορὰ τῆς Ἑταιρίας 3 % ἐπὶ τῶν μισθοδοσιῶν τῶν ὑπαλλήλων, ὑπὲρ Ταμείου Συντάξεων ὑπαλλήλων Σ.Π.Α.Π. ἔτους 1909			» 68,680.10
Κράτησις πρὸς ἀνανέωσιν τροχαίου ὑλικοῦ κτλ.			» 75,000.—
Ὑπόλοιπον Κερδῶν ἔτους 1909			» 619,735.17
			Δρ. 6,348,394.35

ΠΙΣΤΩΣΙΣ

Ὑπόλοιπον Κερδῶν ἔτους 1908			
» ἐκ Λουτρῶν καὶ ὕδατος » » »		»	19,363.35
» διάφοροι..... » »		»	5,056.30
» ἐξ ἐνοικίων κτημάτων Ἑταιρίας.....		»	480.—
» » ξενοδοχείου Ὀλυμπίων.....		»	6,000.—
Ἐκ τόκων προμηθειῶν καὶ Συναλλαγματικῶν διαφορῶν.....		»	15,243.50
Παραγραφὲν τοκομερίδιον ἔτους 1903		»	3,849.—
Ἐναπομένον ὑπόλοιπον πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοσίου ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως γραμμῆς Π.Κ.Μ. συμφηφιζόμενον ἐναντι τῶν παρ' αὐτοῦ ὀφειλομένων τῇ Ἑταιρίᾳ ἐκ προγενεστέρων ἐλλειμμάτων ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἰδίας γραμμῆς..		»	1,368.20
		Δρ.	6,348,394.35

(*) Εἰς τὰ ἔξοδα Χρήσεως, δαπάνας Μύλων-Καλαμῶν, Πύργου-Κυπαρισσίας-Μελιγαλᾶ, Διακοφτοῦ-Καλαβρύτων, περιλαμβάνεται ἡ ἀπόσβεσις τῶν ἐκτάκτων δαπανῶν καὶ ἔργων κατὰ τὸ 1909 Δρ. 77,491.—

Ὑπόλοιπον Κερδῶν ἔτους 1909 Δρ. 619,735.17

ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΝ:

3 — %	πρὸς σχηματισμὸν Ἀποθεματικοῦ Κεφαλαίου (ἄρθρον 48 Καταστατικοῦ)	ἐπὶ Δρ. 520,672.50	Δρ.	15,620.17
3 — »	πρὸς σχηματισμὸν ἀποθεματικοῦ, δι' ἀπόσβεσιν μετοχῶν (ἄρθρον 50).....	» » »	»	15,620.17
1 ½ »	δι' ἀμοιβὴν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου..... (» 48).....	» » »	»	7,810.07
1 ½ »	δι' ἔκτακτον ἀντιμισθίαν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρίας (» »).....	» » »	»	7,810.07
1 — »	ὑπὲρ ταμείου αὐτοβοηθείας τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἑταιρίας (» »).....	» » »	»	5,206.77
Διανεμητέον μέρισμα πρὸς Δρ. **3,50** κατὰ μετοχήν, ἐπὶ μετοχῶν 124,649 πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ὑπ'ἀρ. 42 καὶ 43 τοκομεριδίων			»	436,271.50
Φόρος Δημοσίου 5 % ἐπὶ διανεμητέων Κερδῶν.....		ἐπὶ Δρ. 468,605.25	»	23,430.25
» » 2 % χαρτοσήμου τοκομεριδίων.....		» » 445,175.—	»	8,903.50
Ὑπόλοιπον Κερδῶν ἔτους 1909 μεταφερόμενον εἰς νέον.....			»	99,062.67
			Δρ.	619,735.17

Ἡ πληρωμὴ τοῦ μερίσματος γενήσεται 15 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ παρόντος Ἰσολογισμοῦ, ὑπὸ τῆς Γεν. τῶν μετόχων Συνελεύσεως, συμφώνως τῇ δημοσιευθησομένῃ σχετικῇ εἰδοποιήσει.

Ἐνεκρίθη ἐν Ἀθήναις, τῇ 20 Φεβρουαρίου 1910.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου
Π. ΣΚΟΥΖΕΣ

Ὁ ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ
ΑΝΔΡΕΑΣ Α. ΖΑΛΑΠΠΑΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡ. 40,000,000 — ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΡ. 9,275,000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ:

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ: Ἐν **Πειραιεῖ, Πάτραις, Σύρῳ, Καλάμαις, Τριπόλει, Βόλῳ, καὶ Λαρίσσῃ**
ΕΝ ΚΡΗΤΗ: Ἐν **Χανίοις, Ἡρακλείῳ καὶ Ρεθύμνῳ**
ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ: Ἐν **Κωνσταντινουπόλει** (Γαλατᾶ καὶ Σταμπούλ), **Σμύρνῃ, Τραπεζοῦντι, Σμύρνῃ, Θεσσαλονίκῃ, Σέρραις, Καβάλλᾳ, Ξάνθῃ.**
ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ: Ἐν **Ἀλεξανδρείᾳ, Καΐρῳ, Ζαγαζίκ, Μανσούρᾳ.**
ΕΝ ΧΑΡΤΟΥΜ: (Σουδὰν) **καὶ ἐν Λονδίνῳ** E. C. (No 22 Fenchurch street).

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1910

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

		Δρ.
Διαθέσιμα:		
Ἐν τῷ Ταμείῳ καὶ παρ' ἐγχωρίοις Τραπέζαις	Δρ. 9,061,262.67)	
Παρὰ Τραπέζ. ἐν Εὐρώπῃ καὶ Σῶματα ἐν χαρτοφυλακίῳ	» 9,281,297.22)	» 18,342,559.89
Προεξοφλήσεις καὶ Προκαταβολαὶ Ε)γραμματίων		» 20,066,143.17
Ἠγγυημένοι λογαριασμοί:		
ἐπὶ ἐνεχύρῳ χρεωγράφων	Δρ. 58,684,528.31)	
ἐπὶ ἐμπορ. καὶ ἄλλων ἐγγυήσεων	» 34,551,878.04)	
ἐπὶ ὑποθήκῃ ἀκινήτων	» 9,582,388.10)	» 102,818,794.45
Τρέχοντες λ)σμοὶ χρεωστικοί		» 11,631,562.69
Ὁμολ. Ἐθνικῶν Δανείων, Λιμενικῶν Ταμείων καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν		» 10,073,599.22
Χρεώγραφα καὶ τοκομερίδια		» 8,174,821.19
Συμμετοχαὶ εἰς ἐπιχειρήσεις		» 2,953,591.80
Κτήματα Τραπέζης		» 4,613,407.31
Ἐγκατάστασις καὶ ἔπιπλα Κεντρικοῦ καὶ Ὑποκαταστημάτων		» 722,695.88
		Δρ. 179,397,175 60

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

		Δρ.
Κεφάλαιον Ἑταιρικὸν		Δρ. 40.000,000.—
Κεφάλαιον ταμιακὸν Ἀποθεματικὸν		» 5,275,000.—
Ἀποθεματικὸν Προνοίας		» 4,000,000.—
Καταθέσεις		
Ταμιευτήριον	Δρ. 79,933,785.67)	
Τρέχοντες λ)σμοὶ πιστωτικοὶ	» 9,994,052 26)	» 89,927,837.93
Ὑποκαταστήματα		» 11,281,875,01
Ἐξωτερικοὶ λ)σμοὶ		» 2,996,591.95
Προσωρινοὶ λογαριασμοὶ καὶ διάφορα		» 19,525,781.98
		» 6,390,088.73
		Δρ. 179.397,175.60

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς
Ζ. Κ. ΜΑΤΣΑΣ

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λογιστηρίου
Φ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Ἡ **Τράπεζα Ἀθηνῶν** ἐκτελεῖ Προεξοφλήσεις, Εἰσπράξεις γραμματίων, Προκαταβολὰς ἐπὶ χρεωγράφων καὶ ἐμπορευμάτων. Ἀνοίγει τρεχουμένους λογαριασμοὺς ἠγγυημένους καὶ ἐν γένει ἀναδέχεται τὴν ἐκτέλεσιν πάσης τραπεζιτικῆς καὶ ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ συμφερωτάτους ὅρους. Δέχεται χρεώγραφα πρὸς φύλαξιν ἀντὶ ἐλαχίστων δικαιωμάτων, Ἐνοικιάζει χρηματοκιβώτια εἰς ἰδιώτας. Δέχεται καταθέσεις χρημάτων εἰς χρυσὸν καὶ τραπεζογραμμάτια πληρώνουσα τόκον:

3 ο)ο εἰς πρώτην ζήτησιν
3 1)2 ο)ο διὰ καταθέσεις ἓξ μηνῶν
4 ο)ο » » ἑνὸς ἔτους
5 ο)ο » » δύο ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα

Διὰ τὰς εἰς τὸ **Ταμιευτήριόν της, λειτουργοῦν καθ' ἑκάστην,** καταθέσεις ὡς καὶ διὰ τὰς χάριν ἀγαθοεργῶν σκοπῶν, πληρώνει τόκον 4 ο)ο.

ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (LIMITED)

Κεφάλαιον ἐγκεκριμένον £ 600.000
Κεφάλαιον καταβεβλημένον £ 315.310
Ἕδρα ἐν Λονδίνῳ.—Γενικὴ διεύθυνσις ἐν Ἑλλάδι, ἐν Ἀθήναις.
Ὑποκαταστήματα: ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Κερκύρᾳ, Κεφαλληνίᾳ, Ζακύνθῳ, Πάτραις, Ναυπλίῳ, Πειραιεῖ καὶ Τριπόλει.

Οἱ τόκοι τῶν καταθέσεων ὡρίσθησαν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1910 ὡς κάτωθι:

Ἐν Εἰς Δραχμὰς

3 ο)ο ἔτησ. ἐπὶ ἀποδόσει εἰς πρώτην ζήτησιν διὰ ποσὰ μέχρι δρ. 100,000
1)2 ο)ο » » » » » ζήτησιν διὰ ποσὰ πέραν τῶν 100,000
3 1)2 ο)ο » » » » 6 μῆνας μέχρι 2 ἐτῶν
4 ο)ο ἔτησ. ἐπὶ ἀποδόσει μετὰ 2 ἔτη μέχρι 4 ἐτῶν.
4 1)2 ο)ο » » » » 4 » καὶ ἐπέκεινα

Εἰς cheques ἐπὶ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας

3 ο)ο ἐτησίως ἐπὶ ἀποδόσει εἰς πρώτην ζήτησιν ἄνευ ὁρίου ποσοῦ
3 1)4 ο)ο » » » μετὰ 6 μῆνας.
3 1)2 ο)ο » » » » 1 ἔτος.
4 ο)ο » » » » 2 ἔτη καὶ ἐπέκεινα.

Αἱ εἰς ἐπιταγὰς (cheques) ἐπὶ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας καταθέσεις ἀποδίδονται εἰς ὁ εἶδος ἐγένετο ἡ κατάθεσις, παντὸς δικαιώματος χαρτοσήμου ἐπιβαρύνοντος τὸν καταθέτην.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1910

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ	31 Ἰανουαρίου 1910 Δραχ.	Λ.	31 Δεκεμβρίου 1909 Δραχ.	Λ.
Ταμεῖον εἰς μεταλλικὸν	4,104,917	08	4,151,941	63
» τραπεζικὰ γραμμάτια Ἰονικῆς Τραπέζης	402,785	—	344,550	—
» κερματικὰ γραμμ. διδράχμια καὶ μονόδραχ.	503,946	—	408,824	—
Ἐξωτερικοὶ Ἀντίτιμον μεταλλικοῦ Τραπέζης εἰς τὸ ἐξωτερικὸν	41,807,463	51	40,172,037	12
Λ)σμοὶ Προϊὸν ἐκδοθέντος Ἐθν. δαν. εἰς χρυσὸν Ἑλλην. Σιδηροδρόμων 4 0)0 τοῦ 1902	70,503	95	70,503	95
Δάνειον πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἐπ' ἀναγκαίᾳ κυκλοφορίᾳ τρ. γραμματίων	61,778,575	42	61,778,575	42
Δάνειον πρὸς τὴν Ἑλλ. Κυβέρν. διδράχμ. καὶ μονόδραχ.	9,000,000	—	9,000,000	—
Ὁμολογίαι) Εἰς χρυσὸν Δραχ. 28,120,539.25				
Ἐθνικῶν δανείων) » τρ.γραμ. » 31,996,512.—	60,117,051	25	60,193,139	25
Γεωργικὸν Θεσσαλικὸν δάνειον	1,822,301	25	1,687,854	25
Ἔντοκα γραμ. Ἑλλην. Δημοσίου εἰς τραπεζ. γραμμάτια	5,180,302	86	5,202,412	86
Προεξοφλήσεις	20.263,245	97	21,710,937	62
Καθυστερήσεις προεξοφλήσεων	3,450.884	50	3,383,978	01
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λ)σμοὶ ἐπ' ἐνεχύρῳ χρεωγράφων	23,253,576	65	25,155,334	62
Δάνεια ἐπ' ἐνεχύρῳ ἐμπορευμάτων	5,743,398	02	7,260,689	42
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λογαριασμοὶ ἐπὶ ὑποθήκῃ	69,220,360	48	69,532,928	83
Δάνεια εἰς δήμους, λιμένας καὶ λοιπὰ νομικὰ πρόσωπα	48,083,274	22	47,281,496	24
Χορηγήσεις εἰς γεωργοκτηματίας	11,496,911	66	11,410,127	06
Καθυστερήσεις χορηγήσεων εἰς γεωργοκτηματίας	5,297,213	30	5,284,062	60
Μετοχαὶ εἰς ἐγχωρίους ἑταιρίας	7,576,518	—	7,574,018	—
Συμμετοχὴ εἰς Τράπεζαν Κρήτης	1,250,000	—	1,250,000	—
Ὁμολογίαι λαχειοφόρων δανείων Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος	491,865	—	568,600	—
Τοκομερίδια ἐν γένει	474,558	37	1,334,659	37
Καταστήματα Τραπέζης καὶ **κτήματα** ἐξ ἀναγκαστικῶν ἐκποιήσεων	9,253,413	87	9,242,705	26
Ἀπαιτήσεις ἐπισφαλεῖς	3,435,249	64	3,463,940	75
Ἔξοδα ἐγκαταστάσεως (ἰδίως δαπάνη κατασκευῆς τραπεζικῶν γραμματίων)	1,290,679	96	1,284,004	46
Διάφοροι λογαριασμοί	2.577,662	72	2,388,063	19
Λογαριασμοὶ τρίτων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ	3,368,009	68	2,167,448	52
Λογαριασμὸς ἐξαγορᾶς συμμετοχῆς Κυβερ. ἐκ τραπεζιτικῶν γραμματίων	1,003,520	—	1,003,520	—
Ἐξαγορὰ προνομίου Προν. Τραπέζης Ἠπειροθεσσαλίας	480,000	—	480,000	—
Διάφορα	593,819	89	1,379,468	52
Δρ.	403,391,948	25	406,085,817	95

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ				
Μετοχικὸν κεφάλαιον	20,000,000	—	20,000,000	—
Ἀποθεματικὰ κεφάλαια	13,500,000	—	13,500,000	—
Τραπεζικὰ γραμμάτια ἐν κυκλοφορίᾳ:				
I. διὰ λ)σμὸν τῆς Κυβερνήσεως.....Δρ. 61.778,575.42				
II. » » Τραπέζης..... » 60,419,161.22	122,197,736	64	125,831,099	84
	9,000,000	—	9.000.000	—
Κερματικὰ γραμμάτια δίδραχμα καὶ μονόδραχμα	5,846,748	66	7,501,580	56
Καταθέσεις ἐν ὄψει εἰς μεταλλικὸν	22,433,132	90	20,668,794	94
Καταθέσεις » εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια	1,203,268	92	1,087,826	71
Ἐπιταγαὶ πληρωτέαι	728,850	—	2,177,950	—
Μερίσματα πληρωτέα				
Διεθνὴς Οἰκ. Ἐπιτροπ. (λ)σμὸς καταθέτων ἐκ δημοσ. ὑπεγγ. προσόδων) Εἰς χρυσὸν.....Δρ. 552,673.32 » τραπ. γραμ.. » 6,624,149.57	7,176,822	89	3,694,561	29
Ὑπηρεσία Ἐθνικῶν δανείων εἰς χρυσὸν	372,555	85	799,300	55
Ὑπηρεσία Ἐθνικῶν δανείων εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια	658,914	90	2,187,519	90
Καταθέσεις Δημοσίου ἐπὶ τόκῳ εἰς χρυσὸν	13,950	09	13,950	09
Καταθέσεις Δημοσίου » » εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια	15.816	70	15 816	70
Ἔντοκος κατ.Δημ.εἰς χρυσ. διὰ τὴν κατασκ.τοῦ Σ.Π.Δ.Σ.	70.503	95	70.503	95
» » » » τρ.γρ)τια » » » »	111 718	26	111.718	26
Καταθέσεις ὑπὸ προθεσμίαν καὶ διαρκεῖς	119,218,653	06	118,689,906	06
Λαχειοφόρον δάνειον Τραπέζης 3 ο)ο εἰς χρυσὸν	39,856,410	—	39,856,410	—
» » » 2 1)2 ο)ο εἰς τραπ. γραμ.	20,242,900	—	20,242,900	—
Ὑπηρεσία λαχ. δαν. Τραπέζης 3ο)ο εἰς χρυσὸν	2,371,512	—	2,583,818	—
» » » » 2 1)2 ο)ο εἰς τραπ. γραμ.	694,462	50	1,001,417	50
Καταθέσεις ταμιευτηρίου	14,249,784	61	13,860,082	70
Διάφορα	3,128,206	32	3,189,760	90
Δρ.	403,391,948	25	406,085,817	95

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Φεβρουαρίου 1909

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λογιστηρίου
Π. Α. ΚΟΥΤΣΑΛΕΞΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια

Τροποποιηθείσης τῆς κλίμακος τῶν τόκων τῶν **εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια** νέων ἐντόκων καταθέσεων ἐν ὄψει ἢ ἐπὶ προθεσμίᾳ δηλοποιεῖται ὅτι ἀπὸ 15 τρέχοντος Ἀπριλίου 1909 ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δέχεται παρά τε τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τοῖς Ὑποκαταστήμασιν αὐτῆς καταθέσεις **εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια** ἀποδοτέας **ἐν ὄψει** ἢ **ἐν ὡρισμένῃ** προθεσμίᾳ ἐπὶ τόκῳ :

1 1)2 ταῖς 0)0 κατ' ἔτος διὰ τὰς **ἐν ὄψει** ἀποδοτέας καταθέσεις μέχρι ποσοῦ ὀρ. 10,000, πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου τοῦ τόκου ὁριζομένου εἰς 1 ταῖς 0)0 κατ' ἔτος μέχρι 50,000 πέρα δὲ καὶ τοῦ ποσοῦ τούτου εἰς 1)2 ταῖς 0)0. Αἱ καταθέσεις αὗται γίνονται δεκταὶ καὶ εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν παραδιδομένου τῷ καταθέτῃ βιβλιαρίου λογαριασμοῦ καὶ βιβλιαρίου ἐπιταγῶν.

2 ταῖς 0)0 κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ **ἓξ μῆνας** τοὐλάχιστον.

2 ταις 0)0 κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας **ἓν ἔτος** τοὐλάχιστον.

3 ταις 0)0 διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ **δύο ἔτη** τοὐλάχιστον.

3 1)2 ταῖς 0)0 διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ **τέσσαρα ἔτη** τοὐλάχιστον.

4 ταῖς 0)0 διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ **πέντε ἔτη** τοὐλάχιστον ὡς καὶ διὰ τὰς πέραν τῶν πέντε ἐτῶν ἢ τὰς διαρκεῖς

Καταθέσεις εἰς χρυσὸν

Δέχεται ἔτι **ἐντόκους** καταθέσεις εἰς χρυσὸν, ἤτοι εἰς φράγκα καὶ λίρας Ἀγγλίας, ἀποδοτέας ἐν ὡρισμένῃ προθεσμίᾳ ἢ διαρκεῖς ἐπὶ τόκῳ:

1	1)2	ταῖς	0)0	κατ' ἔτος	διὰ	καταθ.	6	μηνῶν τοὐλ.
2		»	»	»	»	»	1	ἔτους »
2	1)2	»	»	»	»	»	2	ἐτῶν »
3		»	»	»	»	»	4	» »
4		»	»	»	»	»	5	» »

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνώνυμοι.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται παρὰ τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καταθέτου παρὰ τοῖς Ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπέζης εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις.

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΠΑΝΑΓ. Κ. ΣΟΥΚΑ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1880

Ἐν Ἀθήναις ὁδὸς Σοφοκλέους 10

Ἐκτελεῖ ἀγοραπωλησίας χρεωγράφων καὶ ἐν γένει χρηματιστικὰς ἐντολὰς

Ἐκτελεῖ ἀγοραπωλησίας λαχειοφόρων ὁμολογιῶν παντὸς Κράτους.

Παρέχει δάνεια. ἐπὶ ἐνεχύρῳ χρεωγράφων καὶ λαχειοφόρων ὁμολογιῶν

Προεξοφλεῖ. τὰς κληρωθείσας ὁμολογίας διὰ λαχνῶν ἢ εἰς τὸ ἄρτιον

Προεξοφλεῖ τοκομερίδια ὁμολογιῶν.

Ἀσφαλίζει λαχειοφόρους ὁμολογίας κατὰ τῆς κληρώσεως εἰς τὸ ἄρτιον

Παρέχει ἀκριβεῖς πληροφορίας ἐπὶ τῶν κληρωθέντων ἀριθμῶν λαχειοφόρων ὁμολογιῶν παντὸς Κράτους.

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ε. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 10

Πρώτην φορὰν ἐν Ἀθήναις καὶ καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα παρουσιάζεται φωτογράφος μὲ καλλιτεχνικὰς διακωμματικῶς ἀξιώσεις

Ὁ κ Ξανθόπουλος ἀνήγαγε κέντρον τὴν φωτογραφικὴν εἰς τῶν Καλῶν Τεχνῶν τὴν περιωπὴν, ὅπως οἱ Εὐρωπαῖοι συνάδελφοί του οἱ συναγωνιζόμενοι πρὸ πολλοῦ μὲ τοὺς καλλιτέχνας ζωγράφους τῶν ξένων μεγαλοπόλεων.

Χάριν τῆς κατ' ἐξοχὴν ἐκλεκτῆς πελατείας του, προέβη κατ' αὐτὰς εἰς τελείαν ἀνακαίνισιν τοῦ φωτογραφείου του, ἀναλαβὼν καὶ τὰ ὑπόλοιπα διαμερίσματα τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ ὑπ' ἀριθ. 10 οἰκοδομήματος.

Ἐτοιμασεν αἰθούσας καλλωπισμοῦ, ὑποδοχῆς καὶ ἀναμονῆς καὶ ἐπλούτισε τὸ ἐργαστήριόν του μὲ ὅλα τὰ νεώτερα φωτογραφικὰ εἴδη καὶ μηχανήματα τῶν τελευταίων ἐφευρέσεων.

ΕΝ ΟΔΩ ΕΡΜΟΥ

ΑΡΙΘΜ. 42

ΜΕΓΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

PRINTEMPS

Γ. & Δ. ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΩΝ

Εἰς τὸν ἄρτιον καὶ ποικιλώτατον καὶ πολυμόρφων καὶ πολυχρώμων ἐμπορικὸν πλοῦτον τοῦ καταστήματος τῶν ἀδελφῶνΜουτσοπούλων ζητήσατε τὰ τελειότερα **ἀσπρόρρουχα** διὰ ΠΡΟΙΚΑΣ, τὰ πλέον πολυποίκιλα **κεντήματα** καὶ **δαντέλλας** καὶ τὰ τελευταίας μόδας **ὑφάσματα.** Δὲν θὰ σᾶς προσελκύσῃ μόνον ὁ πλοῦτος καὶ ἡ εὐθηνεία τοῦ καταστήματος ἀλλὰ καὶ ἡ ἰδιάζουσα εἰς τοὺς καταστηματάρχας τούτους εὐγένεια καὶ ἀβρότης τῶν τρόπων.

ΠΛΟΥΤΟΣ ΔΕΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΦΥΤΩΝ

ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

Εἰδοποιοῦμεν τὸ Σον κοινὸν τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ὅτι εἰς τὰ ἐν Σεπολίοις Δενδροκομεῖα καὶ φυτοκομεῖά μας, εὑρίσκονται πρὸς πώλησιν καὶ εἰς τιμὰς ἀσυναγωνίστους ἅπαντα τὰ ἐκλεκτὰ εἴδη τῶν Καρποφόρων δένδρων λίαν εὔρωστα καὶ ὑγειᾶ. Ὁμοίως ἅπαντα τὰ εἴδη τῶν Φοινικοειδῶν καὶ Ἐσπεριδοειδῶν φυτῶν.

Ἀναλαμβάνομεν τὸν καταρτισμὸν Κήπων καὶ Δενδροστοιχιῶν.

Ἀδελφοὶ **ΚΑΝΤΟΡΟΙ**

COURS DE PIANO

ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΛΕΙΔΟΚΥΜΒΑΛΟΥ

ΑΝΝΗΣ Ν. ΤΣΙΜΠΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΟΔΟΣ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΣ 25

ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ

ΔΙ' ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΕΚ ΣΤΑΦΙΔΟΣ

ΜΑΡΜΕΛΑΔΑΙ (ΚΟΜΠΟΣΤΑ)

ΕΚ ΝΩΠΗΣ ΣΤΑΦΥΛΗΣ

ΝΕΚΤΑΡ

ΠΟΤΟΝ ΤΟΝΩΤΙΚΟΝ καὶ ΔΡΟΣΙΣΤΙΚΟΝ

ΑΝΕΥ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΧΥΜΩΝ ΝΩΠΗΣ ΣΤΑΦΥΛΗΣ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΦΡ. ΧΡ. 20,000.000

Διῃρημένον εἰς 80,000 μετοχὰς φράγκα χρυσᾶ 250 ἑκάστην

ΕΔΡΑ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Ζαφείριος Κ. Μάτσας (Γενικὸς Διευθυντὴς Τραπέζης Ἀθηνῶν).
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ : Ἰωάννης Εὐταξίας (Ὑποδιοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος).
ΜΕΛΗ : Στέφ. Φραγκιάδης, Διον. Στεφάνου, Δ. Γεωργιάδης, Δ. Ἡλιόπουλος, Ν. Μισυρλῆς, Ε. Bowron, E. D' Erlanger, Λ. Ζαρίφης, Ch. Wehrung.

ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ζαφείριος Κ. Μάτσας, Στέφανος Φραγκιάδης Δημήτριος Ἡλιόπουλος, Γενικὸς Γραμματεὺς
Δημ. Γαλανόπουλος, Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς Γ. Κυριακὸς

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ

Ὑποκαταστήματα καὶ *Πρακτορεῖα:* Εἰς Πάτρας, Αἴγιον, Πύργον, Καλάμας, Κεφαλληνίαν, Ζάκυνθον, Λευκάδα, Μεσσήνην, Μελιγαλᾶ, Κυπαρισσίαν, Πύλον, Κορώνην, Φιλιατρὰ, Μάραθον, Λεχαινὰ, Ἀγουλινίτσαν, Κριεκοῦκι, Ζαχάρων, Ξυλόκαστρον καὶ Γύθειον.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Προστασία ἐν γένει τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς Ἐμπορίας τῆς Σταφίδος.

Παροχὴ δανείων ἐπὶ ἐνεχύρῳ σταφιδοκάρπου ἀποταμιευμένου εἰς τὰς ἀποθήκας της μέχρι τῶν 4)5 τῆς ἀξίας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τόκῳ οὐχὶ ἀνωτέρῳ τῶν 6 ο)ο ἐτησίως.

Ἀγορὰ προσφερομένου αὐτῇ σταφιδοκάρπου εἰς τὰς ὁρισμένας ἐν τῇ συμβάσει τιμὰς, πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ κατωτάτου ὁρίου τιμῆς. Διαφήμισις τοῦ προϊόντος εἰς τὰς ξένας ἀγορὰς πρὸς ἐπαύξησιν τῆς σημερινῆς καταναλώσεώς του κ.τ.λ.

ΗΝΩΜΕΝΑ ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ

48·ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ·48

ΗΝΩΜΕΝΑ ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ

Ἐὰν αἱ Ἀθῆναι δύνανται νὰ ὑπερηφανεύωνται διὰ τὰς τελευταίως σημειωθείσας καταπληκτικὰς προόδους των μία ἀφορμὴ πρὸς τοῦτο εἶνε καὶ τὸ μέγα αὐτὸ Κατάστημα εἰς τὸ ὁποῖον συνεκεντρώθη πλουσία ἐπίπλωσις, ἀπαστράπτουσα καθαριότης πρόθυμος ὑπηρεσία, μοναδικὴ ἀφθονία καὶ ποικιλία ὅλων τῶν εἰδῶν τῆς ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ καὶ τῆς ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ. Πρῶτον αὐτὸ ἐκαινοτόμησεν εἰς τὸ ζήτημα τῆς εὐθυνῆς διανομῆς κατ' οἶκον ἀγνοῦ καὶ νωποῦ **Ἀγελαδινοῦ** *ΓΑΛΑΚΤΟΣ!! Τὰ ΓΙΑΟΥΡΤΙΑ του κατέστησαν ὀνομαστά, ὅλα δὲ τὰ εἴδη τῆς ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ παρέχονται ἄφθονα, εὐθηνά, καὶ μὲ ὑλικὰ ἐκλεκτὰ καὶ ἐπιμελημένα. Τὰ δὲ εἴδη τῆς* **Ζαχαροπλαστικῆς** *γαργαλιστικώτατα, γευστικώτατα, ἀπολαυστικώτατα. Κατόπιν ὅλων αὐτῶν* **δικαίως** *θεωρεῖται τὸ κέντρον ὅλου τοῦ ἐκλεκτοῦ κόσμου.* **Δικαίως** *εὑρίσκουσι θέσιν μόνον οἱ προνοητικοὶ ποῦ φροντίζουσιν ἐγκαίρως νὰ τὰς καταλαμβάνωσι καὶ ἀκόμη* **δικαιότερον** *ὅλοι οἱ συχνάζοντες* **εἰς τὰ θέατρα** *δὲν θὰ εὑροῦσι τὴν διασκέδασίν των πλήρη ἂν δὲν πάρωσι μετὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως τὸ ἀναψυκτικόν των, ἢ τὸ παγωμένον γάλα των, ἢ τὸ γευστικὸν γλύκισμά των, ἢ τὴν ἁβρὰν κρέμαν των εἰς τὰς πολυτελεῖς Αἰθούσας τῶν*

ΗΝΩΜΕΝΑ ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ

ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΒΟΥΣΤΑΣΙΩΝ

Η ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΤΩΝ ΠΟΣΙΜΩΝ ΙΑΛΑΤ. ΥΔΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωρεῖ καθῆκον της νὰ εἰδοποιήσῃ ὅτι *μόνον* αὐτὴ *γεμίζει τὰς φιάλας τῶν ὑδάτων Σαρίζης* ἐντὸς τῆς πηγῆς Σαρίζης διὰ μηχανήματος ἀγγλικοῦ, ἄλλαι δὲ φιάλαι, πωλούμεναι ὡς Σαρίζης ὑπὸ ἄλλων ἐμπόρων πληροῦνται ἐν Ἀθήναις.

Ἐπίσης μόνον ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρία ἔχει τὴν *ἀποκλειστικὴν ἐκμετάλλευσιν* τῶν ὑδάτων Λουτρακίου Κυλλήνης, Ὅσσης δι' ἐπισήμων συμβολαίων, πληρεῖ τὰς φιάλας εἰς τὰς πηγὰς αὐτὰς καὶ συνιστᾶται διὰ πιστοποιητικῶν τῶν Δημάρχων Ἄνδρου καὶ Λουτρακίου καὶ διὰ δύο ἐγκυκλίων τοῦ Β. Ἰατροσυνεδρίου.

Ἀποφεύγετε ἄλλα ὕδατα μεταφερόμενα διὰ δαμιζανῶν καὶ χάνοντα τὰς ἰδιότητας καὶ τὰ θεραπευτικά των συστατικά. Δοκιμάσατε τὸ ὕδωρ Τσάγεζι μοναδικὸν ἐν τῷ κόσμῳ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Γάλλου Ἀκαδημαϊκοῦ Ρομπὲν κατὰ τῆς ἀναιμίας, χλωρώσεως καὶ ἐξασθενήσεως. Θαυμάσιον δὲ εἰς την γεῦσιν.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ „ΑΘΗΝΑΙ,"